

LITTERATURLISTE

Utvidet litteraturliste til Faglig program for middelalderarkeologi - emneinndelt:

Borger (inkluderer befestninger/festninger)

Byggeskikk

Forskning

Handel

Håndverk

Kirker

Klostre

Kulturlag

Samferdsel (veier, havner)

Osteologi (inkl. skjeletter)

Innhold

Innhold	1
Innledning.....	2
Emneinndelt litteraturliste	4
Borger (inkluderer befestninger/festninger).....	4
Byggeskikk	9
Forskning	13
Handel	21
Håndverk	25
Kirker	28
Klostre.....	54
Kulturlag	64
Osteologi (skjeletter)	66
Samferdsel (veier, havner)	70

Innledning

I boken *Faglig program for middelalderarkeologi: byer, sakrale steder, befestninger og borger*, er målsettingen å gi en historisk oversikt over sentrale arkeologiske undersøkelser og faglige resultater som ligger til grunn og er gjort tilgjengelig via det faglige programmet. Riksantikvaren ønsker også å peke ut noen prioriterte satsingsområder for forvaltning og forvaltningsundersøkelser fremover.

I forbindelse med bokarbeidet er det laget en egen utvidet litteraturliste. Denne omfatter i hovedsak fagområdene middelarkeologi og byarkeologi og er utarbeidet over en lengre periode. Listen er ikke utømmelig, men gir en god oversikt over den faglitteraturen som finnes registrert. Innsamlingsarbeidet av litteratur har tatt utgangspunkt i de temaer som har vært behandlet i arbeidet med Faglig program, men er ikke helt konsistent og konsekvent gjennomført. Selv om hovedfokus er på Riksantikvarens ansvarsområde for middelalderarkeologi, inneholder den utvidete litteraturlisten også litteratur som dekker fagområder utover dette.

Litteraturlisten finnes i tre versjoner:

- Den totale listen
- Den emneinndelte listen
- Middelalderbyene

Emner:

Borger (inkluderer befestninger/festninger)
Bygeskikk
Forskning
Handel
Håndverk
Kirker
Klostre
Kulturlag
Samferdsel (veier, havner)
Osteologi (inkl. skjeletter)

Middelalderbyene:

Oslo
Bergen
Hamar
Sarpsborg
Skien
Stavanger
Trondheim
Tønsberg

EndNote-basen for Faglig program for middelalderarkeologi (EndNoteX6) kan bestilles fra Riksantikvarens bibliotek: bibliotek@ra.no

Listen er utarbeidet i april 2015 av Riksantikvarens bibliotek ved Gurli Halin i samarbeid med Jan-Erik G. Eriksson, seksjon for arkeologiske kulturminner.

Emneinndelt litteraturliste

Borger (inkluderer befestninger/festninger)

- Arkeologiske rapporter fra Tønsberg (1989-1996). Tønsberg, Riksantikvaren.
- Arstad, K. (red.) (2004) *Konge, adel og militærmakt: 1400-1600: rapport fra Clio og Mars-seminaret på Forsvarsmuseet 6.-7. november 2003*, nr.39. Oslo, Forsvarsmuseet. 160 s.
- Axelsen, K. (2011) Trønderruinar. *Alle tiders*, 2(2011)nr 1. S. 7.
- Berglund, B. (red.) (1991) *Sentrums - periferi: sentra og sentrumsdannelser gjennom førhistorisk og historisk tid: Den 18. nordiske arkeologkongress, Trondheim 28.8 - 4.9.1989*. Gunneria / Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet, Vitenskapsmuseet, 64. Trondheim. 2 b.
- Bergenhus festning: verneplan* (1996). Oslo, Forsvarets bygningstjeneste. 94 bl., [10] fold. pl.
- Bergenhus festning: verneplan. Vedlegg* (1996), Forsvarets bygningstjeneste. 1 b. (flere pag.)
- Bergenhus festning: sluttrapport 2009-2013: ekstraordinært vedlikehold* (2014). Oslo, Forsvarsbygg. 232 s.
- Bjørsvik, E. (1996) *Historisk sammendrag. Bergenhus festning: verneplan. Vedlegg*. 20 s.
- Bjørsvik, E. & Sky, P. K. (1996) *En festning i utvikling og forandring: Bergenhus 1646-1996*. [Bergen], Bryggens museum. 40 s.
- Blix, P. (1897) *Akershus*. Christiania. 29 løse pl. i mappe
- Blix, P. (1897) *Et Udkast til Gjenreisning af Akershus Slot*. Kristiania, [P. Blix]. 2 bl., 12 pl. (plansjene i to ekspl., med og uten farge).
- Blix, P. (1897) *Undersøgelser paa Valdinsholm i Glommen i Edsberg og paa Stensholmen i Mjøsen*. Kristiania, [s.n.]. 6 s., X pl.
- Bugge, A. (1929) *Middelalderlige voller og vernemurer i Norge*. Årsberetning 1927. Oslo, Foreningen til norske fortidsminnesmerkers bevaring. S. 49-66.
- Carlsen, T. & Johansen, E. (1996) *Strandhugg i Østfold med Erling Johansen: streiftog gjennom 10.000 år*. Rakkestad, Valdisholm forl. 119 s.
- Chateau, G. & Ekroll, Ø. (1998) *Château Gaillard: études de castellologie médiévale: 18: actes du colloque international tenu à Gilleleje (Danemark), 24-30 août 1996*. Caen, Centre de recherches archéologiques médiévales, Université de Caen.
- Christophersen, A. (1992) 100-årsiden: Steinviksholm - en antikvarisk beretning. *Spor: fortidsnytt fra Midt-Norge* 7(1992)nr 2. S. 24-25.
- Chruckshank, M. & Bertelsen, R. (1991) *Skansen i Tromsø: rapport fra feltkurs i september 1990*. [Tromsø], Universitetet i Tromsø, Institutt for samfunnsvitenskap, Arkeologiseksjonen. 33 s.
- Dehli, M. (1960) *Kjøpstad og festningsby: 1567-1767*. Fredrikstad bys historie, B. 1. Fredrikstad, Kommunen. 474 s., fold. pl.
- Dunlop, A. R. (1996) Arkeologiske undersøkelser. I: *Bergenhus festning: verneplan, Vedlegg*. S. 1-20.

- Ekroll, Ø. (2007) Borg, voll og kastell: kampen om Trondheim 1179 - 1206. *Trondhjemske samlinger*, 2007. S. 77-101.
- Ekroll, Ø. (2004) Norwegian castles north of the Arctic Circle. I: *Archaeologia Mediae Aevii Finlandiae*, 7. *Castella Maris Baltici*. 6. S. 55-62. Vilnius, Lithuanian Centre of Cultural Heritage.
- Ekroll, Ø. (2001) Det gløymde inventariet: Steinvikholm 3. juni 1537. *Årbok for (Nord-Trøndelag historielag)*, 76. S. 123-136.
- Ekroll, Ø. & Gjersvold, S. (2000) *Kartlegging av skader ved Steinvikholm borgruin*. Trondheim, Nidaros domkirkes restaureringsarbeider. 29 bl.
- Ekroll, Ø. (1997) *Med kleber og kalk: norsk steinbygging i mellomalderen*. Oslo, Samlaget. 329 s.
- Ekroll, Ø. (1991) Lensherreresidensen på Akershus. *Fortidsminneforeningens årbok*, 145(1991). S. 93-102
- Eliassen, S. G., et al. (red.) (2001) *St. Olavs Vold*. Årbok (Borgarsyssel museum), 1999-2000, nr.6. Sarpsborg, Museet. 151 s.
- Eriksson, A.-L. (1997) Historical monuments as archaeological objects. I: *Visions of the past: trends and traditions in Swedish medieval archaeology*. S. 763-776. Stockholm, Central Board of National Antiquities.
- Eriksson, J.-E. G. (1996) *Bruk eller forbruk av Slotts fjellet, Tønsberg: utredning av behovet for vedlikehold, skjøtsel, bruksregler og informasjon*. Arkeologiske rapporter fra Tønsberg 11. Tønsberg, Riksantikvaren, Distriktskontor Syd. 33 s.
- Eriksson, A.-L. (1995) *Maktens boningar: norska riksborgar under medeltiden*. Lund studies in medieval archaeology, 14. Stockholm, Almqvist & Wiksell International. 179 s.
- Eriksson, A.-L. (1990) Gerhard Fischer og middelalderborgene - forskning og vern i krig og fred. *Fortidsminneforeningens årbok*, 144(1990). S. 95-104.
- Eriksson, A.-L. (1988) Norska riksborgar - återupplivande av ett forskningsområde. *META*, 1988 nr.4. S. 3-18.
- Fadic, C. R. (2007) *Transformasjon på Kristiansten festning: kunnskapssenter med fokus på teknologi, vitenskap og matematikk*. Hovedoppgave. [Trondheim], NTNU. 1 optisk plate (CD-ROM)
- Fahre, K. S. (2006) Mye historie i veggene. *Byggaktuelt*, 2006 nr.5. S. 82-84
- Fischer, G. & Fischer, D. (1980) *Bergenhus*. Norske kongeborger, B. 2. 203 s.
- Fischer, G. & Fischer, D. P. (1980) *Bergenhus*. Norske kongeborger, b. 2. Oslo, Gyldendal. 203 s.
- Fischer, G. (1969) *Katedral og Kongsgård: førti års oppdagerferd på Bergenhus*. Bergen. 1 bl.
- Fischer, G. (1951) *Norske kongeborger*. Oslo, Gyldendal. 2 b.
- Fischer, G. (1938-1939) *Arkitekt Peter Blix' undersøkelser på Bergenhus 1880-93: I-II*. Særtrykk av Skrifter (Bergens historiske forening), 43-44. Bergen, Foreningen. 2 b.
- Fjeld, O. T. (1985) Norske festningsanlegg - fra middelalder til moderne tid. *Fortidsvern*, 11 (1). S. 4-13.
- Fulsebakke, E. H., et al. (2006) *Verneplan Kristiansten festning*. Oslo, Nasjonale festningsverk, Forsvarsbygg. 235 s.

- Gamle og nye Sager: [diverse illustrasjons- og tekstmateriale om utenlandske og norske bygninger. Riksantikvaren] (18-?). [S.I.], [s.n.]. [51] bl.*
- Gullberg, K., et al. (red.) (1994) *Järnåldern i Mittnorden: ett symposium kring nya arkeologiska och ekologiska forskningsrön*, nr.3. Vasa, Scriptum. 240 s.
- Hauglid, R. (1996) Akershus, Kontraskjæret og "Skansen", 22(1996)nr 2. S. 24
- Helle, K. (2011) Tønsberg. Omstridt og beleiret under borgerkrigene *Vestfoldminne*, 2009/2010/2011. S. 15-23.
- Helle, K. & Eide, O. E. (1985) *Holmen - Bergenhus: Bergens kongelige og kirkelige sentrum i middelalderen*. [Bergen], Alvheim & Eide. 27 s.
- Helle, K. (1974) *Norge blir en stat: 1130-1319*. 2. utg. Handbok i Norges historie, B. 3. Bergen, Universitetsforlaget. 287 s.
- Hervik, F., Nedrebo, Y. & Gjerland, B. (2006) *Dronning Ingerid og bisp Nikolas*. Førde, Selja forl. 175 s.
- Jensås, H. K. (1996) *Trondheim som regional festningsby*. Trondheim, Distriktskommando Trøndelag. 205 s.
- Kaldager, C. R. (1979) *Akershus: middelalderborg, renessanceslott og festning*. [Oslo], Cappelen. 125 s.
- Kalve Støle og Smedsvig AS. (1996) *Delrapport grøntanlegg. Vedlegg*. Bergenhus festning: verneplan. 20 s.
- Kloster, R. (1970) Akershus og Bergenhus. *Årsskrift (Akershus slotts venner)*, 1970. S. 3-17.
- Klüwer, L. D. (1820) *[Kart over Sverresborg, Trondheim]*.
- Kvande, T. & Waldum, A. M. (1998) *Analyse av gamle kalkmørtler: samling av prøveresultater*. Oslo, Norges byggforskningsinstutt. 29, [5] s.
- Langslet, L. R. (2008) Akershus - glimt av en stolt historie. *Årsskrift (Akershus slotts venner)*, 2008. S. 7-15.
- Larsen, A. J. (1994) Audun Hugleksson og "borga" på Hegranes i Jølster. *Viking: tidsskrift for norrøn arkeologi*, 57(1994). S. 87-106.
- Lidén, H.-E. (1994) Ruiner og ruincipleie. Tautra kloster. Steinvikholm. I: *En Reise gjennom norsk byggekunst: Fortidsminneforeningens eiendommer gjennom 150 år*. S. 135-138, 151-154, 161-166. [Oslo], Riksantikvaren; Fortidsminneforeningen.
- Litteskare, O. & Gjerstad, J. (1998) *Bergenhus på kryss og tvers*. Bergen, Alma mater. 149 s.
- Litteskare, O. (1985) *Bergenhus i det 20. århundre*. [S.I.], [s.n.]. 84 s.
- Lundahl, M. (2003) *Staden i sigillet: en undersökning av förekomsten och innehördten av borgframställningar i medeltida stadssigill i Danmark, Norge och Sverige*. Lund, Lunds universitet, Institutionen för arkeologi och antikens historia. 49 s.
- Magnussen, K. (2002) Middelalderborgen Akershus. *Fortidsminneforeningens årbok*, 156(2002). S. 101-112.
- Magnussen, K. (2000) Vannforsyningen på Akershus - del av forsvarssystemet? *St. Hallvard: illustrert tidsskrift for byhistorie, miljø og debatt*, 2000 nr.2. S. 36-43
- Moberg, H. (1992) Et minnesmerke fra Norges storhetstid: debatt om Akershus slott og festning. *St. Hallvard: illustrert tidsskrift for byhistorie, miljø og debatt* (1992 nr.1). S. 32-37.

- Molaug, P. B. (2014) Middelalderbyen, Akershus festning og middelalderfestivalen. *Middelalder-Oslo: medlemsblad for Interesseforeningen Oslos middelalder*, 19 (nr. 1). S. 10-13.
- Munkholmen: historisk guide* (1990). Trondheim, Riksantikvaren. [6] s.
- Nielsen, J. P. & Balsvik, R. R. (red.) (2008) *Forpost mot øst: fra Vardø og Finnmarks historie 1307-2007: rapport fra det XXXII nordnorske historieseminar, Vardø 21.-23. september 2007*. Stamsund, Orkana. 218 s.
- Nielsen, R. R. (1972) *Bergenhus og dets festningsverker: en oversikt fra de eldste tider*. [Bergen], (Bokcentralen, Oslo). 93 s.
- Nordeide, S. W. (2003) Maktens sete - bispegård og festningsanlegg. I: Skrifter / Senter for middelalderstudier, NTNU, 15. *Ecclesia Nidrosiensis 1153-1537: søkelys på Nidaroskirkens og Nidarosprovinsens historie*. S. 401-423. Trondheim, Tapir akademisk forl.
- Nordeide, S. W. (2000) *Steinvikholm slott: på overgangen fra middelalder til nyere tid*. Trondheim, NIKU - Norsk institutt for kulturminneforskning. 82 s.
- Norges, F. (1996) *Nasjonale festningsverk: Norges Forsvarsforenings årskalender 1997*. Oslo, Norges Forsvarsforening. [24] s.
- Nygaard, T. (1995) *Borgen på Valdisholm*. Rakkestad, Valdisholm forl. 68 s.
- Nytun, A. E. (2013) *Å sitte på Viten - den som lar deg få vite! Ei forskingshistorisk analyse av dei før-reformatoriske varslingssystema med veta i eitt nordisk perspektiv*. Masteroppgave. Trondheim, NTNU. 106 s.
- Plan i tide (1993). *Byggekunst* 75(1993)nr 7. S. 397-492.
- Plan over Monckholms fæstning [kart]* (18--?). [S.I.], [s.n.].
- Riksantikvaren (2006) *Riksantikvarens ruinprosjekt: Sverresborg*. Faktaark. Oslo, Riksantikvaren. 1 bl.
- Riksantikvaren (2006) *Riksantikvarens ruinprosjekt: Valdisholm borgruin*. Faktaark. Oslo, Riksantikvaren. 1 bl.
- Riksantikvaren (2005) *Riksantikvarens ruinprosjekt: Mjøskastellet på Steinsholmen i Ringsaker*. Faktaark. Oslo, Riksantikvaren. 1 s.
- Ritter, R. (1944) *Die Chronik von Munkholmen*. Drontheim, [s.n.]. 11 bl.
- Rosbach, F. (1801) *Cart over Munkholms-Festning*.
- Rosenkrantzårnet: [fører]* (199?-?). Bergen, [s.n.]. 1 blad.
- Schøning, G. (1910) *Reise som gjennem en del af Norge i de aar 1773, 1774, 1775 paa Hans Majestæt Kongens bekostning er gjort og beskrevet*. Trondhjem, Selskabet. 3 b.
- Simpson, W. D. (1961) *The Castle of Bergen and the Bishops Palace at Kirkwall: a study in early Norse architecture*. Edinburgh, Oliver and Boyd. xii, 77 s., pl.
- Sinding-Larsen, H. (1937) *Det oprinnelige Akershus: supplerende og korrigende bemerkninger*. Oslo, I kommisjon hos Jacob Dybwad. 55 s.
- Sinding-Larsen, H. (1937) *Vardøen: de forskjellige befestningsanlegg frem gjennem tidene*. Avhandlinger, II, Historisk-filosofisk klasse, 1. Oslo, I kommisjon hos Jacob Dybwad. 33 s.
- Sinding-Larsen, H. (1924-1925) *Akershus: bidrag til Akershus' slots bygningshistorie i de første 350 aar, 1300-1650: paa grundlag av den bygningsarkæologiske undersøkelse 1905-1924*. Oslo, Eberh. B. Oppi's forlag. 2 b.

- Sky, P. K. (1995) Verneplan for Bergenhus festning. *Kart og plan*, 88(1995)nr 4, b. 55. S. 232-236.
- Stiftelsen Akershus festning for kunst og kultur (2000) *Akershus festning: lokal- og rikshistorie*. 1 optisk plate (CD). Oslo, Stiftelsen.
- Storm, G. (1901) *Akershus Slot: fra 14de til midten af 17de Aarhundrede*. Kristiania, Stenersen. 140 s.
- Swensen, W. (1964) *Kristiansten: festningen og dens skaper*. Trondheim. 30 s.
- Sæther, T. (2003) Ruinene av Hamar bispegård i lys av erkebisopens anlegg i Trondheim. I: Skrifter / Senter for middelalderstudier, NTNU, 15. *Ecclesia Nidrosiensis 1153-1537: søkelys på Nidaroskirkens og Nidarosprovinsens historie*. S. 425-443. Trondheim, Tapir akademisk forl.
- Sørgård, I. (2005) *Trondenes kirke i skjæringspunktet mellom øst og vest: var Trondenes kirke befestet i middelalderen*. Masteroppgave. Tromsø, Universitetet i Tromsø. 73 s.
- Thoresen, P. (2004) "Dies Irae": Tunsberghus festning går til grunne - byen brenner. *Vestfoldminne*, 2004. S. 27-30.
- Tiller, S. O. (1978) *Sverresborg: kong Sverre Sigurdsons borg Sion*. Trondheim, Aktietrykkeriet i Trondhjem. 32 s.
- Trætteberg, H. (1967) *Borg i segl, mynt og våpen*. [Oslo], Universitetsforlaget. 252 s.
- Tschudi-Madsen, S. & Moberg, H. (1999) *Akershus: a national treasure: 700 years old* 1999. Oslo, Aschehoug. 112 s.
- Tschudi-Madsen, S. & Moberg, H. (1999) *Akershus: vårt rikslenodium 700 år*. Oslo, Aschehoug. 114 s.
- Tschudi-Madsen, S. (1988) Fra middelalderborg til renessanceslott: Akershus slott og festning under Christian 4. I: *Christian 4: konge 1588-1648: 400-års jubileum 1988*. S. 104-109. [Oslo], Selskapet.
- Tvete, B. & Stavseth, R. (1973) *Munkholmen*. [Trondheim], Adresseavisens forlag. 110 s.
- Tvete, B. & Stavseth, R. (1946) *Munkholmen*. Oslo, Johan Grundt Tanum. 132 s., pl.
- Vihovde, A. B. (1994) *The Bergenhus Castle after the explosion on 20 April 1944*. [Bergen], Bryggens museum. 15 s.
- Vihovde, A. B. (1994) *Et femtiårsminne: Bergenhus festning etter eksplosjonsulykken 20. april 1944*. [Bergen], Bryggens museum. 14 s.
- Wallem, F. B. (1917) *Steinvikholm: erkebisp Olav Engelbrektssøns faste slot*. Trondhjem, F. Bruns boghandels forlag. 104 s.
- Widerberg, C. S. (1936) *Munkholmens festnings bygningshistorie fra anlegget til utgangen av det 17. århundrede, med en kort oversikt over den videre utvikling*. Oslo, Militærteknisk tidsskrift. 77 s.
- Willoch, G. I. (red.) (1960) *Vardøhus festning 650 år: jubileumsskrift*. [S.I.], Generalinspektøren for Kystvernartilleriet. 183 s.
- Ågotnes, A. & Øye, I. (red.) (2011) *Fra kongssete til kulturminne: Håkonshallen og Bergenhus-området gjennom 750 år*. Bergen, John Grieg. 150 s.
- Ågotnes, A. (1990) *Holmen - Bergenhus gjennom historien. Fra middelalderens kongsgård til dagens festning: undervisningsopplegg*. Bergen, Bryggens museum. 112 s.

Byggeskikk

- Arntzen, J. E. & Grydeland, S. E. (2009) *En boplass med mange overraskelser.* Ottar, nr. 4 = Nr. 277. Tromsø, Tromsø museum. 48 s.
- Augustsson, J.-E. (red.) (1992) *Medeltida husbyggande: symposium i Lund november 1989*, 9. Stockholm, Almqvist & Wiksell. 251 s.
- Berg, A. (2007) Meir analyse av Raulandsstuggu. *Fortidsminneforeningens årbok*, 161(2007). S. 171-176.
- Berg, A. (2004) Loftet frå Guggedal: sjeldsynt minne frå mellomalderen. *Folk i Ryfylke*, 2004. S. 56-64.
- Berg, A., et al. (1997) *Arne Berg: et utvalg av hans artikler om bygningshistorie samlet i anledning hans 80-års dag*. Øvre Ervik, Alvheim & Eide akademisk forl. XXV, 143 s.
- Berg, A. (1993) *Hus for hus: i Telemark vestre delen*. Norske tømmerhus frå mellomalderen, b. 4. Oslo, Landbruksforl. 309 s.
- Berg, A. (1991) *Hus for hus: i Telemark austre delen*. Norske tømmerhus frå mellomalderen b. 3. Oslo, Landbruksforl. 285 s.
- Berg, A. (1989-1998) *Norske tømmerhus frå mellomalderen*. Oslo, Landbruksforl. 6 b.
- Berg, A. (1989) *Allment oversyn*. Norske tømmerhus frå mellomalderen, b. 1. Oslo, Landbruksforl. 286 s.
- Berg, A. (1988) Profan byggjeskikk i mellomalderen. I: 1988. *Kulturarv og vern: bevaring av kulturminner i Norge*. S. 73-85. Oslo, Riksantikvaren: Universitetsforl.
- Berg, A. (1973) *Korleis bonden bygde og budde i norrøn tid*. [Skien], [s.n.]. 32 s.
- Bertelsen, R. (1991) Endringer i fiskeværenes byggjeskikk på 14-1500-tallet. *Fortidsminneforeningens årbok*, 145(1991). S. 235-243.
- Bø, O. & Berg, A. (1959) *Faksar og kyrkjerestar: serleg på Rygnestad*. Oslo, Museet. 62 s.
- Christie, H. (2002) The stofa in Nordic building tradition. *Collegium medievale: tverrfaglig tidsskrift for middelalderforskning*, 15(2002). S. 127-140.
- Christie, H. (1982) Stavkirken som tradisjonsbærere og fornyere i middelalderens norske byggemiljø. I: AmS-skifter, 7. *Vestnordisk byggjeskikk gjennom tusen år: tradisjon og forandring fra romertid til det 19. århundre*. S. 68-79. Stavanger, Arkeologisk museum.
- Christie, H. (1974) *Middelalderen bygger i tre*. Oslo, Universitetsforlaget. 73 s.
- Chruickshank, M. (1992) *Det kreative rom: en analyse av byggjeskikk i Nord-Troms 1400-1700*. Hoveddppgave. Tromsø, Universitetet i Tromsø. 98 s.
- Ekroll, Ø. (2008) Steintyper og steinbygging i mellomalderen. *Fortidsminneforeningens årbok*, 162(2008). S. 27-35
- Ekroll, Ø. (2006) *Ei anna historie: norsk mellomalder i arkeologisk lys*. Trondheim, Tapir akademisk forl. 256 s.
- Ekroll, Ø. (1997) *Med kleber og kalk: norsk steinbygging i mellomalderen*. Oslo, Samlaget. 329 s.

- Fett, T. M. (1974) *Stofa ok streti: trekk fra byggeskikk og byplanmønster i nordisk middelalder, med utgangspunkt i Oslo*. Hovedoppgave. Oslo, Arkitekthøgskolen i Oslo. 212 bl.
- Finstad, E. (2009) Bygge- og ildstedskikk på landsbygda i Sørøst-Norge i middelalder. I: Varia (Kulturhistorisk museum. Forminneseksjonen), 71. *Den Tapte middelalder?: middelalderens sentrale landbebyggelse*. S. 111-126. Oslo, Kulturhistorisk museum, Forminneseksjonen.
- Finstad, E. (1998) *Hus på landsbygda i Sørøst-Norge i vikingtid og tidlig middelalder: en analyse med hovedvekt på konstruksjon, planløsning, funksjon og ildstedstype*. Hovedoppgave. Oslo, Universitetet i Oslo. 113, [9] s.
- Foldøy, O. (red.) (1997) *Frøyas hus: rapport fra fagseminaret "Kvinne- og dagligliv i sagatid", som ble holdt på Hamar 28.-29. april 1994*, 38. Stavanger, Arkeologisk museum i Stavanger. 165 s.
- Gjone, E. & Berg, A. (1996) *Utvalgte forelesninger om eldre norsk byggekunst*. Trondheim, Institutt for arkitekturhistorie, NTNU. 1 b. (flere pag.)
- Grindkåsa, L. (2007) *Byggeskikk i vikingtid og tidlig middelalder: årsaker til endring*. Hovedoppgave. Oslo, Universitetet i Oslo. 105 s.
- Henriksen, J. (2008) Mangeromstufter på finnmarkskysten. I: *Arkitektur i Nord-Norge*. S. [162]-201. Bergen, Fagbokforl.
- Hesjedal, A. (1996) *Arkeologi på Slettnes: dokumentasjon av 11.000 års bosetning*. [Tromsø], Tromsø museum. 246 s.
- Hinz, H. (1989) *Ländlicher Hausbau in Skandinavien vom 6. bis 14. Jahrhundert: stova, eldhus, bur*. Köln, Rheinland-Verl. 367 s., pl.
- Hole, J.-T. (2007) *Norrøn byggeskikk i Nord-Norge 900-1400 e.Kr.: utviklingen av husenes form, konstruksjon og romlige organisering*. Hovedoppgave. Tromsø, Universitetet i Tromsø. X, 145 s.
- Hva funnene forteller: bygningsrester fra Bergens middelaldergrunn: Bryggens museum 8. oktober 1994 - 26. februar 1995* (1994). Bergen, Museet. 48 s.
- Høgseth, H. B. (2001) Endringer i middelalderens håndverkskunnskap: mekanismer som påvirker og fornyer etablert byggeskikk. *Collegium medievale: tverrfaglig tidsskrift for middelalderforskning*, 14. S. 45-77.
- Indahl, T. & Strand, K. (2005) *Hus i Bergen: særpreg i arkitekturen*. Bergen, Vigmostad & Bjørke. 262 s.
- Jensenius, J. H. (2003) De tidlige trekirkenes planlegging og design: et bidrag til en teoridannelse. I: Hikuin, 30. *Kirkearkæologi i Norden: Grankulla, Finland*, 2001. S. 95-102. Højbjerg, Hikuin.
- Jensenius, J. H. (2003) From Vitruvius to Alberti: systematic thinking in medieval church design. *Nordisk arkitekturforskning* (4). S. 13-18.
- Jensenius, J. H. (2001) Research in medieval, Norwegian wooden churches, relevance of available sources. I: *Proceedings of the Nordic Research Symposium Architecture and Materials: Oulu and Hailuoto, April 28th-30th, 2000*. S.7-41. Oulu, Oulu University Press.
- Klingenbergs, I. A., Urnes, J. F. & Øfsti, R. (red.) (2010) *Kunsten før kunsten. Se Trøndelag!: kunst og visuell kultur i midten av Norge*, B. 1. Trondheim, Tapir akademisk forl. 212 s.
- Klingenbergs, I. A., et al. (red.) (2010) *Kunsten før kunsten. Se Trøndelag!: kunst og visuell kultur i midten av Norge*, B. 1. Trondheim, Tapir akademisk forl. 212 s.

- Landmark, T. (1998) *Makt, ideologi og materiell kultur: en studie av arkitektur i Oslos middelalder og renessanse*. Hovedoppgave. Oslo, Universitetet i Oslo. 96 bl.
- Lidén, H.-E. (2005) *Nicolay Nicolaysen: et blad av norsk kulturminneverns historie*. Oslo, Abstrakt forl. 268 s.
- Liepe, L. (2001) *Medieval stone churches of Northern Norway: the interpretation of architecture as a historical process*. Ravnetrykk, nr. 25. Tromsø, Universitetsbiblioteket i Tromsø. 94 s.
- Mikalsen, R. J. A. (2008) *Byggeskikken i middelalderens Nord-Norge: fra bruk av torv, jord, og stein som byggematerialer til trehuset*. Masteroppgave. Tromsø, Universitetet i Tromsø. VI, 102 s.
- Munksgaard, J. H. & Damli, F. (2001) *Friluftsmuseet på Kongsgård: fra hus til hus*. Kristiansand, Vest-Agder fylkesmuseum. 107 s.
- Myhre, B., Gjærder, P. & Stoklund, B. (1982) *Vestnordisk byggeskikk gjennom tusen år: tradisjon og forandring fra romertid til det 19. århundre*. Stavanger. 287 s.
- Myrvoll, S. (1999) Tusen år gammel byggeskikk. *Fortidsvern*, 25(1999)nr 3. S. 14-15.
- Pedersen, R. & Sæther, T. (1995) *Hvelvkjellere på landsbygda: de skjulte kulturminner*. Oslo, Program for forskning om kulturminnevern, Norges forskningsråd. 69 s.
- Petersen, J. (1933) *Gamle gårdsanlegg i Rogaland*. Oslo, Aschehoug. 2 b.
- Rønneseth, O. (2001) *Gard og gjerde: faser i utviklingen av Jærens kulturlandskap*. Stavanger, Erling Skjalgssonselskapet. 273 s.
- Rønningen, G. (1993) *Byggverk i tre 1100-1700*. Oslo, Program for forskning om kulturminnevern, Norges forskningsråd. 103 s.
- Schjelderup, H., Christie, H. & Storsletten, O. (2000) *Grindbygde hus i Vest-Norge: eksempelsamling*. Oslo, NIKU. 127 s.
- Skevik, O. (2003) *Middelaldergården i Trøndelag: foredrag fra to seminar*. Verdal, Stiklestad nasjonale kultursenter. 199 s.
- Storsletten, O. (2001) From purlins to roof-trusses: transformations in ancient building technoloy. I: *Skrifter / Svenska Institutet i Rom*, 56. *From huts to houses*. S. 273-282. Stockholm, Paul Åströms förl.
- Supphellen, S. (red.) (1997) *Kultursamanhangar i Midt-Norden: tverrfagleg symposium for doktorgradsstudenter og forskarar: førelesingar ved eit symposium i Levanger 1996*, [38]. Trondheim, Tapir. 264 s.
- Sørensen, E. (1976) Det sørvestlandske langhus i historisk og forhistorisk tid. *Nicolay: arkeologisk tidsskrift*, Nr.22. S. 21-27.
- Sørheim, H. (2005) Fra hall til stove. I: *Konstruksjonsspor og byggeskikk: maskinell flateavdekking - metodikk, tolkning og forvaltning*. S. 155-164. Stavanger, Arkeologisk museum i Stavanger.
- Tiller, S. O. (1978) *Sverresborg: kong Sverre Sigurdsons borg Sion*. Trondheim, Aktietykkeriet i Trondhjem. 32 s.
- Urbańczyk, P. (1992) *Medieval Arctic Norway*. Warszawa, Semper. 287 s.
- Weinmann, C. (1994) *Der Hausbau in Skandinavien vom Neolithikum bis zum Mittelalter: mit einem Beitrag zur interdisziplinären Sachkulturforschung für das mittelalterliche Island*. Berlin, Walter de Gruyter. XI, 477, 88 s.

Ågotnes, A. (1997) *Middelalderens landskap: myter og makter*. [Bergen], Bryggens museum. 91 s.

Forskning

- Andersson, H. (2013) Utfordringer for norsk middelalderarkeologi - några kommentarer. I: *Utfordringer for norsk middelalderarkeologi. Rapport fra seminar 2008.* S. 74-78. Oslo, Riksantikvaren.
- Andersson, H., Scholkmann, B. & Kristiansen, M. S. (2007) Medieval archaeology at the outset of the third millennium: research and teaching. I: *The Archaeology of Medieval Europe, B. 1. Eighth to twelfth centuries AD.* S. 19-45. Århus, Aarhus University.
- Arisholm, T., et al. (red.) (2006) *Klink og seil: festskrift til Arne Emil Christensen.* Oslo, Kulturhistorisk museum, Universitetet i Oslo. 262 s.
- Berglund, B. (red.) (1991) *Sentrums - periferi: sentra og sentrumsdannelser gjennom førhistorisk og historisk tid: Den 18. nordiske arkeologkongress, Trondheim 28.8 - 4.9.1989.* Gunneria / Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet, Vitenskapsmuseet, 64. Trondheim, Universitetet i Trondheim, Vitenskapsmuseet. 2 b.
- Bertelsen, R. (2013) Utfordringer og dilemmaer for middelalderarkeologisk forskning. I: *Utfordringer for norsk middelalderarkeologi. Rapport fra seminar 2008.* S. 8-18. Oslo, Riksantikvaren.
- Bertelsen, R. & Nielssen, A. R. (2004) FCN - fishing communities of the North AD 800-1800. *Fiskerihistorisk årbok* 2003. S. 381-383.
- Bertelsen, R. (1997) Vernet av "arkeologiske" kulturminner i et langtidsperspektiv. *Hålogygminne: tilleggsbok*, 78(1997) (b. 20, h. 4). S. 93-96.
- Bjørlykke, K., Ekroll, Ø. & Gran, B. S. (2010) *Nidarosdomen: ny forskning på gammel kirke.* Trondheim, Nidaros domkirkes restaureringsarbeiders forl. 355 s.
- Brattekærne, C. (2006) *Kirkesteder i Indre Sogn: en arkeologisk analyse av religionsskiftet, med utgangspunkt i kirkesteder i Indre Sogn.* Hoveddøppgave. Bergen, Universitetet i Bergen 137 s.
- Brattli, T. (2013) Om å spare seg til fant: Riksantikvarens forvaltningspraksis og konsekvenser for norsk middelalderarkeologi. I: *Utfordringer for norsk middelalderarkeologi. Rapport fra seminar 2008.* S. 68-73. Oslo, Riksantikvaren.
- Brendalsmo, J. (2013) Muntlig tradisjon om ødebygder: skisse til et forsknings- og forvaltningsprosjekt i de øvre fjellbygdene på Østlandet. I: *Utfordringer for norsk middelalderarkeologi. Rapport fra seminar 2008.* S. 29-47. Oslo, Riksantikvaren.
- Brendalsmo, J., Eliassen, F.-E. & Gansum, T. (red.) (2009) *Den urbane underskog: strandsteder, utvekslingssteder og småbyer i vikingtid, middelalder og tidlig nytid.* Oslo, Novus forlag. 260 s.
- Brendalsmo, J. & Stylegar, F.-A. (2003) Om kirkesagn og ødekirker: muntlig tradisjon og stedsnavn som kilder for kirkeforskningen. I: Hikuin, 30. *Kirkearkæologi i Norden: Grankulla, Finland, 2001.* S. 69-94. Højbjerg, Hikuin.
- Christensson, A. & Smedstad, I. (red.) (2013) *Utfordringer for norsk middelalderarkeologi. Rapport fra seminar 2008.* Oslo, Riksantikvaren. 102 s.
- Christensson, A. (2003) Sikring av historiske havnefronter: Bryggen i Bergen. *Arv: årsskrift*, 2003. S. 10-17.

- Christie, H. (1970) *Stavkirke i bygningshistorisk sammenheng*. Reykjavík, Minningarsjöður Ásu Guðmundsdóttir Wright. 17 s., pl.
- Christophersen, A. (1995) Senter for middelalderstudier: status og fremtidsutsikter. I: *Trøndelag folkemuseum*. S. 85-89. [Trondheim], [Forfatteren].
- Christophersen, A. (1993) Det kultiverte naturlandskapet. Årbok (*Universitetets oldsaksamling*), 1991/92. S. 7-14.
- Christophersen, A. (1993) Om ting, tekster og tyranni: noen fotnotebemerkninger til Anders Andrén. *META*, 1993. S. 69-72.
- Christophersen, A. (1992) Historisk arkeologi i Norge: noen innledende refleksjoner. *META*, 1992 nr.4. S. 3-8.
- Christophersen, A. (1991) "Noe om kunsten å beholde barnet i badevannet" - teoretiske og metodiske hovedpunkt i organisering og gjennomføring avforsknings- og publiseringssprosjektet "Trondheims fortid i bygrunnen". *Nytt fra Utgravningskontoret i Bergen (N.U.B.)*, 1. S. 85-90.
- Dagsland, S. H., et al. (red.) (1987) *[Klostre i Norge]: Fortidsminneforeningens årbok* Oslo, Foreningen. 271 s.
- de Beer, H., et al. (2008) Bryggen World Heritage Site: a numerical groundwater model to support archaeological preservation strategies. *Geoarchaeological and bioarchaeological studies*, 10. S. 95-100.
- Dommasnes, L. H. (1994) Hva ønsker vi å få vite om middelalderens samfunn?: kjønnsroller, genderverdier og forandringer. *META*, 1994 (1). S. 22-34.
- Dunlop, A. R. (2002) Brannlagenes utsagnskraft: et brennende spørsmål. I: *Strategisk instituttprogram 1996-2001: Norske middelalderbyer*, NIKU 117. *Strategisk instituttprogram 1996-2001: Norske middelalderbyer*. S. 16-21 Oslo, Norsk institutt for kulturminneforskning.
- Dunlop, A. R. & Molaug, P. B. (2002) Middelalderbyregister. I: *Strategisk instituttprogram 1996-2001: Norske middelalderbyer*, NIKU 117. *Strategisk instituttprogram 1996-2001: Norske middelalderbyer*. S. 70-72 Oslo, Norsk institutt for kulturminneforskning.
- Dybdahl, A. (2008) Munkeliv klosters jordegods frem til 1463: kilder og realiteter. *Historisk tidsskrift (Oslo)*, 87 (2). S. 225-264.
- Ekroll, Ø. (2009) Om Utstein klosters bygningshistorie: avsluttende replikk. *Collegium medievale: tverrfaglig tidsskrift for middelalderforskning*, 22. S. 274-280.
- Ekroll, Ø. (2007) *Ruinhistorikk: ruinars funksjon og verdi, før og no*. Oslo, Riksantikvaren. 20 s.
- Ekroll, Ø. (2000) Nidarosdomen - utforsking i 350 år. *Fortidsvern*, 26(2000)nr 4. S. 7-11.
- Eriksson, J.-E. G. (2013) Middelalderske kulturminner: forvaltningsredskaper. I: *Utvandringer for norsk middelalderarkeologi. Rapport fra seminar 2008*. S. 91-102. Oslo, Riksantikvaren.
- Eriksson, A.-L. (1990) Gerhard Fischer og middelalderborgene - forskning og vern i krig og fred. *Fortidsminneforeningens årbok*, 144(1990). S. 95-104.
- Ersland, G. A. (2011) *Byens konstruksjon, varige spor i byens landskap*. Oslo, Dreyer
- Ersland, G. A. (2011) *Kven eigde byen? Bygrunnlegging, grunneige og grunnleige i Bergen og eit utval nordeuropeiske byar*. Oslo, Dreyer.

- Falck, T., et al. (2013) *Faglig program. Problemstillinger knyttet til arkeologiske havner*. Oslo, Norsk maritimt museum. 54 s., 6 fold. bl.
- Fladby, R. & Sandnes, J. (1979) *På leiting etter den eldste garden*. Skrifter fra Norsk lokalhistorisk institutt, 6. [Oslo], Universitetsforlaget. 169 s.
- Foldøy, O. (red.) (1997) *Frøyas hus: rapport fra fagseminaret "Kvinne- og dagligliv i sagatid", som ble holdt på Hamar 28.-29. april 1994*, 38. Stavanger, Arkeologisk museum i Stavanger. 165 s.
- Fossheim, H. & Sellevold, B. J. (2013) *More than just bones: ethics and research on human remains*. Oslo, The Norwegian National Research Ethics Committees. 160 s.
- Gläser, M., et al. (1993) *Archäologie des Mittelalters und Bauforschung im Hanseraum: eine Festschrift für Günter P. Fehring*. Rostock, Konrad Reich. 535 s.
- Gullberg, K., et al. (red.) (1994) *Järnåldern i Mittnorden: ett symposium kring nya arkeologiska och ekologiska forskningsrön*, nr.3. Vasa, Scriptum. 240 s.
- Gundhus, G., Seip, E. & Ulriksen, E. (1999) *NIKU 1994-1999: kulturminneforskningens mangfold*. Oslo, Norsk institutt for kulturminneforskning. 136 s.
- Gunnes, E. (1993) De norske klostre i middelalderen: de skriftlige kilders vitnesbyrd. I: Hikuin, 20. *Kirkearkæologi i Norden: [foredrag ved det fjerde symposium "Kirkearkæologi i Norden" i Trøndelag 6.-9. september 1990]*. S. 75-82. Højbjerg, Forlaget Hikuin.
- Haavardsholm, J. (red.) (1997) *Nytt lys på middelalderen*. Oslo, Syypress forl. 255 s.
- Hagland, J. R. & Supphellen, S. (red.) (2001) *Leiv Eriksson, Helge Ingstad og Vinland: kjelder og tradisjonar: innlegg ved eit seminar i regi av Det kongelige norske videnskabers selskab 13-14 oktober 2000*, 1. Trondheim, Tapir. 133 s.
- Hansen, G. (2013) Barnelærdom for arkeologer. I: *Utfordringer for norsk middelalderarkeologi. Rapport fra seminar 2008*. S. 86-90. Oslo, Riksantikvaren.
- Helle, K. (2009) Den primitivistiske vendingen i norsk historisk middelalderforskning. *Historisk tidsskrift*, 88 (4). S. 571-609.
- Helle, K. (2009) Underskogen i samlende perspektiv: etterord. I: *Den urbane underskog: strandsteder, utvekslingssteder og småbyer i vikingtid, middelalder og tidlig nytid*. S. 247-260. Oslo, Novus forl.
- Helle, K. (2008) Stavanger by og Utstein kloster. *Historisk tidsskrift (Oslo)*, 87 (4). S. 577-605.
- Helle, K. & Nedkvitne, A. (1977) *Forskningsrapport om de norske middelalderbyene: til Det nordiske historikermøte i Trondheim 1977*. Trondheim. 116 s., pl.
- Hinz, H. (1989) *Ländlicher Hausbau in Skandinavien vom 6. bis 14. Jahrhundert: stova, eldhus, bur*. Köln, Rheinland-Verl. 367 s., pl.
- Holm, I., Innselset, S. M. & Øye, I. (2005) *'Utmark': the outfield as industry and ideology in the Iron Age and the Middle Ages*. Bergen, Department of Archaeology, University of Bergen. 251 s.
- Hommedal, A. T. (1996) Selja: helgenstad i tusen år: eit forkingshistorisk bidrag om minnesmerket på øya Selja i Nordfjord. *Fortidsminneforeningens årbok*, 150(1996). S. 17-60.

- Hommedal, A. T. (1993) Selja i Nordfjord: eit forskingsprosjekt rundt eit kyrkjesenter på Vestlandet i tidleg mellomalder. I: Hikuin, 20. *Kirkearkæologi i Norden: [foredrag ved det fjerde symposium "Kirkearkæologi i Norden" i Trøndelag 6.-9. september 1990]*. S. 93-104. Højbjerg, Forlaget Hikuin.
- Hooper, K. (1998) *Hennes annet jeg*. Oslo, Egmont Hjemmets bokforl. 319 s.
- Hødnebø, F. (red.) (1956-1978) *Kulturhistorisk leksikon for nordisk middelalder fra vikingtid til reformasjonstid*. Oslo, Gyldendal. 22 b.
- Imsen, S. (2003) Nidarprovinssen. I: Skrifter / Senter for middelalderstudier, NTNU, 15. *Ecclesia Nidrosiensis 1153-1537: søkelys på Nidaroskirkens og Nidarosprovinsens historie*. S. 15-45. Trondheim, Tapir akademisk forl.
- Jensenius, J. H. (2006) Grunnforskning om stavkirkene. *Forskerforum*, 38(2006)6. S. 28-29.
- Jensenius, J. H. (2006) Lorentz Dietrichsons "De norske stavkirker": en klassiker. *Viking: tidsskrift for norrøn arkeologi*, 69(2006). S. 275-288.
- Jensenius, J. H. (2004) Grunnforskning på grunnstokker: for en nysgjerrighetsdrevet kirkeforskning. *Fortidsminneforeningens årbok*, 2004. S. 137-140.
- Jensenius, J. H. (2003) De tidlige trekirkenes planlegging og design: et bidrag til en teoridannelse. I: Hikuin, 30. *Kirkearkæologi i Norden: Grankulla, Finland, 2001*. S. 95-102. Højbjerg, Hikuin.
- Jensenius, J. H. (2003) From Vitruvius to Alberti: systematic thinking in medieval church design. *Nordisk arkitekturforskning* (4). S. 13-18.
- Karlberg, I. (2009) Med lov og forskrift skal middelalderen styres. I: Varia (Kulturhistorisk museum. Fornminneseksjonen), 71. *Den tapte middelalder?: middelalderens sentrale landbebyggelse*. S. 23-28. Oslo, Kulturhistorisk museum, Fornminneseksjonen.
- Karlberg, I. (1997) Kulturdualisme: et foreldet begrep i arkeologisk forskning? *Årbok (Universitetets oldsaksamling)*, 1995/96. S. 43-64.
- Kjeldstadli, K. (1999) *Fortida er ikke hva den en gang var: en innføring i historiefaget*. 2. utg. Oslo, Universitetsforlaget. 328 s.
- Krag, C. & Sandnes, J. (1983) *Nye middelalderstudier*. Norske historikere i utvalg: Kongedømme, kirke, stat, 6. Oslo, Universitetsforlaget. 357 s.
- Kristiansen, G. E. (2008) Harstads største mulighet for merkevarebygging. *Haaløygminne*, 89(2008)h. 4. S. 376-381.
- Kristiansen, G. E. (2008) Trondeneskirka: maktens tinde i Nord. *Haaløygminne*, 89(2008)4. S. 371-375.
- Kvinneperspektivet i middelalderarkeologisk forskning*. Tema (1994). META, 94(1). Lund, Föreningen. 87 s.
- Langekiehl, A. S. (2005) De nordiske husebyenes kronologi og Ull-navnene. *Collegium medievale: tverrfaglig tidsskrift for middelalderforskning*, 18(2005). S. 37-85.
- Larsen, J. H. (2009) *Jernvinneundersøkelser*. Varia. Faglig program, 78 B.2. Oslo, Kulturhistorisk museum. Fornminneseksjonen. 250 s.
- Larsen, J. H. (2004) Jernvinna på Østlandet i yngre jernalder og middelalder: noen kronologiske problemer. *Viking: tidsskrift for norrøn arkeologi*, 67(2004). S. 139-170.

- Larsson, S. (2013) Möjligheter till forskning inom svensk uppdragsarkeologi. I: *Utfordringer for norsk middelalderarkeologi. Rapport fra seminar 2008.* S. 79-85. Oslo, Riksantikvaren.
- Lidén, H.-E. (2009) Utstein klostres bygningshistorie nok en gang. *Collegium medievale: tverrfaglig tidsskrift for middelalderforskning*, 22. S. 270-273.
- Lidén, H.-E. (2001) Bokverket "Norges Kirker": en historikk. *Fortidsminneforeningens årbok*, 155(2001). S. 49-62.
- Lidén, H.-E. (1993) Norsk klosterarkeologi - en forskningshistorisk oversikt. *Kirkearkæologi i Norden: [foredrag ved det fjerde symposium "Kirkearkæologi i Norden" i Trøndelag 6.-9. september 1990]*, 20. S. 65-74.
- Lidén, H.-E. (1990) Gerhard Fischer som arkitekturhistoriker. *Fortidsminneforeningens årbok*, 144(1990). S. 67-78.
- Lillehammer, A. (1995) *Eit Forskings-prosjekt på Avaldsnes: rapport frå Arkeologisk museum i Stavanger oktober 1994.* [Kopervik], Karmøy kommune, Skole- og kulturetaten. 107 s.
- Lunde, Ø. (1992) Fra middelalderarkeologi til historisk arkeologi. *META*, 1992 nr.4. S. 38-44.
- Løvlid, D. H. (2009) *Nye tanker om Skjoldehamnfunnet.* Masteroppgave. Bergen, Universitetet i Bergen. 209 s.
- McNicol, J. (1997) *Plassering[en] av de første kirkene i Norge i forhold til de første [i.e. hedenske] kultstedene: en historiografisk studie omfattende tiden etter 1830.* KULTs skriftserie, nr.98. Oslo, Norges forskningsråd. 259 s.
- [Middelalderarkeologi i Norge. Tema] (1992). *META*, 1992, nr.4. Lund, Föreningen. 87 s.
- Molaug, P. M. (2008) Bjørvika og 1624. *Middelalder-Oslo: medlemsblad for Interesseforeningen Oslos middelalder*, 13 (2). S. 6-9.
- Molaug, P. M. (2008) Oslos alder. *Middelalder-Oslo: medlemsblad for Interesseforeningen Oslos middelalder*, 13 (1). S. 18-20.
- Molaug, P. B. (2002) "Bo i by". I: Strategisk instituttprogram 1996-2001. *NIKU 117. Norske middelalderbyer.* S. 67-68 Oslo, NIKU.
- Molaug, P. B. (2002) Byenes oppkomst. I: Strategisk instituttprogram 1996-2001. *NIKU 117. Norske middelalderbyer.* S. 22-24 Oslo, NIKU.
- Molaug, P. B. (2002) Havneforhold i middelalderbyene: Oslo. I: Strategisk instituttprogram 1996-2001. *NIKU 117. Norske middelalderbyer.* S. 25-28. Oslo, NIKU.
- Molaug, P. B. (2002) *NIKU strategisk instituttprogram 1996-2001: norske middelalderbyer: Oslo havn i middelalderen.* NIKU publikasjoner, 122. Oslo, NIKU. 60 s.
- Molaug, P. B. (2002) Norske middelalderbyer: fra restanseberg til kulturminneforskning. I: Strategisk instituttprogram 1996-2001. *NIKU 117. Norske middelalderbyer.* S. 7-10. Oslo, NIKU.
- Molaug, P. B. (2002) Oslo: husenes, bygårdenes og bydelenes funksjon. I: Strategisk instituttprogram 1996-2001. *NIKU 117. Norske middelalderbyer.* S. 54-66. Oslo, NIKU.
- Molaug, P. B. (red.) (2002) *Strategisk instituttprogram 1996-2001: Norske middelalderbyer.* NIKU publikasjoner, NIKU 117. Oslo, NIKU. 91 s.

- Molaug, P. B. & Ulriksen, E. (2002) Liv og bolig: bruk av funksjonsanalyse. I: Strategisk instituttpogram 1996-2001. NIKU 117. *Norske middelalderbyer*. S. 32-36. Oslo, NIKU.
- Molaug, P. B. (2001) *NIKU strategisk instituttpogram 1996-2001: evaluering av arkeologiske utgravninger i norske middelalderbyer 1970-1999*. NIKU 112. Oslo, NIKU. 81 s.
- Molaug, P. B. (red.) (1998) *NIKU strategisk instituttpogram Norske middelalderbyer: forskning om norske middelalderbyer: seminar april 1998*. NIKU temahefte / Norsk institutt for kulturminneforskning, 27. Oslo, NIKU Norsk institutt for kulturminneforskning. 73 s.
- Molaug, P. B. (1992) Middelalderarkeologi eller arkeologi om middelalderen? *META* (4). S. 31-37.
- Molaug, P. B. (1991) Gamlebyprosjektet - forskningsfront eller repetisjonsøvelse? *Nytt fra Utgravningskontoret i Bergen (N.U.B.)*, 1. S. 91-102.
- Muren, L. O. L. (2010) *Hjem var kirkenes byggherrer i Norge i middelalderen? En historiografisk undersøkelse av byggherreproblemet i norsk forskning fra Rudolf Keyser til Vidar Trædal*. Masteroppgave. Oslo, UiO. 109 s.
- Nickelsen, T. & Solhaug, M. B. (2008) Strålende middelalderkunst: franske emaljer bevart i norske kirker. *Apollon*, 18(2008)4. S. 18-21.
- Nordeide, S. W. (2002) Gjenstandsregister for middelalderbyene. I: Strategisk instituttpogram 1996-2001, NIKU 117. *Norske middelalderbyer*. S. 73-75. Oslo, NIKU.
- Norsk, k., Hauglid, R. & Berg, A. (1971) *Registrering av faste kulturminner i Norge: referat av seminar 9.-11. desember 1970 på Kongsberg, arrangert av Norsk kulturråd*. [Oslo], Norsk kulturråd. 110 s.
- Norsk institutt for kulturminneforskning (1996) *Forslag til strategiske instituttprogrammer 1996-2000 for Norsk institutt for kulturminneforskning*. Oslo, NIKU. 63 s.
- Nytun, A. E. (2013) *Å sitte på Viten - den som lar deg få vite! Ei forskingshistorisk analyse av dei før-reformatoriske varslingssystema med veta i eitt nordisk perspektiv*. Masteroppgave. Trondheim, NTNU. 106 s.
- Pedersen, S. (2000) *Sentrumsdannelser i jernalder og middelalder i Vestfold og Grenland: et forskningshistorisk perspektiv*. Hovedoppgave. Tromsø, Universitetet i Tromsø. 110 s.
- Pedersen, R. (1999) Hamar domkirkeruin - forskning og vern frem til rundt 1910. *Fra kaupang og bygd* 1999. S. 23-97.
- Pedersen, R. (1999) Historien om historien: Hamar domkirkeruin - forskning og vern frem til rundt 1910. *Fra kaupang og bygd*, 1999. S. 23-97.
- Pettersson, S. & Aasheim, R. M. (2008) Oops! Det ble middelalder! *Nicolay: arkeologisk tidsskrift*, Nr.105 (h. 2). S. 14-22.
- Raastad, J.-E. (2011) *Kirkebygging i tre og stein på Romerike i Akershus 1150-1250 e. Kr. Hvorfor ble steinkirkene i mindretall?* Masteroppgave. Oslo, Universitetet i Oslo. 107 s.
- Ramstad, S. (2003) Gregoriuskirke eller Olavskirke?: nytt lys på en av Trondheims middelalderkirker. *Spor: fortidsnytt fra Midt-Norge* 18 (1). S. 28-31.
- Reimers, E. (2000) Hva forteller bygningsrestene fra Bryggens middelaldergrunn? *Årbok for Bergen museum*, 1999. S. 76-78.

- Risan, T., et al. (2003) Ben och arkeologi: kommentarer og debattinnlegg til Claes Theliander. *Primitive tider: arkeologisk tidsskrift*, 6(2003). S. 99-112.
- Rygh, O. (1897) *Norske Gaardnavne: Oplysninger samlede til Brug ved Matrikelens Revision*. Kristiania, Fabritius. 19 b.
- Sandnes, J. (1993) Middelalderens Trøndelag: den kirkelige organisasjon i landsdelen, fylkeskirker, sognekirker, klostre. *Hikuin*, 20. S. 105-112.
- Seip, E. & Storsletten, O. (1999) Røtter og skudd: en samtale med Arne Berg og Håkon Christie om norsk byggforsknings historie. I: NIKU temahefte, 31. *NIKU 1994-1999: kulturminneforskningens mangfold*. S. 121-128 Oslo, NIKU.
- Sellevold, B. J. (red.) (2014) *Old bones: osteoarcheology in Norway, yesterday, today and tomorrow*. Oslo, Novus. 456 s.
- Sellevold, B. J. (1994) Kvinnebegravelser i middelalderen: middelalderarkeologi fra et kvinnehistorisk utgangspunkt. *META*, 1994 (1). S. 14-21.
- Sellevold, B. J., Mundal, E. & Steinsland, G. (red.) (1992) *Fokus på kvinner i middelalderkilder: Rapport fra symposiet "Kilder til kvinnehistoriske studier i nordisk middelalder," Isegran, september 1990*. Skara, Viktoria bokförl. 111 s.
- Sjølie, M. (2011) *Tilbakeføring av fukt til tørt, tidligere vanntrukket og ubehandlet arkeologisk lær. En undersøkelse av effekt og resultat av ukontrollert tørking, gjenhydrering og konservering*. Oslo, Universitetet i Oslo. 178 s.
- Skaar, Å. (2014) *Hanseatane si rolle innanfor lokalhandelen i Bergen 1250 - 1600*. Masteroppgave. Bergen, Universitetet i Bergen, Institutt for arkeologi, historie, kultur- og religionsvitenskap. 113 s.
- Skre, D. (2005) Dype er arkivenes gjemmer..: om noen gamle tegninger av fortidsminner i søndre Vestfold nylig gjenfunnet i Nationalmuseet, København. *Viking: tidsskrift for norrøn arkeologi*, 2005. S. 156-194.
- Skre, D. (1998) Nye tanker om Romerikes jernalder. *Årbok (Romerike historielag)*, 19(1998). S. 51-59.
- Solli, B. (2013) Middelalderarkeologi i Norge: hundre års flersomhet. Alle for seg og ingen for alle? I: *Utfordringer for norsk middelalderarkeologi. Rapport fra seminar 2008*. S. 48-56. Oslo, Riksantikvaren.
- Storsletten, O. (2001) *Strategisk instituttpogram 1996-2001: Hus i Norge*. Oslo, NIKU. 30 s.
- Stylegar, F.-A. & Landmark, T. (1999) Bergverksforskning: et "nytt" tema i norsk arkeologi. *Viking: tidsskrift for norrøn arkeologi*, b. 42 (1999). S. 81-100
- Supphellen, S. (red.) (1997) *Kultursamanhangar i Midt-Norden: tverrfagleg symposium for doktorgradsstudenter og forskarar: førelesingar ved eit symposium i Levanger 1996*, 38. Trondheim, Tapir. 264 s.
- Sørheim, H. (2010) *Sentralsted, tettsted, knutepunkt, by: bosettingshierarkier og sentraldannelser på Vestlandet fra jernalder til middelalder*. Doktoravhandling. Bergen, Universitetet i Bergen. 384 s.
- Ulriksen, E. (2002) Perspektiver på videre forskning om middelalderbyene. I: *Strategisk instituttpogram 1996-2001*. NIKU 117. *Norske middelalderbyer*. S. 82-83. Oslo, NIKU.
- Ulriksen, E. (2002) Tønsberg havn. I: *Strategisk instituttpogram 1996-2001: Norske middelalderbyer*, NIKU 117. *Norske middelalderbyer*. S. 29-31. Oslo, NIKU.

- Urbańczyk, P. & Skre, D. (2008) What was "Kaupang in Skiringssal"?: discussion. *Norwegian archaeological review*, 41(2008)2. S. 176-194.
- Vogt, Y. & Bergstøl, J. (2008) Elgsamer i Østerdalen. *Apollon*.18(2008)1. S. 14-15.
- Wallerström, T. (2013) Fortsättning följer?: tankar kring den norska medeltidsarkeologins utvecklingsmöjligheter. I: *Ufordiner for norsk middelalderarkeologi. Rapport fra seminar 2008*. S. 57-67. Oslo, Riksantikvaren.
- Weidling, T. (2008) Godsstruktur og strukturering av gods: Tomb-godset i Råde fra Middelalder til ca. 1680. *Historisk tidsskrift (Oslo)*, 87 (2). S. 265-287.
- Weinmann, C. (1994) *Der Hausbau in Skandinavien vom Neolithikum bis zum Mittelalter: mit einem Beitrag zur interdisziplinären Sachkulturforschung für das mittelalterliche Island*. Berlin, Walter de Gruyter. XI, 477, 88 s.
- Wienberg, J. (2009) Romanske runde kirketårne: et skandinavisk perspektiv. *Hikuin*, 36. S. 101-120.
- Zehetner, J. L. (2009) Da middelalderarkeologi ble "ordentlig" arkeologi. *Riss*, 6(2). S. 4-12.
- Øye, I. (1997) Symbolforskning - en innfallsport til middelalderarkeologi? I: Kulturtekster, nr.11. *Middelalderens symboler*. S. 23-36. Bergen, Senter for europeiske kulturstudier.

Handel

- Andersson, E. B., et al. (1981) *Bryggen: Hanseatenes Kontor i Bergen*. Det Hanseatiske Museums skrifter, 23. Bergen, Museet. 108 s.
- Bately, J. & Englert, A. (2007) *Ohthere's voyages: a late 9th-century account of voyages along the coasts of Norway and Denmark and its cultural context*. Roskilde, The Viking Ship Museum. 216 s.
- Berglund, B. (2007) *Alstahaug på Helgeland 1000-1750: Dassdynastiet og presteskapet iscenesetter seg selv*. Trondheim, Tapir akademisk forlag. 471 s.
- Bertelsen, R. (1995) *Vågar: den første byen i nord*. Bodø, [Nordland fylkeskommune]. 31 s.
- Bertelsen, R. (1995) *Vågar: the first town in the north*. Bodø, [Nordland County]. 31 s.
- Bertelsen, R. (1990) Er Vardø og Hammerfest de eldste byene i Nord-Norge? *Håløygminne: tilleggsbok*, 71(1990) (b.18, h.2). S. 153-160.
- Bertelsen, R. (1974) Noen funn fra Røst som kan kaste lys over tørrfiskhandelen med Bergen. I: *Gløtt fra Lofoten*. S. 33-36. Tromsø, Universitetsforlaget.
- Bratrein, H. D. (2011) Pels og politikk: om samenes medvirkning til statsoppbygginga i nord i middelalderen. *Da det nordlige ble en del av Norge* (nr. 3 = Nr. 286). S. 49-53.
- Christophersen, A. (2001) The shaping of urban landscapes in medieval Norway: concepts and considerations. I: *From huts to houses: transformations of ancient societies: proceedings of an international seminar organized by the Norwegian and Swedish Institutes in Rome, 21-24 September 1997*. S. 101-108. Stockholm, Paul Åströms förl.
- Christophersen, A. (1989) Kjøpe, selge, bytte, gi. Vareutveksling og byoppkomst i Norge ca. 800 - 1100, en modell. I: *Symposier på Kräpperups borg 1. Medeltidens födelse*. S. 109-145. Nyhamnsläge, Gyllenstiernska Kräpperupstift.
- Crumlin-Pedersen, O. (red.) (1991) *Aspects of maritime Scandinavia AD 200-1200: proceedings of the Nordic Seminar on Maritime Aspects of Archaeology, Roskilde, 13th-15th March, 1989*. Roskilde, The Viking Ship Museum. 291 s.
- Daly, A. & Nymoen, P. (2008) The Bøle ship, Skien, Norway: research history, dendrochronology and provenance. *The International journal of nautical archaeology*, 37(2008)No. 1. S. 153-170.
- Dyrengdal, K. B. (2003) *Vareplombene fra Erkebispegården: små vitnesbyrd om en stor industri*. Hoveddøppgave. Trondheim, NTNU. 163 s.
- Eide, O. E. (1975) De eldste norske byenes planmønster. *Historisk tidsskrift*, 54(1975). S. 1-21.
- Eliassen, F.-E. (2009) Ladesteder og strandsteder: havner, husklynger - og byer?: skiftende realitet fra middelalderen til 1800-tallet. I: *Den urbane underskog: strandsteder, utvekslingssteder og småbyer i vikingtid, middelalder og tidlig nytid*. S. 133-145. Oslo Novus forl.
- Elvestad, E. (2002) Skjulte havner: førreformatoriske havner i Rogaland. *Årbok / Stavanger Museum*, 2001. S. 5-40.
- Elvestad, E. & Opedal, A. (2001) *Maritim-arkeologiske forundersøkelser av middelalderhavna på Avaldsnes, Karmøy*. Stavanger, Arkeologisk museum i Stavanger. 110 s.

- Ersland, G. A. (2005) *Hanseatene og Bryggen i Bergen*. Bergen, Kapabel. 76 s.
- Fortidens næringsveier. Tema (1996). *Spor: fortidsnytt fra Midt-Norge* 11 (1). S. 2-51.
- Fyllingsnes, F. (2004) Notow: hanseatane si hamn på Avaldsnes. *Heimen*, 2004. S. 3-21.
- Gläser, M., et al. (1993) *Archäologie des Mittelalters und Bauforschung im Hanseraum: eine Festschrift für Günter P. Fehring*. Rostock, Konrad Reich. 535 s.
- Good, G. L., Jones, R. H. & Ponsford, M. W. (red.) (1991) *Waterfront archaeology: proceedings of the third International Conference on Waterfront Archaeology held at Bristol 23-26 September 1988*. CBA research report, 74. London, Council for British Archaeology. xii, 201 s.
- Haavardsholm, J. (red.) (1997) *Nytt lys på middelalderen*. Oslo, Syppress forl. 255 s.
- Hagland, J. R. (1990) *Runefunna: ei kjelde til handelshistoria*. Meddelelser ... Fortiden i Trondheim bygrunn: Folkebibliotekstomten, 8. 50 s.
- Hansen, G., Ashby, S. & Baug, I. (red.) (2014) *Everyday products in the middle ages: crafts, consumption and the individual*. [S.I.], Oxbow
- Hansen, L. I. (1990) *Samisk fangstsamfunn og norsk høvdingeøkonomi*. Oslo, Novus. 275 s.
- Helle, K., et al. (1982) *Bryggen: the Hanseatic settlement in Bergen*. Det Hanseatiske Museums skrifter, 24. Bergen, Museet. 108 s.
- Herje, T., et al. (1999) *Kysten vår: Namdalskysten gjennom 10000 år*. Namsos, Kystbok. 304 s.
- Herteig, A. E. (red.) (1985) *Conference on Waterfront Archaeology in North European Towns. No. 2, Bergen 1983*. Bergen, Historisk museum. 168 s.
- Herteig, A. E., Lidén, H.-E. & Blindheim, C. (1975) *Archaeological contributions to the early history of urban communities in Norway*. Oslo, Universitetsforl. 174 s.
- Herteig, A. E. (1974) *Borgundkaupangen på Sunnmøre*. Ålesund, Borgundkaupangens venner. 23 s.
- Herteig, A. E. (1973) *Kaupangen på Borgund*. Ålesund, Borgundkaupangens venner. 52 s.
- Karmøyseminaret, Krøger, J. F. & Naley, H.-R. (1996) *Nordsjøen: handel, religion og politikk*. Stavanger, Dreyer bok. 211 s.
- Karmøyseminaret 1997 (red.) (2000) *Havn og handel i 1000 år*. Stavanger, Dreyer bok. 160 s.
- Knagenhjelm, C. (2004) *Kaupanger: en analyse av kaupangens lokalisering og funksjon*. Hovedoppgave. Bergen, Universitetet i Bergen. III, 145 bl.
- Kolle, N. & Kristiansen, A. (red.) (2014) *Norges fiskeri- og kysthistorie*. Bergen, Fagbokforl. 5 b.
- Koren-Wiberg, C. (1921) *Bergensk kulturhistorie*. Det Hanseatiske Museums skrifter, 3. Bergen, Museet. 351 s.
- Lüdtke, H. (1989) *The Bryggen pottery, 1. Introduction and Pingsdorf ware*. The Bryggen papers, Supplementary series, 4. Bergen, Fagbokforl. 128 s.
- Mathisen, P. (2007) *Gård, gods og grav på Giske og Sunnmørsøyene i Borgund: et forsøk på identifisering av Giske-godsets opphav og utvikling*. Masteroppgave. Bergen, Universitetet i Bergen. 106 bl.

- Molaug, P. B. (1975) *Middelalderkeramikk fra Oslo: en kilde til kunnskap om handelsforbindelser?: et forsøk på beskrivelse og gruppering av keramikken fra utgravingenepå Mindets tomt 1970-1972 med sikte på bestemmelse av proveniens og datering.* Magistergrad. Oslo, Universitetet i Oslo. 278 pag. bl.
- Mülder, G., Kikkert, A. & Seegert, J. F. (1781) [Bekjendtgjørelse, dat. 21.Aug. 1781 fra Cheferne paa tre hollandske Skibe med Advarsel mod at kjøbe af eller sælge paa Borg til nogen af Skibenes Mandskaber]. [Trondhiem]. 1 bl.
- Myrvoll, S. (1999) Tusen år gammel byggeskikk. *Fortidsvern*, 25(1999)3. S. 14-15.
- Myrvoll, S. (1992) *Handelstorget in Skien: a study of activity on an early medieval site.* Doktoravhandling. Bergen, Universitetet i Bergen. 311 s., [8] pl.
- Myrvoll, S. (1986) Skien og Telemark - naturressurser, produkter og kontakter. *Viking: tidsskrift for norrøn arkeologi*, 49(1985/86). S. 161-180.
- Nickelsen, T. & Solhaug, M. B. (2008) Strålende middelalderkunst: franske emaljer bevart i norske kirker. *Apollon*, 18(2008)4. S. 18-21.
- Nymoen, P. (2013) Hansaspor. Årbok / Norsk maritimt museum, 2012. S. 195-211.
- Nymoen, P. (2011) Kun for den smarte skippers regning? (2)=nr 114. S. 65-74.
- Nymoen, P. (2009) Marginale steder eller marginale kilder?: undervannsarkeologisk blikk på små handelshavner. I: *Den urbane underskog: strandsteder, utvekslingssteder og småbyer i vikingtid, middelalder og tidlig nytid.* S. 93-131. Oslo, Novus forl.
- Opdal, A., Elvestad, E. & Fyllingsnes, F. (2001) Herskerens havn? Hanseatenes havn? Handelens havn?: innledende undersøkelser av middelalderhavna på Avaldsnes. I: *Fiender og forbundsfaller: regional kontakt gjennom historien: Karmøyseminaret 1999.* S. 97-121. Karmøy, Vikingfestivalen, Kommunen.
- Reed, I. W. (1990) *1000 years of pottery: an analysis of pottery, trade and use.* Meddelelser ... Fortiden i Trondheim bygrunn: Folkebibliotekstomten, 25. 94 s.
- Risvaag, J. A. (2006) *Mynt og by: myntens rolle i Trondheim by i perioden ca. 1000-1630, belyst gjennom myntfunn og utmynting.* Doktoravhandlinger ved NTNU, 2006:200. Trondheim, NTNU. 394 s.
- Schanche, A. (1993) *Ceavccageaðgi - Mortensnes: en kulturhistorisk vandring gjennom 10000 år.* Varangerbotn, Varanger samiske museum. 32 s.
- Schia, E. (1989) Varetilførsel fra landsbygda til Oslo i middelalder: med bakgrunn i arkeologiske utgravninger i Gamlebyen. Årbok (*Universitetets oldsaksamling*), 1986/88. S. 143-160.
- Selsing, L. (red.) (2014) *Seen through a millstone.* AmS-skrifter, 24. Stavanger, Arkeologisk museum. 255 s.
- Skaar, Å. (2014) *Hanseatane si rolle innanfor lokalhandelen i Bergen 1250 - 1600.* Masteroppgave. Bergen, Universitetet i Bergen. 113 s.
- Skre, D. (red.) (2007) *Kaupang in Skiringssal.* Norske oldfunn, XXII; Kaupang Excavation Project publication series,1. Århus, University Press. 502 s.
- Stenvik, L. F. (1996) Fra myrmalm til jern: teknologi med økonomisk overskudd. *Spor: fortidsnytt fra midt-Norge*, 11 (1). 28-30.
- Sæther, T. (2009) Det arkeologiske materialet fra Hamarkaupangen. *Fra kaupang og bygd*, 2009. S. 45-71.
- Sørensen, E. (1975) Om kaupanger i innlandet Nicolay: arkeologisk tidsskrift, Nr.20. S. 40-47.

- Sørheim, H. (2008) Borgund og Borgundfjordfisket: fiske og omsetting av fiskeprodukt som økonomisk faktor for middelalderkaupstaden Borgund. *Årbok for Sunnmøre: tidsskrift for Sunnmøre historielag*, 84. S. 8-59.
- Sørheim, H. (red.) (1997) *Arkeologi og kystkultur: foredrag ved seminaret "Arkeologi og kystkultur"* på Sunnmøre museum 25-26/10 1997. Ålesund, Sunnmøre Museum. 127 s.
- Thorsen, V. G. (2007) *Fangst og eksport av norsk rovfugl ca. 1100-1350*. Masteroppgave. Oslo, Universitetet i Oslo. 129 s.
- Urbańczyk, P. & Skre, D. (2008) What was "Kaupang in Skiringssal"? discussion. *Norwegian archaeological review*, 41(2008)2. S. 176-194.
- Vea, M. S. & Naley, H.-R. (2001) *Fiender og forbundsfaller: regional kontakt gjennom historien: Karmøyseminaret 1999*. Karmøy, Vikingfestivalen, Kommunen. 141 s.
- Øye, I., Christensson, A. & Mundal, E. (red.) (2001) *Ships and commodities. The Bryggen papers, Supplementary series*, 7. Bergen, Fagbokforlaget. 136 s.
- Øye, I. (red.) (1994) *Bergen and the German Hansa*. Bergen, Bryggens museum. 86 s.
- Øye, I. (1994) *By og land i middelalderen*. Onsdagskvelder i Bryggens museum, 9. Bergen, Bryggens museum. 106 s.
- Øye, I. (1984) *Handel og handelssamband om lag 1100-1350: undervisningsopplegg*. Bergen, Museet. 15 bl.
- Øye, I. (1984) *Handverk og småhandel i middelalderen: undervisningsopplegg*. Bergen, Bryggens museum. 12 bl.
- Ågotnes, A. (1997) *Middelalderens landskap: myter og makter*. Bergen, Bryggens museum. 91 s.

Håndverk

- Andrén, A. & Cinthio, E. (1986) *Medeltiden och arkeologin: festskrift till Erik Cinthio*. Lund, Universitetets historiska museum. 383 s.
- Bergquist, U. & McLees, C. (2005) Metalworking in Trondheim: a provisional assessment of the character, organization and development of an urban industry. I: Jernkontorets bergshistoriska utskott, H68. *Slagg i medeltida städer. Metallhantering i medeltida borgar. Symposier på Jernkontoret 25 oktober 1994 och 24 oktober 1997*. 48-59 Stockholm, Jernkontoret.
- Bergquist, U. (1989) *Gjutning och smide: metallhantverkets utveckling i Trondheim ca 1000 - ca 1350*. Meddelelser ... Fortiden i Trondheim bygrunn: Folkebibliotekstomten, 16. Trondheim, Riksantikvarens utgravningskontor. 150 s.
- Brendalsmo, J. (1992) Hersker og smed II. Smeden som ressurs, for hvem? I: Nytt fra Utgravningskontoret i Bergen (N.U.B.), 3. *Gård - tettsted - kaupang - by* S. 167-186. Bergen, Riksantikvaren, Utgravningskontoret for Bergen.
- Christensson, A. (2002) *Safeguarding historic waterfronts: Bryggen as a case-study*. Bergen, Culture 2000 ; Stiftelsen Bryggen. 1 b. (upag.)
- Christie, H. (1974) *Middelalderen bygger i tre*. Oslo, Universitetsforlaget. 73 s.
- Christophersen, A. (1980) *Håndverket i forandring: studier i horn- og beinhåndverkets utvikling i Lund c:a 1000-1350*. Acta archaeologica Lundensia, Series in 4° 13. Bonn, Habelt. 236 s.
- Ekroll, Ø., et al. (1993) *Håndverk og byggeskikk i middelalderen*. [Bergen], Bryggens museum. 116 s.
- Folkvord, A. (2007) *Dekorerte tresaker fra folkebibliotekstomta i Trondheim: beskrivelse, analyse og vurdering*. Hoveddøppgave. Oslo, A. Folkvord. 109 s.
- Glørstad, H., et al. (red.) (2006) *Historien i forhistorien: festschrift til Einar Østmo på 60-års dagen*. Oslo, Kulturhistorisk museum, Universitetet i Oslo. 414 s.
- Hagen, K. G. (1994) *Profesjonalisme og urbanisering: profesjonalismeproblemet i håndverket belyst ved et tekstil- og vevloddsmateriale fra middelalderens Trondheim fra 1000-tallet frem til slutten av 1300-tallet*. Universitetets oldsaksamlings skrifter. Ny rekke, 16. Oslo, Universitetets oldsaksamling. 346 s.
- Hohler, E. B. (2005) Kirken og kunsthåndverkerne. I: Skrifter / Senter for middelalderstudier, 19. *Den Kirkehistoriske utfordring*. S. 115-137. Trondheim, Tapir akademisk forl.
- Hole, J.-T. (2007) *Norrøn byggeskikk i Nord-Norge 900-1400 e.Kr.: utviklingen av husenes form, konstruksjon og romlige organisering*. Hoveddøppgave. Tromsø, Universitetet i Tromsø. X, 145 s.
- Høgseth, H. B. (2007) "Håndverkerens redskapskasse": en undersøkelse av kunnskapsutøvelse i lys av arkeologisk bygningstømmer fra 1000-tallet. Doktoravhandling. Trondheim, NTNU. 438 s., (flere pag.).
- Høgseth, H. B. (2001) Endringer i middelalderens håndverkskunnskap: mekanismer som påvirker og fornyer etablert byggeskikk. *Collegium medicavale: tidsskrift for middelalderforskning*, 14. S. 45-77.

- Jakobsen, S. (1991) *Hersker og smed. Smedarbeider i Tønsberg i perioden ca. 1150-1350*. Arkeologiske rapporter fra Tønsberg, 28. Tønsberg, Riksantikvaren. 188, [21] s.
- Jensen, B. E. (2008) Murarseminar på Selja! *Grinda: medlemsblad for Fortidsminneforeninga, Sogn og Fjordane*, 12(2008)1/2. S. 25-27.
- Krohn-Hansen, T. & Kloster, R. (1957) *Bergens gullsmedkunst fra laugstiden*. Bergen, Gullsmedlaugen i Bergen og Vestlandske kunstindustrimuseum. 2 b.
- Larsen, A. J. (1975) *Skomoter og skomakeri i middelalderens Borgund*. Ålesund, Borgundkaupangens venner. 23 s.
- Lidén, H.-E. (1997) *Middelalderen bygger i stein*. Oslo, Pensumtjeneste. 79 s.
- Lidén, H.-E. (1974) *Middelalderen bygger i stein. En Innføring i steinhugger- og murerhåndverket i Norge i middelalderen*. Oslo, Universitetsforlaget. 79 s.
- Løvli, D. H. (2009) *Nye tanker om Skjoldehamnfunnet*. Masteroppgave. Bergen, Universitetet i Bergen. 209 s.
- Malde, I. (2008) *Tovedbuer: konstruksjon, funksjon og kontekst*. Masteroppgave. Bergen, Universitetet i Bergen. 4, 99, 33 s.
- McLees, C. (1997) Metallhåndverket i middelalderens Trondheim: ambulerende håndverkere, permanente smier og erkebisopens myntversksted. *Spor: fortidsnytt fra Midt-Norge* 12(1997) nr. 1. S. 20-22.
- McLees, C. (1996) Itinerant craftsmen, permanent smithies and the archbishop's mint: the character and context of metalworking in medieval Trondheim. *The Journal of the Historical Metallurgy Society*, 30 (2). S. 121-135.
- McLees, C. (1994) Et samfunn bak murene: håndverkermiljøet i Erkebispegården. *Spor: fortidsnytt fra Midt-Norge* 9(1994) nr. 1. S. 30-34.
- Mehlum, S. (2011) Craftmanship and the Directorate for Cultural Heritage. I: *Zarządzanie miejscami wpisanymi na Listę Światowego Dziedzictwa UNESCO w Polsce i w Norwegii*. S. 306-317. Kraków, International Cultural Centre.
- Mehlum, S. (2009) Crafts and the Directorate for Cultural Heritage. I: *Living crafts: preserving, passing on and developing our common intangible heritage: international and national ambitions*. S. 26-29. Lillehammer, Hertervig akademisk.
- Mehlum, S. (2009) Riksantikvaren og håndverket. *Maihaugen: årbok*, 2009. S. 115-117.
- Molaug, P. B. (2006) Håndverk i middelalderens Oslo I: Skrifter, 4. *Historien i forhistorien: festskrift til Einar Østmo på 60-års dagen* S. 349-363. Oslo, Kulturhistorisk museum, Universitetet i Oslo.
- Opstad, L. (1990) *Norsk pottemaker i: 1600-1900*. Norsk kulturarv 24. Oslo, Samlaget. 174 s.
- Pedersen, R. & Sæther, T. (1995) *Hvelvkjellere på landsbygda: de skjulte kulturminner*. Oslo, Program for forskning om kulturminnevern, Norges forskningsråd. 69 s.
- Rytter, J. (1997) *Gevirhåndverket i Konghelle ca 1140-1300: råstoff, produksjonsomfang og organisering, med hovedvekt på produksjonsberegningsmetoder*. Hovedoppgave. Oslo, Universitetet i Oslo. 122 s.

- Rønningen, G. (1993) *Byggverk i tre 1100-1700*. Oslo, Program for forskning om kulturminnevern, Norges forskningsråd. 103 s.
- Sauvage, R. (2005) *Jern, smie og smed: jernhåndverkere og jernhåndverk i Midt-Norge ca 600-1100 e.Kr.* Masteroppgave. Trondheim, NTNU. V, 112 s.
- Skandfer, M. (1997) *Čoarverbasttet: samiske hornskejer fra middelalder til moderne tid.* Hovedoppgave. Tromsø, Universitetet i Tromsø. 208 s.
- Ulriksen, E. (1996) "Utkantens håndverkere og arbeidere": en aktivitetsanalyse av "Nordre bydel" i middelalderens Tønsberg. NIKU Temahefte, 3. Oslo, NIKU. 147, IV s.
- Ulriksen, E. (1995) "Utkantens håndverkere og arbeidere": en aktivitetsanalyse av "Nordre bydel" i middelalderens Tønsberg. Hovedoppgave. Oslo, Universitetet i Oslo. III, 147, IV s.
- Wikstrøm, T. (2006) *Utvikling av hushold og håndverk i Oslos tidlige middelalder: urbaniseringsprosessen belyst ved aktivitetsanalyser fra Søndre felt og Mindets tomt.* Hovedoppgave. Oslo, Universitetet i Oslo. VI, 131 s.
- Øye, I. (1984) *Handverk og småhandel i middelalderen: undervisningsopplegg.* Bergen, Bryggens museum. 12 bl.

Kirker

- Abrahamsen, P. (1988) *Fra dollhus til moderne psykiatri: 450 års jubileum, Oslo Hospital 1538-1988*. Oslo, Selskabet for Oslo Byes Vel. 79 s.
- Ahrens, C. (1994) Om "stavkirkeproblemet". *Fortidsminneforeningens årbok*, 148(1994). S. 37-50.
- Andersson, K. (1986) *Kirkearkæologi i Norden*, 2, Kalmar, Sverige, 1984. Hikuin, 12. Højberg, Hikuin. 167 s.
- Andrén, A. & Cinthio, E. (1986) *Medeltiden och arkeologin: festschrift till Erik Cinthio*. Lund, Universitetets historiska museum. 383 s.
- Andås, M. S. (2007) *The Medieval cathedral of Trondheim: architectural and ritual constructions in their European context*. Turnhout, Brepols. 375 s.
- Anker, L. & Havran, J. (2005) *De norske stavkirkene*. Oslo, Arfo. 356 s.
- Anker, L. & Havran, J. (2005) *Middelalder i tre: stavkirker*. 356 s.
- Anker, L. & Havran, J. (2005) *The Norwegian stave churches*. Oslo, ARFO. 356 s.
- Anker, L. (2001) Om stokk og stein: middelalderens stav- og steinkirker i Sogn i lys av økonomiske forhold. *Fortidsminneforeningens årbok*, 155(2001). S. 97-109
- Anker, L. (2000) *Stokk eller stein?: kirker, byggemåter og mulige byggherrer i indre Sogn omlag 1130-1350: belyst ved et utvalg kirker fra perioden*. Hovedoppgave. Oslo, Universitetet i Oslo. 2 b.
- Augustsson, J.-E. (red.) (1992) *Medeltida husbyggande: symposium i Lund november 1989*, 9. Stockholm, Almqvist & Wiksell. 251 s.
- Bakken, A. & Bjørtomt, S. (2009) *Hamardomen*. [Oslo], Aschehoug. 207 s.
- Bakkevig, S. (1999) Middelalderen i Rogaland. *Frá haug ok heiðni: tidsskrift for Rogalands arkeologiske forening* (1-2). 2 h.
- Bakkevig, S. (red.) (1999) *Middelalderen i Rogaland*, 1. Tema. *Frá haug ok heiðni: tidsskrift for Rogalands arkeologiske forening*, 1999, nr.1. Stavanger, Foreningen. 35 s.
- Bakkevig, S. (red.) (1998) *Talgje: arkeologi - naturhistorie - kulturhistorie. Tema. Frá haug ok heiðni: tidsskrift for Rogalands arkeologiske forening*, 1998 Stavanger, Foreningen. 42 s.
- Balto, J. A. (2011) Historisk vingesus på Munkeby. *Fortidsvern*, 36 (3). S. 20-21.
- Berdal, S. (2011) Nikolaikirken fra 1150: et landemerke som trekker folk til Granavollen. *Kulturarven: kysten, innlandet, byen*, Nr. 57. S. 8-11.
- Berg, K. (2010) *Gamle Aker kirke: en undersøkelse av kirkerommet som liturgisk funksjonsrom*. Masteroppgave. Oslo, Universitetet i Oslo. 82 bl.
- Berg, L. C. (2005) *Heddal og Røldal: en komparativ analyse av to kirkesteder*. Masteroppgave. Bergen, Universitetet i Bergen. 86 bl.
- Berg, A., et al. (red.) (1993) *Kirkearkeologi og kirkekunst: studier tilegnet Sigrid og Håkon Christie*. Øvre Ervik, Alvheim & Eide. XVI, 261 s.
- Berg, A. (1980) Stavkyrkja frå Vang og hennar lange ferd. I: 67. *Fortidsminner*. S. 105-140. Oslo, Foreningen til norske fortidsmannesmerkers bevaring.
- Berg, A. (1977) *Voss kyrkje: Vangskyrkja på Voss*. Voss, Kommunen. 206 s., 10 pl.
- Berg, A. (1936) Mariæ Nonnekloster i Bergen: Nunnusestr. *Bergens offentlige bibliotek: Meddelelser og boklister, julen 1936*. S. 4-6.

- Berntsen, B. H. (1912) Hovedøens klosterruiner. Den ældste koravslutning fundet. *Årsberetningen for 1911*, 7. 119-120.
- Bertelsen, D. (2002) Kirkelandskapet i middelalderen: noen spørsmål og svar fra en engasjert amatørhistoriker. *Fortidsminneforeningens årbok* 156(2002). S. 163-174.
- Bertelsen, R. (1994) Om de første kirkene i Vågan og på Trondenes. *Haaløygminne*, 75 S. 207-214.
- Bjerke, O. (2010) *Hedrum kirke: 950-årsjubileum 2010*. Larvik, Hedrum kirke. 295 s.
- Bjerknes, K. & Lidén, H.-E. (1975) *The stave churches of Kaupanger: the present church and its predecessors*. Oslo, Fabritius. 155 s.
- Bjørlykke, K., Ekroll, Ø. & Gran, B. S. (2010) *Nidarosdomen: ny forskning på gammel kirke*. Trondheim, Nidaros domkirkes restaureringsarbeiders forl. 355 s.
- Bleie, L. O. (2009) *Eidfjord gamle kyrkje 700 år: eit historisk attersyn*. Eidfjord, Eidfjord kommune. 169 s.
- Borgen, L. W. (2012) Vesttårnet i Lunner kirke. *Vellum: nytt tidsskrift om vikingtid og middelalder* (7). S. 16-25.
- Bratrein, H. D. (1970) *Befolkningsforhold og kirkebygging nord for Malangen i eldre middelalder*. Harstad. 38 s.
- Brattekværne, C. (2006) *Kirkesteder i Indre Sogn: en arkeologisk analyse av religionsskiftet, med utgangspunkt i kirkesteder i Indre Sogn*. Hoveddøppgave. Bergen, Universitetet i Bergen 137 s.
- Brendalsmo, J. (2013) Muntlig tradisjon om ødebygder: skisse til et forsknings- og forvaltningsprosjekt i de øvre fjellbygdene på Østlandet. I: *Utfordringer for norsk middelalderarkeologi. Rapport fra seminar 2008*. S. 29-47. Oslo, Riksantikvaren.
- Brendalsmo, J. (2009) Kirkens gårder: forholdet mellom kirker og gårdstun i norks middelalder. I: Varia (Kulturhistorisk museum. Fornminneseksjonen), 71. *Den Tapte middelalder?: middelalderens sentrale landbebyggelse*. S. 81-88. Oslo, Kulturhistorisk museum, Fornminneseksjonen.
- Brendalsmo, J. (2008) Kirkene i Romsdal i middelalderen en diskusjon av funksjon og status. *Årbok / Romsdalsmuseet*, 2008. S. 30-67.
- Brendalsmo, J. (2007) Deserted churches and migratory legends about churches towards an understanding. *Arv: årsskrift*, 63. S. 71-98.
- Brendalsmo, J. (2006) *Kirkebygg og kirkebyggere: byggherrer i Trøndelag ca. 1000-1600*. [Oslo], Unipub. 706 s.
- Brendalsmo, J. (2006) *Sandar middelalderkirke og prestegård*. Kulturminner. Sandefjord, Sandar historielag. [4] s.
- Brendalsmo, J. (2003) Kirker og sogn på den trønderske landsbygda ca. 1000-1600. I: *Skrifter / Senter for middelalderstudier, NTNU*, 15. *Ecclesia Nidrosiensis 1153-1537: søkelys på Nidaroskirken og Nidarosprovinssens historie*. S. 233-253. Trondheim, Tapir akademisk forl.
- Brendalsmo, J. (2003) Tjølling kirke: om en basilika, en kaupang og en storgård. I: *Tjølling kirke: veien, sannheten og livet i bygda gjennom 850 år*. S. 22-38. [Tjodalbyng], Tjølling kirke.

- Brendalsmo, J. & Stylegar, F.-A. (2003) Om kirkesagn og ødekirker: muntlig tradisjon og stedsnavn som kilder for kirkeforskningen. I: Hikuin, 30. *Kirkearkæologi i Norden: Grankulla, Finland, 2001*. S. 69-94. Højbjerg, Hikuin.
- Brendalsmo, J. & Stylegar, F.-A. (2003) Runde kirkegårder. *Fortidsminneforeningens årbok*, 157(2003). S. 164-176.
- Brendalsmo, J. (2001) *Kirkebygg og kirkebyggere: byggherrer i Trøndelag ca. 1000-1600*. Doktoravhandling. Tromsø, Universitetet i Oslo. 555 s.
- Brendalsmo, J. & Stylegar, F.-A. (2001) *Kirkested i 1000 år: grend, gård og grav i Liknes*. NIKU publikasjoner, 111. Oslo, Norsk institutt for kulturminneforskning. 52 s.
- Brendalsmo, J. (2000) De dødes landskap: måtte man begraves ved sognekirken i middelalderen? I: 27. *Middelalderens kirkegårde. Arkæologi og antropologi - indsigt og utsyn: Nordisk seminar 2.-5. juni 1999 Ribe, Danmark*. S. 27-42. Højbjerg, Hikuin.
- Brendalsmo, J. (1999) Kirkene i Oppdal i middelalderen: kan vi egentlig stole på Anders Hanssøn Bernhoft? *Bøgda vår*, 1999. S. 11-22.
- Brendalsmo, J. (1997) Kirken er et gammelt sted: kristningen og landskapet. *Norveg: tidsskrift for etnologi og folkloristikk*, 40 (1). S. 3-18.
- Brendalsmo, J. (1994) Nye tider - nye skikker? I: *Fra hammer til kors: 1000 år med kristendom: brytningstid i Viken*. S. 103-117. Oslo, Schibsted.
- Brendalsmo, J. (1993) *Tønsberg før år 1000: fra gård til by?* Hovedoppgave. Oslo, Universitetet i Oslo. 120 s.
- Brendalsmo, J. & Sørensen, R. (1991) Kvader i Sentrum: håndverksmessige og geologiske forutsetninger for bygging av steinkirker i Vestfold i tidlig middelalder. I: Hikuin, 22. *Kirkearkæologi i Norden: [Foredrag ved det femte symposium "Kirkearkæologi Norden" i Viborg, Danmark 1993]*. S. 77-94. Højbjerg, Hikuin.
- Brendalsmo, J. (1990) Kirkesteder i Vestfold: Hvem bygde kirker og hvorfor - hvor ble kirkene bygd og hvorfor?: skisse til problemstillinger omkring kirkebyggeriet. I: Arkeologiske rapporter fra Tønsberg, 3. *Vestfoldkirkene: bygning, landskap og samfunn*. S. 37-57. Tønsberg, Riksantikvaren.
- Brendalsmo, J. & Vea, E. (red.) (1990) *Vestfoldkirkene: bygning, landskap og samfunn*. Arkeologiske rapporter fra Tønsberg 3. [Tønsberg], Riksantikvaren. Utgravningskontoret for Tønsberg. 57 s.
- Brendalsmo, J. (1989) *Peterskirken: dens kirkegård og det eldste Tønsberg*. Arkeologiske rapporter fra Tønsberg 12. Tønsberg, Riksantikvaren. 66 s.
- Brun, H. (2005) Vikingveien på Gimsøy. Årbok for Vågan: Sklop, 30. S. 133-140.
- Brødholt, E. T. (2007) Mariakirken i Oslo: funn av skelettskader hos menn, kvinner, barn og ungdom. *Viking: tidsskrift for norrøn arkeologi*, 70(2007). S. 171-188
- Brøgger, A. W. (1915) *Stavangers historie i middelaldren*. Stavanger, Dreyer. 265 s.
- Buckholm, M. B. (2010) St. Nikolas kirkeruins hemmeligheter. *Wiar* (Nr. 1 = H. 71). S. 37-39.
- Buckholm, M. B. (2005) Nedlagte kirkesteder i Sunnhordland. *Sunnhordland årbok*, 86(2005). S. 32-41.

- Buckholm, M. B. (1998) *Nedlagte kirker og kirkesteder fra middelalderen i Hordaland og Sogn og Fjordane: hvilke kirkesteder ble nedlagt, når, og hvorfor?* 1. Bergen, Arkeologisk institutt, Universitetet i Bergen. 71 s.
- Bø, O. & Berg, A. (1959) *Faksar og kyrkjerestar: serleg på Rygnestad.* Oslo, Museet. 62 s.
- Carlsen, T. & Johansen, E. (1996) *Strandhugg i Østfold med Erling Johansen.: streiftog gjennom 10.000 år.* Rakkestad, Valdisholm forl. 119 s.
- Christensen, A. E. (2010) Skipet i riss og på kirkevegg: noen tolkningsforsøk. *Nicolay: arkeologisk tidsskrift* (nr 1=nr 110). S. 29-32.
- Christensson, A., Mundal, E. & Øye, I. (1997) *Middelalderens symboler.* Bergen, Senter for europeiske kulturstudier. 164 s.
- Christie, H. (2009) *Urnes stavkirke: den nåværende kirken på Urnes.* Oslo, Pax. 246 s.
- Christie, H. (2000) Dendrokronologiske dateringer av norske bygninger. *Fortidsminneforeningens årbok*, 154(2000). S. 271-275.
- Christie, H., Storsletten, O. & Thun, T. (1999) Dendrokronologisk datering av gamle norske hus. *Fortidsminneforeningens årbok*, 153(2007). S. 141-152.
- Christie, S., et al. (1999) *Torpo stavkyrkje.* [Drammen], Fortidsminneforeningen, Buskerud avdeling. 32 s.
- Christie, H. (1998) *Bygningshistoriske undersøkelser: samlerapport 1997.* NIKU oppdragsmelding, 073. Oslo, Norsk institutt for kulturminneforskning. 34 s.
- Christie, H. (1998) Kirkebygging på Romerike i middelalderen. *Årbok (Romerike historielag)*, 19(1998). S. 122-128.
- Christie, H. & Christie, S. (1997) *Hopperstad stavkyrkje.* Oslo, Fortidsminneforeninga. 30 s.
- Christie, S., Fæhn, H. & Storsletten, O. (1996) *Tanum kirke 850 år.* [Slependen], [Tanum menighet]. [28] s.
- Christie, S. & Christie, H. (1993) *Kirkearkeologi og kirkekunst: studier tilegnet Sigrid og Håkon Christie.* Øvre Ervik, Alvheim & Eide. XVI, 261 s.
- Christie, H. (1992) Kirkebygningens historie: undersøkelsene i 1978 gav ny kunnskap. I: 1992. *Uvdal stavkirke forteller: funn og resultater etter undersøkelsene av stavkirken i 1978.* S. 5-25 Uvdal, Kommunen.
- Christie, H., Christie, S. & Winge, H. (1990) *Haslum kirke 800 år.* Haslum, Haslum menighet. 79 s.
- Christie, H. (1986) Leidangsmateriell på kirkeloftet. I: Hikuin, 12. *Kirkearkæologi i Norden*, 2, Kalmar, Sverige, 1984. S. 67-72. Højberg, Forlaget Hikuin.
- Christie, H. (1982) Stavkirkene som tradisjonsbærere og fornyere i middelalderens norske byggemiljø. I: AmS-skifter, 7. *Vestnordisk byggeskikk gjennom to tusen år: tradisjon og forandring fra romertid til det 19. århundre.* S. 68-79. Stavanger, Arkeologisk museum.
- Christie, H. (1981) Bygdekirken på Færøyene sett fra Norge. *Fróðskaparrit (Annal. societ. scient. Færoensis)*, 28. og 29. bók. S. 268-282.
- Christie, H. (1981) Die Konstruktion der norwegischen Stabkirchen. I: *Frühe Holzkirchen im nördlichen Europa.* S. 371-378. [Hamburg].
- Christie, H. (1981) Stavkirkene - arkitektur. I: Norges kunsthistorie 1. *Fra Oseberg til Borgund.* S. 139-252.

- Christie, S. (1981) Kirker og klostre langs leden. I: *Fjordheimen: Vestlandets fjorder, folk og samfunn, før og nå*. S. 133-143. Oslo, Grøndahl.
- Christie, H. (1979) Lom kirke. *Fortidsminneforeningens årbok*, 1978. S. 101-112.
- Christie, H. (1979) *Rødven stavkirke*. [Molde], Foreningen. 21 s.
- Christie, H. (1978) Lom stavkirke forteller. *Fortidsminneforeningens årbok*, 1978. S.101-198.
- Christie, H. (1977) *Nore stavkirke*. Oslo. 28 s.
- Christie, H. (1974) *Middelalderen bygger i tre*. Oslo, Universitetsforlaget. 73 s.
- Christie, H. (1970) *Stavkirkene i bygningshistorisk sammenheng*. Reykjavík, Minningarsjöður Ásu Guðmundsdóttur Wright. 17 s., pl.
- Christie, H. (1960) Sommerens gravninger i trekirken i Greensted. *Meddelelser fra Kunsthistorisk forening*, B. 1, 2(1960 nr.3). S. 69-71.
- Christie, H. (1959) Utgravningsene i Urnes stavkirke. *Meddelelser fra Kunsthistorisk forening*, B. 1, 1(1959 nr.3). S. 3-5.
- Christophersen, A. & Sørumgård, M. (1997) *Fra Nidarnes til Trondheim: vandringer i et bylandskap*. Trondheim, NINA-NIKU. 82 s.
- Christophersen, A. (1992) Olavskirke, Olavskult og Trondheims tidlige kirketopografi problem og perspektiv. I: 1992. *Kongsmenn og krossmenn: festschrift til Grethe Authén Blom*. S. 39-67. [Trondheim], Tapir.
- Dahl, T. (2006) Ås kirkestall: med spor tilbake til førkristen tid. *Årbok (Mjøsmuseet)*, 1. S. 108-109.
- Dahle, E. (1995) Murarkitektur: tilbakeblikk. *Mur* (4). S. 22-35.
- Dahlin, E. (1991) Shelter from the storm - vernebygg over Hamar domkirkeruin. *Nicolay: arkeologisk tidsskrift*, Nr.56 (h. 2). S. 4-11.
- Damsholt, N., Jacobsen, G. & Holmqvist-Larsen, N. (red.) (1996) *Kirkehistorier: rapport fra et middelaldersymposium [afholdt på Dragsholm Slot, 25.-27. september 1993]*. København, Museum Tusculanums forlag. 182 s.
- Danbolt, G. & Rolseth, J. K. (1997) *Nidarosdomen: fra kristkirke til nasjonalmonument*. Oslo, Andresen & Butenschøn. 357 s.
- Dietrichson, L. (1906) *Vore Fædres Verk: Norges Kunst i Middelalderen: en populær Fremstilling*. Kristiania, Gyldendal. VIII, 291 s.
- Dietrichson, L. (1902) *Omrids af den kirkelige Kunstarkæologi*. Kristiania, Steen. 232 s.
- Dietrichson, L. (1888) *Sammenlignende Fortegnelse over Norges Kirkebygninger i Middelalderen og Nutiden*. Kristiania, Malling. 144 s.
- Dybdahl, A. (2002) *Nidaros Domkirkes og geistlighets kostbarheter: belyst ved 17 skriftlige kilder 1307-1577 med oversettelser og kommentarer*. Trondheim, Tapir. 184 s.
- Dybdahl, A. (2001) Middelalderkirkene i Rennebu. *Fortidsminneforeningens årbok*, 155(2001). S. 149-160.
- Dybdahl, A. (1970) *Reins kloster - kirkelig godskompleks og verdslig len: med en oversikt over bosetning og eiendomsforhold i Rissai tiden før 1661*. Skrifter (Fosen historielag), 1. Svorkmo, Historielaget. 121 s.

- Edvardsen, G. & Ganum, T. (1998) *Rehabilitering av Tønsberg torv: arkeologisk overvåking og undersøkelser 1996-1997*. Oslo, NIKU Norsk institutt for kulturminneforskning. 31 s.
- Edvardsen, G., Sørnsterud, K. E. & Helliksen, W. (1998) *Mindre arkeologiske overvåkninger og undersøkelser i tilknytning til middelalderkirker og - kirkegårder i Agder, Telemark og Vestfold, 1997*. NIKU oppdragsmelding, 069. Oslo, Norsk institutt for kulturminneforskning. 15 s.
- Eide, O. E. (2007) Om muremåter og kirkedateringer i 1100-tallets Oslo. *Collegium medievale: tverrfaglig tidsskrift for middelalderforskning*, 20(2007). S. 137-168.
- Eide, O. E. (2006) Om Utsteinklosterets bygningshistorie. *Collegium medievale: tverrfaglig tidsskrift for middelalderforskning*, 19. S. 164-176.
- Eide, O. E. (2005) *Trondenes kirke: fra 1200-tallet eller fra senmiddelalderen?* [Harstad], Trondarnes distriktsmuseum. 29 s.
- Eide, O. E. (1978) *Innberetning til Riksantikvaren om observasjoner gjort i kulturlag utenfor Jondal kirke, Hordaland, 28.4.1978*. Øvre Ervik. 3 pag. bl.
- Eide, O. E. (1976) *Helgøyprosjektet: kirkeundersøkelsen 1976*. Øvre Ervik. 8 bl.
- Eide, O. E. (1975) Herøy og Ulstein, to middelalderkirker på Sunnmøre. *Nicolay: arkeologisk tidsskrift*, 20. S. 32-39.
- Eide, O. E. (1975) *Innberetning til Riksantikvaren om de arkeologiske undersøkelsene i Hovedøya kloster sommer 1975*. Øvre Ervik. 18 bl.
- Eide, O. E. (1975) *Nykirken og Erkebispegården i Bergen: det arkeologiske materialet*. Bergen. 17 bl.
- Eide, O. E. & oppl (1974) *De toskipede kirker i Oslo: et forsøk på redatering og opphavsbestemmelse med utgangspunkt i de siste utgravninger i Clemenskirken*. Hovedoppgave. Bergen, Universitetet i Bergen. 254 bl., pl.
- Eide, O. E. (1973) *De toskipede kirker i Oslo: et forsøk på redatering og opphavsbestemmelse med utgangspunkt i de siste utgravninger i Clemenskirken*. Bergen, [O. E. Eide]. 254 bl.
- Eide, O. E. (1972) Utgravingene i Clemenskirken. *Nicolay: arkeologisk tidsskrift*, Nr.11. S. 3-7.
- Eide, O. E. (1970) *Clemenskirken: Gamlebyen i Oslo*. Oslo, [s.n.]. 6 s.
- Eidnes, A. (2006) Den vanskelege historia: på villspor i Trondenes kjerke. *Haaløygminne*, 87(2006)h. 3. S. 137-140.
- Eikli, G. (2010) "Den dyre Knurren som er bygt paa Oustad Grund": på sporet av sørlandsk skipsbygging i middelalderen. I: *Mangesysleren: en vennebok til Svein Mjaatvedt* S. 43-57. Kristiansand, Vest-Agder fylkeskommune, Regionalavdelingen.
- Ekroll, Ø. (2011) Eit rom med utsikt: spennende funn i klosterruinane på Rein. *Fortidsminneforeningens årbok*, 165(2011). S. 65-68.
- Ekroll, Ø. (2011) Nye oppdaginger i Nidarosdomen: det store puslespelet. *Spor*, 26(2011)nr 1=H. 51. S. 16-19.
- Ekroll, Ø. & Skoglund, F. (2009) En godt forankret katedral. *Spor*, 24(2009) (2=H. 48). S. 18-19.
- Ekroll, Ø. (2007) *Ruinhistorikk: ruinars funksjon og verdi, før og no*. Oslo, Riksantikvaren. 20 s.

- Ekroll, Ø. & Haug, E. (2007) Om Utsteinklosterets bygningshistorie. *Collegium medievale: tverrfaglig tidsskrift for middelalderforskning*, 20. S. 168-180.
- Ekroll, Ø. (2006) Arkeologi og myter: kva skjedde omkring Nidarosdomen før 1200? *Trondhjemske samlinger*, 2006. S. 7-30.
- Ekroll, Ø. (2006) Arkeologi og myter: om Nidarosdomens historie før 1200. *Hikuin*, 33. S. 77-98.
- Ekroll, Ø. (2006) *Ei anna historie: norsk mellomalder i arkeologisk lys*. Trondheim, Tapir akademisk forl. 256 s.
- Ekroll, Ø. (2004) Hamar: det basilikale bispedømet. I: Hamar bispestol 850 år, *Hamar bispestol 850 år*. S. 13-70. Hamar, Hamar historielag.
- Ekroll, Ø. (2003) St. Olavs skrin i Nidaros. I: Skrifter / Senter for middelalderstudier, NTNU, 15. *Ecclesia Nidrosiensis 1153-1537: søkelys på Nidaroskirkens og Nidarosprovinsens historie*. S. 325-349. Trondheim, Tapir akademisk forl.
- Ekroll, Ø. & Risvaag, J. A. (2003) Pengeklang i klokkeklang. *Spor: fortidsnytt fra Midt-Norge* 18(2003)nr 2. S. 50-51.
- Ekroll, Ø. (2002) Steinkyrkjene i Stjørdalafylket. *Årbok for (Nord-Trøndelag historielag)*, 2002. S. 83-104.
- Ekroll, Ø., Andresen, K. & Skartseterhagen, K. A. (2002) *Nidaros Cathedral: Norway's national sanctuary*. Trondheim, The Restoration Workshop of Nidaros Cathedral Publishing. 32 s.
- Ekroll, Ø., Skartseterhagen, K. A. & Andresen, K. (2002) *Nidaros domkirke: Norges nasjonalhelligdom*. Trondheim, Nidaros domkirkes restaureringsarbeiders forl. 32 s.
- Ekroll, Ø. (2000) Brønnøy kyrkje - en "ny" mellomalderkyrkje? *Årbok for Helgeland*, 2000. S. 157-165.
- Ekroll, Ø. (2000) "Ek kys mer leghstad j Kristkirkju": graver og gravsteinar i Nidarosdomen i mellomalderen. *Spor: fortidsnytt fra Midt-Norge* 15(2000)nr 1 S. 8-11
- Ekroll, Ø. (2000) Nidarosdomen - utforsking i 350 år. *Fortidsvern*, 26(2000)4. S. 7-11
- Ekroll, Ø. (2000) Nidarosdomen: gudstru uttrykt i stein og glas. I: *Tempel og katedral: kunst og arkitektur som gudstroens speilbilde*. S. 89-104. Trondheim, Tapir.
- Ekroll, Ø. (2000) Strindafylket: steinkyrkjene på Lade og Logtun. *Årbok for (Nord-Trøndelag historielag)*, 77. S. 104-131.
- Ekroll, Ø., Stige, M. & Havran, J. (2000) *Middelalder i stein*. Kirker i Norge 1. Oslo, ARFO. 279 s.
- Ekroll, Ø. (1999) Steinkyrkjene i Skeynafylket. *Årbok for (Nord-Trøndelag historielag)*, 76. S. 104-139.
- Ekroll, Ø. (1997) *Med kleber og kalk: norsk steinbygging i mellomalderen*. Oslo, Samlaget. 329 s.
- Ekroll, Ø. (1997) *Museet i Erkebispegården*. Trondheim, Nidaros domkirkes restaureringsarbeiders forl. 82 s.
- Ekroll, Ø. (1997) Trønderske steinkyrkjer frå mellomalderen. *Årbok for (Nord-Trøndelag historielag)*, 74. S. 103-133.
- Ekroll, Ø. & Magnussen, G. (1997) *Utstein kloster, Rogaland: tilstandsrapport for det gamle murverket: dagens til stand [sic] og restaureringsforslag med prioriteringer*. Trondheim, Nidaros domkirkes restaureringsarbeider. 15, [4] bl.

- Ekroll, Ø. & Storemyr, P. (1997) *Synfaring av Nærøy kyrkje, Nord-Trøndelag.* Trondheim, Nidaros domkirkes restaureringsarbeider. 12 bl.
- Ekroll, Ø. & Storemyr, P. (1996) *Vår Frue kirke i Trondheim: bygningshistorisk oversikt og tilstandsundersøkelse.* Trondheim, Nidaros domkirkes restaureringsarbeider. VII, 48, [8] bl.
- Ekroll, Ø. (1995) Mariakyrkja på Gran: ombygging fra romansk til gotisk - ny form og ny funksjon. I: Hikuin, 22. *Kirkearkæologi i Norden: [Foredrag ved det femte symposium "Kirkearkæologi Norden" i Viborg, Danmark 1993].* S. 95-110. Højbjerg, Hikuin.
- Ekroll, Ø. (1995) *Moster: trygg hamn i 1000 år.* [Oslo], Boksenteret forl. 79 s.
- Ekroll, Ø., Krokstad, J. I. L. & Søreide, T. (1995) *Nidaros domkirke og erkebispegården.* Trondheim, Nidaros domkirkes restaureringsarbeiders forl. 62 s.
- Ekroll, Ø. (1994) Steinbygging i Noreg. Hustad kyrkje. Logtun kyrkje. Moster kyrkje. Sakshaug kyrkje. I: *En Reise gjennom norsk byggekunst: Fortidsminneforeningens eiendommer gjennom 150 år.* S. 97-130 [Oslo], Riksantikvaren ; Fortidsminneforeningen.
- Ekroll, Ø. (1991) Mellomalderske kyrkjestader. *Kirkegårdskultur,* Nr.1(1991). S. 19-25
- Ekroll, Ø. (1989) *Olavskyrka: 8 fragment blir monument.* Trondheim. 77 s., pl.
- Eliassen, S. G., et al. (red.) (2001) *St. Olavs Vold.* Årbok (Borgarsyssel museum), 1999-2000, nr.6. Sarpsborg, Museet. 151 s.
- Elstad, H. (1998) Kristningsprosessen og den norske kyrkja i mellomalderen. *Årbok (Romerike historielag),* 19(1998). S. 108-121.
- Elster, E. & Storsletten, O. (1990) *Tanum kirke.* Oslo, Riksantikvaren. 36 bl., 16 pl.
- Elster, E. & Storsletten, O. (1989) *Tjølling kirke.* Oslo, Riksantikvaren. 53 bl. + pl.
- Elster, E. (1985) *Hovedøya klosterruin: plan for istandsetting av ruinområdet.* Oslo, Riksantikvaren. 39 s.
- Engebretsen, C. S. (2007) *Ora et labora: romansk murverk - materialteknologi og ressursorganisering i det 12. århundres steinkirkeindustri belyst gjennom petrografi.* Hovedoppgave. Oslo, Universitetet i Oslo. 1b. (flere pag.)
- Engtrø, D.-Ø. H. (2009) Runeinnskriftene på Nidarosdomen. *Trondhjemiske samlinger,* 2009. S. 91-114.
- Eriksdotter, G., Larsson, S. & Löndahl, V. (red.) (2000) *Att tolka stratigrafi: det tredje stratigrafimötet Åland 1999.* Meddelanden från Ålands högskola, nr.11. Mariehamn, Högskolan. 243 s.
- Eriksson, J. E. G. (1994) Borre i middelalderen - kirker i en jordbruksbygd. I: 1994. *Fra hammer til kors: 1000 år med kristendom: brytningstid i Viken.* S. 118-141. Oslo, Schibsted.
- Eriksson, J. E. G. (1994) Å forvalte sitt pund - om klostre og nærlinger. I: 1994. *Fra hammer til kors: 1000 år med kristendom: brytningstid i Viken.* S. 215-232. Oslo, Schibsted.
- Falck, A. M. (2010) Aust-Agders døpefonter fra middelalderen. *Aust-Agder-ark ...: årbok for Aust-Agder kulturhistoriske senter,* 2010. S. 112-161.
- Fischer, G. (1965) *Utstein kloster: kongsgård, kloster, herregård.* Stavanger, Stiftelsen Utstein kloster. 27, [5] s.

- Fischer, G., et al. (1960) *Til felts mot forfall: bevaringen av vår stenarkitektur fra middelalderen: [arkitekt Gerhard Fischer på 70-årsdagen 12. juli 1960]*. Oslo, Cappelen. [12] bl., 94 pl., [4] bl.
- Fischer, G. (1950) *Minneparken i det gamle Oslo: veiledning til Byjubileet 1950*. Oslo. [4] s.
- Flaatten, A. (1997) Skeidi kirke: det gåtefulle bygget. *Bamble gjennom tidene: årsskrift*. 1997. S. 18-23.
- Foldøy, K. (2007) Steinalteret i Hamre kyrkje. *Osterøy i soge og samtid: sogeskrift for Osterøy*. S. 33-36.
- Foldøy, K. & Nitter, M. (red.) (2000) *Avaldsnes: arkeologi - naturhistorie - kulturhistorie. Tema. Frá haug ok heiðni: tidsskrift for Rogalands arkeologiske forening*, 2000, nr.3. Stavanger, Foreningen. 55 s.
- Fredriksen, G. (1981) Kirken på Furuset. *Nicolay: arkeologisk tidsskrift*, Nr.35. S. 43-48.
- Frölén, H. F. (1910) S:t Olof i Tönsberg: raserad gråstenskyrka, Jarlsbergs amt. I: *Nordens befästa rundkyrkor: en konst- och kulturhistorisk undersökning med 250 bilder. Andra delen*. S. 11-15. Stockholm, Lars Frölén.
- Færden, G. (1982) En loddssats fra Eidskog kirke. *Nicolay: arkeologisk tidsskrift*, 39. S. 25-30.
- Gabrielsen, K. (2005) Steinkorset ved Fantoft stavkirke: fortidsminne på vandring. *Riss*, 3(2005)nr 1. S. 12-17.
- Gabrielsen, T. (1998) *Kirkeoppkomsten i Nord-Norge: en analyse av årsak og beliggenhet til tidlige kirker i området mellom Bodø og Tromsø*. Hovedoppgave. Tromsø, Universitetet i Tromsø. 112 s.
- Gamle og nye Sager: [diverse illustrasjons- og tekstmateriale om utenlandske og norske bygninger. Riksantikvaren]* (18-?). [S.I.], [s.n.]. [51] bl.
- Gjerland, L. (2005) Middelalderparken i fare!: bydebatt. *St. Hallvard: illustrert tidsskrift for byhistorie, miljø og debatt*, 83(2005)nr 1. S. 32-38.
- Gjone, E. & Berg, A. (1996) *Utvilte forelesninger om eldre norsk byggekunst*. [Trondheim], Institutt for arkitekturhistorie, NTNU. 1 b. (flere pag.)
- Grankvist, R. (2008) Gløshaugen i Namdalen: kjerkaug i snart 850 år, 50. S. 24-44.
- Grankvist, R. & Ekroll, Ø. (2007) *Vår Frue kirke: 800 år i byens hjerte*. Trondheim, Tapir akademisk forl. 223 s.
- Grankvist, R. & Aase, M. (2006) *Nidaros kirkes spital 1277-2006. Trondhjems hospitals kirke 300 år 1706-2006*. Trondheim, Tapir akademisk forl. 224 s.
- Grankvist, R. (1982) *Nidaros kirkes spital 700 år: Trondhjems hospital 1277-1977*. Trondheim, Brun. 368 s.
- Grinde, K. (2004) Et gammelt hus i Kirkebygda: Enebakk kirke kan være 900 år. *Aust-Agder-arv: årbok for Aust-Agder kulturhistoriske senter*, 2004. S. 5-30.
- Grøtberg, U. T. (2011) Arkeologisk registrering og utgraving ved Øye kyrkje, hausten 2010. *Årbok for Valdres*, 88(2011). S. 211-218.
- Guleng, M. B., Hauglid, K. & Woltmann, M. (red.) (2010) *Norges kunsts historie i oldtid og middelalder*. Norges kunsts historie, 1. Oslo, Messel. XXIX, 415 s.
- Gundhus, G., Seip, E. & Ulriksen, E. (1999) *NIKU 1994-1999: kulturminneforskningens mangfold*. Oslo, Norsk institutt for kulturminneforskning. 136 s.

- Haavardsholm, J. (red.) (1997) *Nytt lys på middelalderen*. Oslo, Sypress forl. 255 s.
- Hafsmo, L. (2011) Middelalderkirka på Selnes i Snillfjord. *Årbok for Fosen*, 50(2011). S. 159-180.
- Hagen, S. (2010) *Eiendomsforhold og kirkebygging i Salten fogderi i middelalderen: en retrospektiv analyse*. Masteroppgave. Tromsø, Universitetet i Tromsø. 106 s.
- Halberg, P. T. (2009) Fra Stavanger-kirkens tidligste historie. *Historisk tidsskrift (Oslo)*, 88 (3). S. 452-483.
- Hamarkrøniken* (1804). København, Joh. Rud. Theile [i.e. Thiele]. 15 s.
- Hammer, R. (1976) Nonneseter kapell. *Fra Fjon til Fusa: årbok for Nord- og Midhordland sogelag*, 1976. S. 189-200.
- Hammer, R. (1970) Nonneseter kloster - Bergen døvekirke. *Bjørgvin*, 1970. S. 55-66
- Hansen, J. I., Bjerva, K. G. & Lønning, I. (1994) *Fra hammer til kors: 1000 år med kristendom: brytningstid i Viken*. Oslo, Schibsted. 239 s.
- Hanssen, T. H. (2010) Lunner kirkes steinrelieffer. *Årbok for Hadeland*, 2010. S. 97-106.
- Hanssen, J. (1898) "Under Klosterland": en historisk Undersøgelse. Skien. 38 s.
- Haraldsen, T. H. (2005) Dyste sognekirke - til Guds ære *Totn: årbok for Toten økomuseum og historielag*, 2005. S. [70]-81.
- Haug, E. (2010) Stavanger-privilegiet, Stavangers romanske domkirke og klosterrsamfunnet på Utstein. *Historisk tidsskrift*, 89 (2). S. 263-271.
- Haugland, H. (2004) Var Dypvåg kirke en høgendeskirke?: om Dypvåg kirke og samfunnet rundt i middelalderen. *Aust-Agder-arv: årbok for Aust-Agder kulturhistoriske senter*, 2004. S. 47-69.
- Hauglid, R. (2001) Urnes stavkirke i Sogn - alder og opprinnelse. *Kunst og kultur*, 84 (3). S. 175-181.
- Hauglid, R. (1995) Stolpebygg og stavkirke. *Fortidsminneforeningens årbok*, 149(1995). S. 147-156.
- Hauglid, R. (1994) Portal og stavkirke - dateringsproblemer. *Kunst og kultur*, 77(1994) 1. S. 46-59.
- Hauglid, R. (1990) *Norwegian stave churches*. Oslo, Dreyer. 106 s.
- Hauglid, R. (1989) Nordens eldste trekirker. *Fornvännen: tidskrift för svensk antikvarisk forskning*, Nr.1/2(1989). S. 51-56.
- Hauglid, R. (1989) Om datering av Høre stavkirke. *Årbok (Universitetets oldsaksamling)*, 1986/88. S. 171-173.
- Hauglid, R. (1984) Stavkirken i Ringebu den fjerde i rekken? *Gudbrandsdølen, Lillehammer tilskuer*.
- Hauglid, R. (1980) Katedralen og tårnet. *Kunst og kultur*, 1980, 2. S. 83-96.
- Hauglid, R. (1980) Nes stavkirke i Hallingdal. *Fortidsminneforeningens årbok*, 1980. S. 159-163.
- Hauglid, R. (1978) *Nidaros domkirkes sentraltårn: opprinnelse, historie og fremtid*. Trondheim, Tilsynskomiteen for Nidaros domkirke. 23 s., 80 pl.
- Hauglid, R. (1978) *Stavkirkenes takverk*. Oslo. 15 s.
- Hauglid, R. (1976) Kaupanger stavkirkes dekor og utstyr. *Fortidsminneforeningens årbok*, 1975. S. 107-108.

- Hauglid, R. (1973) *Norske stavkirker*. [Oslo], Dreyer. 2 b.
- Hauglid, R. (1973) *The Stave churches of Norway: The wooden churches of the Middle Ages*. Oslo. 14 s.
- Hauglid, R. (1972) *The trussed-rafter construction of the stave churches in Norway*. København, s.n. 55 s.
- Hauglid, R. (1970) *Norwegian stave churches*. Oslo, Dreyer. 117 s.
- Hauglid, R. (196-?) *Stavanger, før som nå åpen mot vest og verden*. Oslo, Illustrert, nr. 32. 4 s.
- Heiberg, B., Berg, A. & Sinding-Larsen, E. (1969) *Fremtid for fortiden: fortidsvern i 125 år*. Oslo, Grøndahl. 207 s.
- Heldal, T. (2005) Marmor til Borgund-kirkene. *Gavlen: meldingsblad for Sunnmøre museum og Sunnmøre museumslag*, 25(2005). S. 12-14.
- Helland, G. (1998) Authenticity and ruins. *ICOMOS nytt: medlemsblad for ICOMOS Norge*, 1998 nr.1. S. 4-8.
- Hinsch, L. (1977) Mo kirkeruin: konservering eller restaurering. *Vern og virke: årsberetning fra Riksantikvaren og den antikvariske bygningsnemnd*, 1976. S. 10-16.
- Hoff, A. M., et al. (2000-2003) *Hordaland. Norges kirker*. Oslo, Gyldendal. 3 b.
- Hohler, E. B. (2009) Kirkene i Numedal. *Middelalder-Oslo: medlemsblad for Interesseforeningen Oslos middelalder*, 14 (1). S. 9-11.
- Hohler, E. B. (2005) Kirken og kunsthåndverkerne. I: *Skrifter / Senter for middelalderstudier*, 19. *Den Kirkehistoriske utfordring*. S. 115-137. Trondheim, Tapir akademisk forl.
- Holck, O. E. (2010) Hamardomens funksjon som kirke i dagnes samfunn. *Fra kaupang og bygd*, 2010. S. 79-87.
- Holck, P. (2004) Hvor lenge var Clemenskirkegården i bruk? *Nicolay: arkeologisk tidsskrift*, Nr.94 (h. 3). S. 26-29.
- Holck, P. & Kvaal, S. I. (2000) *Skjelettene fra Clemenskirken i Oslo*. Antropologiske skrifter, 6. [Oslo], Avdeling for anatomi, Institutt for medisinske basalfag, Universitetet i Oslo. 64 s.
- Holck, P. (1986) Skjelettmaterialet fra Bø gamle kirke. *Telemark historie: tidsskrift for Telemark historielag*, 7(1986). S. 62-64.
- Holst, C. (1886) *Fjerde Beretning om Bygdø Kongsgaard med Tillæg, Første Afdeling*. 44 s.
- Holt, T., Lidén, H.-E. & Barsnes, P. (2003) *Det Hellige korsets kirke på Fana*. [Fana], Fana sokneråd. 63 s., 2 fold. pl.
- Hommedal, A. T. (2005) Selja og Stad: ein heilagstad i eit kulturmiljø. *Fortidsvern*, 30(2005)2. S. 11-13; 45.
- Hommedal, A. T. (2005) "Tårn etter tårn dei fall i grus": vern og formidling av norske mellomalderruinar. I: *Kulturminner: en ressurs i tiden*. S. 84-92. Oslo, NIKU.
- Hommedal, A. T. (2001) *Utstein klostrets restaureringshistorie: presentasjon av restaureringane og undersøkingane fram til 1914 med dokumentasjonsmateriale for desse*. Bergen, NINA-NIKU. 75 s.
- Hommedal, A. T. (1999) Frå Sola kyrkjeruin til Sola ruinkyrkje: antikvariske problem med løysingar i arbeidet med ein mellomalderuin. *Fortidsminneforeningens årerbok*, 153(1999). S. 115-140.

- Hommedal, A. T. (1996) Selja: helgenstad i tusen år: eit forkingshistorisk bidrag om minnesmerket på øya Selja i Nordfjord. *Fortidsminneforeningens årbok*, 150(1996). S. 17-60
- Hommedal, A. T. (1995) *Sola ruinkyrkje*. Sola, Sola kommune, Kulturkontoret. 17 s.
- Hommedal, A. T. (1993) Selja i Nordfjord: eit forskingsprosjekt rundt eit kyrkjesenter på Vestlandet i tidleg mellomalder. I: Hikuin, 20. *Kirkearkæologi i Norden: [foredrag ved det fjerde symposium "Kirkearkæologi i Norden" i Trøndelag 6.-9. september 1990]*. S. 93-104. Højbjerg, Forlaget Hikuin.
- Hommedal, A. T., et al. (1993) *Kirkearkæologi i Norden*. 4. Hikuin, 20(1993). Højbjerg, Forlaget Hikuin.
- Hommedal, A. T. (1992) Ogna kyrkje etter brannen - gjenreising eller nybygging. *Frá haug ok heiðni: tidsskrift for Rogalands arkeologiske forening*, 1992 nr.1. S. 3-8.
- Hommedal, A. T. (1987) Sola kyrkjeruin i Rogaland: arkeologiske og antikvariske spørsmål. *Vern og virke: årsberetning fra Riksantikvaren og den antikvariske bygningsnemnd* 1986. S. 23-28.
- Hommedal, A. T. (1986) Sola kyrkje i Rogaland: ei stormannskyrkje med dobbelkor. *Hikuin*, 12. S. 79-86.
- Hommedal, A. T. (1986) Utgravinga i Sola kyrkjeruin. *Frá haug ok heiðni: tidsskrift for Rogalands arkeologiske forening* (4). S. 128-130.
- Hommedal, A. T. (1985) "Og Tornerose sov i 40 år...": om restaureringsarbeidet i Sola kyrkjeruin. *Frá haug ok heiðni: tidsskrift for Rogalands arkeologiske forening*, 1985, nr.1. S 151, 169-171.
- Hosar, K. (2008) Gamle gravminner i Ringebu. *Hemgrenda*, 32. S. 35-51.
- Hvalvik, R. (2008) Skapelse og syndefall i tekster og bilder: Ikonografiske merknader til Genesis-bildene i Ål stavkirke. *Kunst og kultur*, 91 (1). S. 34-49.
- Imsen, S. (2005) *Den Kirkehistoriske utfordring*. Trondheim, Tapir akademisk forl. 199 s.
- Imsen, S. (red.) (2003) *Ecclesia Nidrosiensis 1153-1537: søkerlys på Nidaroskirkens og Nidarosprovinsens historie*. Skrifter (NTUB. Senter for middelalderstudier), 15. Trondheim, Tapir akademisk forl. 488 s.
- Izquierdo, J. M. (1993) *El Espíritu del bosque (Skogens ånd): el arte como sistema comunicativo en el transición de los siglos XII y XIII: el caso noruego*. Doktoravhandling. València, Universitat de València. 6 mikrofilmkort
- Jahnsen, J. B. (2008) *Middelalderkirker i Valdres*. Oslo, Andresen & Butenschøn. 122 s.
- Jensenius, J. H. (2010) Bygningstekniske og arkeologiske bemerkninger om trekirker i Norge i vikingtid og middelalder. *Collegium medievale: tverrfaglig tidsskrift for middelalderforskning*, 23(2010). S. 147-178.
- Jensenius, J. H. (2007) Staver som brytes og kirker som faller: vedlikehold og rivning av kirker i middelalderen. *Kirke og kultur*, 112(2007)nr 5. S. 418-429.
- Jensenius, J. H. (2006) Grunnforskning om stavkirkene. *Forskerforum*, 38(2006)nr 6. S. 28-29.
- Jensenius, J. H. (2006) Lorentz Dietrichsons "De norske stavkirker": en klassiker. *Viking: tidsskrift for norrøn arkeologi*, 69(2006). S. 275-288.

- Jensenius, J. H. (2004) Grunnforskning på grunnstokker: for en nysgjerrighetsdrevet kirkeforskning. *Fortidsminneforeningens årbok*, 2004. S. 137-140.
- Jensenius, J. H. (2004) Preken fra en takstol: bokanmeldelse. *Fortidsminneforeningens årbok*, 2004. S. 189-192.
- Jensenius, J. H. (2003) De tidlige trekirkenes planlegging og design: et bidrag til en teoridannelse. I: Hikuin, 30. *Kirkearkæologi i Norden: Grankulla, Finland, 2001*. S. 95-102. Højbjerg, Hikuin.
- Jensenius, J. H. (2003) From Vitruvius to Alberti: systematic thinking in medieval church design. *Nordisk arkitekturforskning* (4). S. 13-18.
- Jensenius, J. H. (2001) Research in medieval, Norwegian wooden churches, relevance of available sources. I: *Proceedings of the Nordic Research Symposium Architecture and Materials: Oulu and Hailuoto, April 28th-30th, 2000*. S.7-41. Oulu, Oulu University Press.
- Jensenius, J. H. (2001) "Stavkirkeprekenen" som bygningshistorisk kilde. *Fortidsminneforeningens årbok*, 155(2001). S. 90-96.
- Jensenius, J. H. (2001) *Trekirkene før stavkirkene: en undersøkelse av planlegging og design av kirker før ca år 1100*. Doktoravhandling. Oslo, Arkitekthøgskolen i Oslo. XII, 227 s.
- Jensenius, J. H. (1999) Røldal - stavkirke eller ...? I: *NIKU 1994-1999: kulturminneforskingens mangfold*. S.67-73. Oslo, Norsk institutt for kulturminneforskning.
- Jensenius, J. H. (1998) Røldal - stavkirke eller ...? *Viking: tidsskrift for norrøn arkeologi*, 61(1998). S. 131-145.
- Jensenius, J. H. (1997) Innvielsesrituale for trekirke. I: Hikuin, 24. *Kirkearkæologi i Norden: [Foredrag ved det sjette symposium] "Kirkearkæologi i Norden", Skåne, Sverige 1996*. S. 83-98. Højbjerg, Hikuin.
- Jensenius, J. H. (1997) Var det krav om høye stenkirker i middelalderen? *Viking: tidsskrift for norrøn arkeologi*, 60(1997). S. 85-93.
- Jensenius, J. H. (1995) Fra tre - til stenkirke, Bø i Telemark. I: Hikuin, 22. *Kirkearkæologi i Norden: [Foredrag ved det femte symposium "Kirkearkæologi Norden" i Viborg, Danmark 1993]*. S. 121-126. Højbjerg, Hikuin.
- Jensenius, J. H. (1988) *Lomen stavkirke: en matematisk analyse*. [Øvre Ervik], Alvheim & Eide. 63 s.
- Jensenius, J. H. & Skre, D. (1983) De bygningsarkeologiske undersøkelsene: bakgrunnen for undersøkelsene og hva som ble gjort. *Hemgrenad*, 1983. S. 7-21.
- Jensenius, J. H., Marstein, N. & Bratlie, E. (1980) Sikring av en stavkirke: arbeidene i Høre 1979. *Vern og virke: årsberetning fra Riksantikvaren og den antikvariske bygningsnemnd*, 1979. S. 1-10.
- Johansen, E. (1995) Hvaler kirke: et gudshus på hedensk grunn. *Mindre-Alv: årbok for Fredrikstad museum*, 1994/1995. S. 109-118.
- Johnsen, A. O. (1965) Om pave Eugenius III's vernebrev for Munkeliv kloster av 7. januar 1146. Oslo, Universitetsforlaget. 55 s.
- Jondell, E. (1979) En kirkeruin i banken. *Vern og virke: årsberetning fra Riksantikvaren og den antikvariske bygningsnemnd*, 1978. S. 20-24.

- Jørgensen, G. (2008) Blant gull og bjørneklør: glemte funn fra Mære kirke. *Spor: fortidsnytt fra Midt-Norge*, 23 (2 = h. 46). S. 28-31.
- Keller, C. & Gjerland, B. (2011) Komparativ analyse av kirker i kulturlandskap. *Nicolay: arkeologisk tidsskrift*, 2011 nr.1=nr 113. S. 5-10.
- Kielland, T. B. (1920) *Fra munkeliv: Birgittinerkloster, Norges Vadstena*. Kristiania. 18 s.
- Klingenbergs, I. A., Urnes, J. F. & Øfsti, R. (red.) (2010) *Kunsten før kunsten*. Se Trøndelag!: kunst og visuell kultur i midten av Norge, B. 1. Trondheim, Tapir akademisk forl. 212 s.
- Klingenbergs, I. A., et al. (red.) (2010) *Kunsten før kunsten*. Se Trøndelag!: kunst og visuell kultur i midten av Norge, B. 1. Trondheim, Tapir akademisk forl. 212 s.
- Kloster og vikingegraver funnet i bibliotekstomten i Tønsberg: pressemelding* (1988). Tønsberg, Riksantikvarens utgravningskontor. 3 bl.
- Kloster, R. (1980) *Mangfold og enhet: en analyse av Mariakirkens prekestol fra 1677*. Bergen, Universitetsforlaget. 171 s., pl.
- Kloster, R. & Bjerknes, K. (1961) *Hopperstad stavkirke. Hove kirke*. Bergen. 40 s.
- Knirk, J. E. (1986) Runeinnskriftene i Bø gamle kyrkje. *Telemark historie: tidsskrift for Telemark historielag*, 7(1986). S. 71-81.
- Kollandsrud, K. (2006) Teknologisk kartlegging av norsk polykrom treskulptur fra perioden 1100-1350: nytt lys på Madonna fra Veldre, Madonna fra Østsinni og Krusifiks fra Tretten. I: Hikuin, 33. *Kirkearkæologi i Norden: Vest-Agder*. S. 123-144. Højbjerg, Hikuin.
- Krefting, O. (1890) *Undersøgelser i Trondhjem: indberetning*. Supplement I til "Kunst og haandverk fra Norges fortid. Kristiania, Foreningen. 8 s., 5 pl.
- Kristensen, S. A. (2014) *A Medieval Town. A spatial study of the Trading Centre and Episcopal Seat of Bergen, c. 1050-1250*. Masteroppgave. Oslo, Universitetet i Oslo, Institutt for arkeologi, konservering og historie. 114 s.
- Kristiansen, G. E. (2008) Harstads største mulighet for merkevarebygging. *Haaløygminne*, 89(2008)h. 4. S. 376-381.
- Kristiansen, G. E. (2008) Trondeneskirka: maktens tinde i Nord. *Haaløygminne*, 89(2008)h. 4. S. 371-375.
- Kristján Eldjárn, Christie, H. & Jón Steffensen (1988) *Skálholt: fornleifarannsóknir 1954-1958*. Staðir og kirkjur, 1. Reykjavík, Lögberg. 227 s., pl.
- Kristoffersen, K. H. (2008) Kirkebygging i middelalderen: søkelys på byggingen av Sakshaug gamle kirke. *Årbok (Nord-Trøndelag historielag)*, 2008. S. 131-140.
- Kristoffersen, K. H. (2007) *En bygningsarkeologisk undersøkelse av koret i Sakshaug kirke*. Hoveddøppgave. Tromsø, Universitetet i Tromsø. X, 147 s.
- Krohn, M. (2007) Alterskapet fra Vardø kirke: produsent, bestiller og bruk. *Fortidsminneforeningens årbok*, 161(2007). S. 111-118.
- Krohn, C. (2004) *Hamar bispestol 850 år*. Hamar, Hamar historielag. 189 s.
- Krüger, S. (2006) *Elefantene i Nidarosdomen: fra steinhuggerlivet ved St. Olavs katedral*. Trondheim, Communicatio. 142 s.
- Kvaal, B. (2007) Trøgstad kirke. *Wiwar: gammelt fra Østfold på ny måte*, 2. S. 41-45.
- Kvaal, B. (2007) Våler kirke. *Wiwar: gammelt fra Østfold på ny måte*, 2007 nr.1. S. 32-36.

- Kvaal, B. (2006) Skjeberg kirke. *Wiar: gammelt fra Østfold på ny måte*, 2006 nr.2. S. 33-37.
- Kvande, T. & Waldum, A. M. (1998) *Analyse av gamle kalkmørtler: samling av prøveresultater*. Oslo, Norges byggforskningsinstitutt. 29, [5] s.
- Kvitrud, A. (2013) Stavangers middelaldergeografi: betrakninger om kongens gård og odelskirke i Stavanger. *Ætt og heim: lokalhistorisk årbok for Rogaland*, 2013. S. 7-22.
- Kårstad, O. (1953) *Hamar bispestols historie: 1153-1953*. Hamar, [s.n]. 162 s.
- Lange, B. C. & Svanberg, J. (1994) Madonnaskap med kirkemodell som baldakinkroning. *Fortidsminneforeningens årbok*, 148. S. 23-36.
- Lange, B. C. (1991) *Grinaker stavkirke: fra lovekirke til klokkerlåve*. Gran, kommunen. 20 s.
- Lange, B. C. (1986) Korsmerkete bygningsledd fra norske middelalderkirker. I: Hikuin, 12. *Kirkearkæologi i Norden*, 2, Kalmar, Sverige, 1984. S. 87-92. Højberg, Hikuin.
- Lange, B. C. (1971) *Søsterkirkene og steinhuset på Gran*. [Gran], Gran menighetsråd. [24] s.
- Langhelle, S. I., et al. (1999) *Kongskyrkje ved Nordvegen: Olavskyrkja på Avaldsnes 750 år*. Aksdal, Lokalhistorisk stiftelse. 293 s.
- Larsen, M. O. (2009) *Kirke og lokalitet: en studie på kirkenes forhold til det arkeologiske og topografiske landskapet i Trondenes prestegjeld i middelalderen*. Masteroppgave. Tromsø, Universitetet i Tromsø. VI, 99 s.
- Lavold, B. (1997) *Helgener mot pest i Norge i senmiddelalderen*. Hovedoppgave. Oslo, Universitetet i Oslo. 136 s.
- Lexow, J. H. (1963) *Utstein kloster etter reformasjonen*. [Oslo], Foreningen til norske fortidsminnesmerkers bevaring ; I kommisjon hos Grøndahl. 72 s.
- Lexow, J. H. (1958) Klosterkirken på Utstein kongsgård. I: *Middelalderens steinkirker i Rogaland*. S. 54-60. Stavanger.
- Lexow, J. H. (1958) Olavsklosteret og Utstein. I: *Middelalderens steinkirker i Rogaland*. S. 29-31 Stavanger, [s.n].
- Lidén, H.-E. (2007) Arnafjord kirke. *Pridlao*, 24(2007)nr 1. S. 55-56.
- Lidén, H.-E. (2007) The church of St. Clement in Oslo. I: *West over sea: studies in Scandinavian sea-borne expansion and settlement before 1300: a festschrift in honour of dr Barbara E. Crawford*. S. 251-264. Leiden, Brill.
- Lidén, H.-E. (2006) Godt og grundig om stavkirkene. *Fortidsminneforeningens årbok*, 160(2006). S. 181-184.
- Lidén, H.-E. (2005) *Nicolay Nicolaysen: et blad av norsk kulturminneverns historie*. Oslo, Abstrakt forl. 268 s.
- Lidén, H.-E. (2003) Mariakirken: den eldste bevarte bygning i Bergen. *Arv*, 2003. S. 18-24.
- Lidén, H.-E. (2001) Bokverket "Norges Kirker": en historikk. *Fortidsminneforeningens årbok*, 155(2001). S. 49-62.
- Lidén, H.-E. (2000) *Mariakirken i Bergen*. Bergen, Mangschou. 62 s.
- Lidén, H.-E. (1999) De tidlige kirkene: hvem bygget dem, hvem brukte dem og hvordan. I: *NIKU 1994-1999: kulturminneforskningens mangfold*. S. 49-52. Oslo, Norsk institutt for kulturminneforskning.

- Lidén, H.-E., Hoff, A. M. & Hommedal, A. T. (1999) *En gullgubbe: festskrift til Hans-Emil Lidén*. Øvre Ervik, Alvheim & Eide. XVII, 165 s.
- Lidén, H.-E. (1998) Mer om storgård og kirkested i Sunnhordland. *Arkeo: arkeologiske meddelelser* 1998 nr.1. S. 29-32.
- Lidén, H.-E. (1997) Forsvunne stavkirker i Bergen Bispedømme. *Fortidsminneforeningens årbok*, 151(1997). S. 125-161.
- Lidén, H.-E. (1995) *Møtet mellom hedendom og kristendom i Norge*. Oslo, Universitetsforl. 300 s.
- Lidén, H.-E. (1994) *Moster kirke*. Bergen, Fortidsminneforeningen, Bergen og Hordaland avdeling. 19 s.
- Lidén, H.-E. (1993) De eldste kirkene i Bergen: kan de si noe om byens tidlige utvikling? *Skrifter (Bergens historiske forening)*, 89. S. 71-82.
- Lidén, H.-E. (1992) Stein i norske kirker. *Sten: tidskrift för Sveriges stenindustri*, 1992 nr.3. S. 10-13.
- Lidén, H.-E. (1990) *Kirker og klostre i Trøndelag som vil bli besøkt under kirkearkeologigmøtets ekskursjon sept. 1990*. S.l., s.n. 20 bl.
- Lidén, H.-E. (1990) Trondheim domkirkes vestfront: noen nye momenter som kan ha vært medbestemmende ved dens utforming. *Fortidsminneforeningens årbok*, 144(1990). S. 83-94.
- Lidén, H.-E. (1989) Konow Lunds kirkerestaureringer. I: *Frederik Konow Lund: arkitekten som moret seg*. S. 106-113. Oslo, Norsk arkitekturforl.
- Lidén, H.-E. (1987) Birkeland gamle kirke og de øvrige sognekirkene i Fana. *Bjørgvin: årbok for Bjørgvin bispedøme*, 1987. S. 60-68.
- Lidén, H.-E. (1985) Middelalderens Bergen: kirkenes by. I: 1. *Onsdagskvelder i Bryggens museum*. S. 79-94. [Bergen], Bryggens museum.
- Lidén, H.-E. (1983) Norsk middelaldersk steinarkitektur: en generasjons bygningsarkeologiske arbeide i perioden 1950-80. I: Hikuin, 9. *Grave i tidlige vesttårne*. S. 101-102. Højbjerg, Hikuin.
- Lidén, H.-E. (1981) *Høymiddelalder og Hansa-tid*. Norges kunsthistorie, 2. Oslo, Gyldendal. 434 s.
- Lidén, H.-E. (1981) Stavkirken i Hafslo. *Fortidsminneforeningens årbok*. S. 135-146
- Lidén, H.-E. & Magerøy, E. M. (1980-1990) Bergen. I: Norges kirker, 9. *Norges kirker*. 3 b. Oslo, Gyldendal.
- Lidén, H.-E. (1980) Oktogon og langkor: et forsøk på analyse av korordningen i Trondheim domkirke i 1200-årene. *Årbok / Det norske videnskaps-akademi*, 1980. S. 92-106.
- Lidén, H.-E. & Magerøy, E. M. (1980) *Bergen*. Norges kirker. Oslo, Land og kirke. 3 b.
- Lidén, H.-E. (1979) Domkirken i Bergen. I: *Restaurering og rehabilitering: seminar om restaureringsprinsipper: Fattighuset i Bergen 30.3.-1.4.1979*. S. 25-32 Oslo, Foreningen til norske fortidminnesmerkers bevaring.
- Lidén, H.-E. (1978) Tapt og gjenfunnet: Kyrkjebø kirke i Sogn. *Vern og virke: årsberetning fra Riksantikvaren og den antikvariske bygningsnemnd 1977*. S. 21-24.
- Lidén, H.-E. & Wichstrøm, A. (1978) Den gamle kyrkja i Årdal. I: *Bygdebok for Årdal, 2. Kulturbandet* S. 745-817. [Årdalstangen], [Sogelaget].

- Lidén, H.-E. (1975) Spor av Bergens eldste kirkebygning? *Vern og virke: årsberetning fra Riksantikvaren og den antikvariske bygningsnemnd*, 1974. 14-16.
- Lidén, H.-E. & Eide, O. E. (1975) Mariakirken i Bergen. *Nicolay: arkeologisk tidsskrift*, 20. S. 31-32.
- Lidén, H.-E. (1974) *Domkirken i Bergen*. [Bergen], [Bergen Domprosti]. 32 s.
- Lidén, H.-E. (1972) Trondheim domkirke og norsk restaureringshistorie. *Kirke og Kultur*, 1972, 2. S. 86-95.
- Lidén, H.-E. (1971) *Klemenskirken: Gamlebyen i Oslo: innberetning om utgravingene i mai - august 1971*. [Oslo], s.n. 12 s.
- Lidén, H.-E. (1970) Domkirken i Bergen og utviklingen av de norske domkirketypene i 1000-1100-årene. *Bjørgvin bispestol: byen og bispedømmet*, 1970. S. 11-40.
- Lidén, H.-E. (1969) Nonneseter klosterruin i Bergen. *Fortidsminneforeningens årbok* 124(1969). S. 94-99.
- Liepe, L. (2001) *Medieval stone churches of Northern Norway: the interpretation of architecture as a historical process*. Ravnetrykk, 25. Tromsø, Universitetsbiblioteket i Tromsø. 94 s.
- Lillo-Stenberg, C. (2008) KAs Kirkebyggdatabase. *Kulturarven: kysten, innlandet, byen*, 46. S. 51-53.
- Littleskare, J. (1933) *Mo kyrkja og Eksingedalen kyrkja*. Bergen, s.n. 146 s.
- Long, C. D. (1976) Søndregate, Trondheim. *Nicolay: arkeologisk tidsskrift*, 23. S. 26-28.
- Long, C. D. (1974) Utgravingen av en kirke i Trondheim 1971-73. *Nicolay: arkeologisk tidsskrift*, 17. S. 22-31.
- Lorvik, K. (2007) *Life and death in the early town: an osteoarchaeological study of the human skeletal remains from St Mary's churchyard, Bergen*. Masteroppgave. Bergen, Universitetet i Bergen. III, 85 bl.
- Lund, K. (1993) St. Hallvard kirke og kloster - tilbygg. *Mur* (4). S. 4-7.
- Lunde, Ø., Bjørlykke, K. & Gunnarsjaa, A. (2001) *Report Raphael II Nidaros Cathedral restoration Trondheim Norway 2000*. Trondheim, Nidaros domkirkes restaureringsarbeider. 79 bl.
- Lunde, Ø. (1992) *Forprosjekt for Informasjons- og serviceanlegg ved Borgund stavkirke*. S.I., Fortidsminneforeningen. 39 s.
- Lunde, Ø. (1987) Klosteranleggene. *Fortidsminneforeningens årbok*, 141(1987). S. 85-119.
- Lunde, Ø. (1987) *Klosteranleggene. Særtrykk av årbok 1987*. Oslo, Foreningen til norske fortidsminnesmerkers bevaring. S. 85-120.
- Lunde, Ø. (1971) Nye sider ved klosterhistorien etter de senere års undersøkelser. *Nicolay: arkeologisk tidsskrift*, Nr.10. S. 11-15.
- Lunde, Ø. (1971) St. Olavsklosterets kirke: Nordens største rundkirke. Tønsberg, Tønsberg sparebank. 19 s.
- Lunde, Ø. (1971) *Utgravingen på Essotomten Tønsberg 1971*. S.I., Norske Esso. upag.
- Luthen, E. (1997) *Selja: sunnivakulten og pilegrimsrålet*. Oslo, I samarbeid med Scriptoriet. 59 s.

- Magnell, S. (2009) *De første kirkene i Norge: kirkebyggingen og kirkebyggere før 1100-tallet*. Masteroppgave. Oslo, Universitetet i Oslo. V, 78 s.
- Mansrud, A. (2004) Steinlegningen ved Vestre Moland kirke. *Nicolay: arkeologisk tidsskrift*, Nr.94 (h. 3). S. 30-35.
- McLees, C. (1993) Fragmenter av en klosterkirke. Nye utgravninger i Nidarholm klosterkirke, Munkholmen, Trondheim. *Hikuin*, 20. S. 83-92.
- McLees, C. (1992) Nidarholm ved Nidaros - Klosterkompleksets utforming i nytt lys. I: Tverrfaglige seminarer i Tønsberg, Rapport 1. Seminaret "Kloster og by" 11.-13. november 1992: omkring Olavsklosteret, premonstratenserordenen og klostervesenet i middelalderen. S. 23-37. Tønsberg, Tønsberg bibliotek og Riksantikvaren, Utgravningskontoret for Tønsberg.
- McLees, C. (1992) *The ruin speaks: the church of the Benedictine Abbey of Nidarholm: report from excavations on the island of Munkholmen, Trondheim 1988-1989*. Trondheim, Riksantikvarens utgravningskontor. 115 s.
- McNicol, J. (1997) *Plassering[en] av de første kirkene i Norge i forhold til de første [i.e. hedenske] kultstedene: en historiografisk studie omfattende tiden etter 1830*. KULTs skriftserie, nr.98. Oslo, Norges forskningsråd. 259 s.
- Mehlum, S. (2011) Craftmanship and the Directorate for Cultural Heritage. I: *Zarzadzanie miejscami wpisanymi na Listę Światowego Dziedzictwa UNESCO w Polsce i w Norwegii*. S. 306-317. Kraków, International Cultural Centre.
- [Mellomalder i lokalhistoria. Tema] (1995). *Heimen*, 32 (3). S. 145-196.
- Meyer, J. (1925) Kirker og klostre i middelalderen. I: 1. *Norsk kunsthistorie*. S. 115-196. Oslo, Gyldendal.
- Miljøverndepartementet (2000) *Forvaltning av kirke, kirkegård og kirkens omgivelser somkulturminne og kulturmiljø*. Rundskriv, T-3/2000. Oslo, Kirke-, utdannings- og forskningsdepartementet ; Miljøverndepartementet. 28 s.
- Molaug, P. B. (2007) Steinkirker og stavkirker i middelalderen. *Middelalder-Oslo: medlemsblad for Interesseforeningen Oslos middelalder*, 12 (1). S. 16-18.
- Molaug, P. M. (2004) Romerike i middelalderen. *Middelalder-Oslo: medlemsblad for Interesseforeningen Oslos middelalder*, 9 (1). S. 16-20.
- Mostue, E., Haug, J. & Pedersen, R. (2001) *"Her taler de stener-": poetiske inntrykk fra Hamardomen*. Hamar, Hedmarksmuseet og Domkirkeodden. 48 s.
- Munch, G. S. (1991) *Steigen kirke: arkeologiske undersøkelser under gulvet*. Tromsø, Universitetet i Tromsø, Institutt for museumsvirksomhet. 79 s.
- Munch, P. A. (1843) *Bergens kalvskinn. (Bjørgynjar Kalfskinn)*. Christiania, Guldborg. 132 s.
- Mundal, E. & Øye, I. (red.) (1999) *Norm og praksis i middelaldersamfunnet*, 14. Bergen, Senter for europeiske kulturstudier. 231 s.
- Muren, L. O. L. (2010) *Hvem var kirkenes byggherrer i Norge i middelalderen?: en historiografisk undersøkelse av byggherreproblemet i norsk forskning fra Rudolf Keyser til Vidar Trædal*. Masteroppgave. Oslo, Universitetet i Oslo. 109 s.
- Mydland, L. (1999) På leting etter Furuset kirke: arkeologiske undersøkelser. *Årbok (Groruddalen historielag)*, 1999. S. 23-27.
- Myhre, S. (2009) *Kirken og makten: kirketopografi på Hadeland i middelalderen*. Masteroppgave. Oslo, Universitetet i Oslo,

- Myhre, B. (2006) Fra fallos til kors: fra horg til hov til kirke? *Viking: tidsskrift for norrøn arkeologi*, 69(2006). S. 215-250.
- Myhre, B., Gjærder, P. & Stoklund, B. (1982) *Vestnordisk byggeskikk gjennom tusen år: tradisjon og forandring fra romertid til det 19. århundre*. Stavanger. 287 s.
- Nicolaysen, N. (1896) *Stavanger domkirke og de nærmest omliggende gamle bygninger*. Kristiania. 6 s., XVII pl.
- Nicolaysen, N. (1891) *Hovedø kloster og dets ruiner*. Kristiania, Foreningen til norske fortidsminnesmærkers bevaring. 7 s., 10 pl.
- Nicolaysen, N., Hansteen, W. & Sundby, A. (1885) *Gols gamle Stavkirke og Hovestuen paa Bygdø Kongsgaard*, 1. Christiania, [s.n.]. 24 s.
- Nicolaysen, N. (1862-1866) *Norske fornlevninger: en oplysende fortægnelse over Norges fortidslevninger, ældre en reformationen og henførte til hver sit sted*. Kristiania, Foreningen til Norske fortidsminnesmerkes bevaring. XI, 859 s.
- Nielsen, J. P. & Balsvik, R. R. (red.) (2008) *Forpost mot øst: fra Vardø og Finnmarks historie 1307-2007: rapport fra det XXXII nordnorske historieseminar, Vardø 21.-23. september 2007*. Stamsund, Orkana. 218 s.
- Nielsen, Y. (1906) *Olaf Kyrre og den første christne Helligdom paa Nordnes (Munkeliv kloster)*. Bergen. 12 s.
- Nilsen, D. (1999) The twelfth century church at Værnes, Norway - a geometrical speculation. *Nordisk arkitekturforskning*, 13 (3). S. 36-48.
- Norberg-Schulz, C. & Havran, J. (1997) *St. Hallvard kirke og kloster*. Oslo, Arfo. 83 s.
- Nordanskog, G. (2006) *Föreställd hedendom: tidigmedeltida skandinaviska kyrkportar i forskning och historia*. Doktoravhandling. Lund, Nordic Academic Press. 414 s.
- Nordanskog, G. (2006) Sigurd Fafnesbane och stavkyrkoportalerna: medeltida återbruk av en förkristen myt. I: *Odens öga: mellan människor och makter i det förkristna Norden*. S. 216-222. Helsingborg, Stadshistoriska avdelningen, Dunkers kulturhus.
- Nordeide, S. W. & Thun, T. (2013) "Kwart menneske som dør skal me føra til kyrkja og grava i heilag jord": kristen gravplass i myr fra tidlig middelalder. *Historisk tidsskrift*, 92(2013)2. S. 177-201.
- Nordeide, S. W. (2005) Fra Odin til Kvitekrist. *Spor: fortidsnytt fra Midt-Norge* 20(2005)nr 1. S. 18-21.
- Nordeide, S. W. (1992) Gjemte og glemte hus i Erkebispegården. *Spor: fortidsnytt fra Midt-Norge* 7(1992)nr 2. S. 12-14.
- Nordeide, S. W. & Skaare, K. (1992) *Erkebiskopenes myntverksted*. [Trondheim], Nidaros domkirkes restaureringsarbeiders forlag. 33 s.
- Nyborg, E. & Velle, J. (red.) (2009) *Kirkearkæologi i Norden: Kalundborg, Danmark 2007*. Hikuin, 36. Højbjerg, Forlaget Hikuin. 177 s.
- Nyborg, L. (2005) Østfolds glemte kirker. *Wiwar: gammelt fra Østfold på ny måte*, 2005 nr.1. S. 13-21.
- Nybø, M. (2001) Albanuskirken på Selja: nye resultater - nye perspektiver. *Fortidsminneforeningens årbok*, 155(2001). S. 111-124.
- Nygaard, E. M. (1996) *De romanske steinkirkene i Telemark: beskrivelse, analyse og tolkning*. Hovedoppgave. Oslo, Universitetet i Oslo. 2 b.

- Nymoen, P. (2010) Skipsbilder i to Telemarkskirker. *Nicolay: arkeologisk tidsskrift* (nr 1=nr 110). S. 33-41.
- Næss, A. (2011) *Nidarosdomen: en biografi om Norges nasjonalmonument og menneskene som bygde det*. Oslo, Gyldendal. 320 s.
- Odén, B. (2006) Kalkmaleriene i Byneset kirke: etterreformatoriske malerier i middelaldersk drakt. *Fortidsminneforeningens årbok*, 160(2006). S. 45-50.
- Olsen, T. L. (2009) Sarpsborg, Olavs by, en gammel kirkeby. *Wivar: gammelt fra Østfold på ny måte*, 2009 (2). S. 3-11.
- Panhoff, T. (1990) *Mariaklosteret på Hovedøya*. [Oslo], [T. Panhoff]. 20 s.
- Pedersen, R. (2004) *Hamar domkirke: om kirkerommet som historisk fortelling*. Hamar, Hedmarksmuseet og Domkirkeodden. 47 s.
- Pedersen, R. (2002) Domkirkeruin på Hamar - en drøfting av et fortidsminnes betydningsinnhold. *Fortidsminneforeningens årbok*, 156(2002). S. 51-68.
- Pedersen, S. H. (2002) Ny kirke i gammel drakt?: restaureringen og gjenreisningen av Nidaros domkirke 1869-1905. *Trondhjemske samlinger* 2002. S. 53-68.
- Pedersen, S. H. (2001) Ny kirke i gammel drakt?: restaureringen og gjenreisningen av Nidaros domkirke 1869-1905. *Fortidsminneforeningens årbok*, 155(2001). S. 137-148.
- Pedersen, E. A. (2000) Tusen års historie i kirkegårdens dyp: fra utgravningene ved Hamar Domkirkeruin 1988-1992. *Årbok (Universitetets oldsaksamling)*, 1999. S. 177-204.
- Pedersen, R. (1999) Hamar domkirkeruin - forskning og vern frem til rundt 1910. *Fra kaupang og bygd* 1999. S. 23-97.
- Pedersen, R. (1999) Historien om historien: Hamar domkirkeruin - forskning og vern frem til rundt 1910. *Fra kaupang og bygd*, 1999. S. 23-97.
- Pedersen, R. (red.) (1995) *Hedmarksmuseet og Domkirkeodden Hamar. Fra kaupang og bygd* 1995. Hamar, Hedmarksmuseet og Domkirkeodden. 146 s.
- Raastad, J.-E. (2011) *Kirkebygging i tre og stein på Romerike i Akershus 1150-1250 e. Kr. Hvorfor ble steinkirkene i mindretall?* Masteroppgave. Oslo, Universitetet i Oslo. 107 s.
- Ramstad, S. (2004) Kirkeruinen i banken. *Spor: fortidsnytt fra Midt-Norge* 19(2004)1. S. 42-43.
- Ramstad, S. (2003) Gregoriuskirke eller Olavskirke?: nytt lys på en av Trondheims middelalderkirker. *Spor: fortidsnytt fra Midt-Norge* 18 (1). S. 28-31.
- Reed, S. (2005) *Hamar ruin: archaeological investigations 1996-1998*. NIKU Rapport, 6. Oslo, Norsk institutt for kulturminneforskning. 244 s.
- Reed, I. W. (1998) *Excavations outside the west front of Nidaros Cathedral in Trondheim*. NIKU Oppdragsmelding, 055. Oslo, Norsk institutt for kulturminneforskning. 2 b.
- Reed, I. W. (1996) *Domkirkegården i Trondheim: en evaluering av arkeologiske interesser i området*. Trondheim, Norsk institutt for kulturminneforskning. 23 s.
- Reitan, G. (2007) Faret i Skien: Norges eldste kristne gravplass - dens framvekst og forfall. *Fortidsminneforeningens årbok*, 161(2007). S. 129-137
- Reynolds, H. (1917) *Gimsøy kloster ved Skien*. [Skien], Norigs forlag. 96 s.
- Rieber-Mohn, H. (1957) Hovedøyas svanesang. I: *Kimer i klokker* S. 18-21. Oslo, Bokcentralen.

- Riksantikvaren (1989-1996) Arkeologiske rapporter fra Tønsberg. Tønsberg, Riksantikvaren.
- Riksantikvaren (2010) *Ruinprosjekt: Vike kyrkjeruin i Vikersund, Modum i Buskerud*. Faktaark. [Oslo], Riksantikvaren. [1] bl.
- Riksantikvaren (2009) *Riksantikvarens ruinprosjekt: Holla kirkeruin ved Ulefoss*. Faktaark. Oslo, Riksantikvaren. 1 bl.
- Riksantikvaren (2008) *Riksantikvarens ruinprosjekt: Hamar domkirke*. Faktaark. Oslo, Riksantikvaren. 1 bl.
- Riksantikvaren (2007) *Riksantikvarens ruinprosjekt: Margaretakirken i Maridalen*. Faktaark. Oslo, Riksantikvaren. 1 bl.
- Riksantikvaren (2006) *Riksantikvarens ruinprosjekt: Olavsklosterets kirkeruin i Tønsberg*. Faktaark. Oslo, Riksantikvaren. 1 bl.
- Riksantikvaren (2006) *Riksantikvarens ruinprosjekt: St. Knuts kirkeruin på Tilrem*. Faktaark. [Oslo], Riksantikvaren. 1 bl.
- Riksantikvaren (2006) *Riksantikvarens ruinprosjekt: Tenor kirkeruin i Eidsberg*. Faktaark. Oslo, Riksantikvaren. 1 bl.
- Riksantikvaren (2005) *Riksantikvarens ruinprosjekt: Nes kirkeruiner på Romerike i Akershus*. Faktaark. Oslo, Riksantikvaren. 1 s.
- Riksantikvaren (2005) *Riksantikvarens ruinprosjekt: St. Nikolas kirkeruin i Sarpsborg*. Faktaark. Oslo, Riksantikvaren. 1 s.
- Riksantikvaren (2005) *Riksantikvarens ruinprosjekt: Kapitelberget kirkeruin på Bratsberg ved Skien*. Faktaark. Oslo, Riksantikvaren. 1 s.
- Riksantikvaren (2005) *Riksantikvarens ruinprosjekt: St. Mikael kirkeruin, Rokoberget, Løten i Hedmark*. Faktaark. Oslo, Riksantikvaren. 1 s.
- Rindal, M. & Oddr, S. (red.) (1997) *Selja: heilag stad i 1000 år*. Oslo, Universitetsforl. 330 s.
- Rindal, M. (red.) (1996) *Fra hedendom til kristendom: perspektiver på religionsskiftet i Norge*. Oslo, Ad notam Gyldendal. 160 s.
- Rosborn, S. (2014) *Søsterkirkene og Steinhuset på Granavollen. Studier i eldre norsk steinbyggerkunst*. Gran, Stiftelsen Steinhuset. 134 s.
- Rosborn, S. (2007) *Studier i Norges äldre stenbyggnadskonst. Systerkyrkorna och Steinhuset på Granavollen*. [S.l.], [s.n.]. 16 s.
- Rumar, L. (red.) (1997) *Helgonet i Nidaros: Olavskult och kristnande i Norden*, 3. [Stockholm], Riksarkivet. 287 s.
- Rønningen, G. (1993) *Byggverk i tre 1100-1700*. Oslo, Program for forskning om kulturminnevern, Norges forskningsråd. 103 s.
- Røskaft, M. (2005) Endringer i maktens landskap ved overgangen fra vikingtid til kristen middelalder. *Årbok for / Nord-Trøndelag historielag*, 82. S. 103-113
- Sakuma, Y. & Storsletten, O. (1997) *Die Stabkirchen Norwegens: Meisterwerke nordischer Baukunst*. Augsburg, Bechtermünz. 191 s.
- Sakuma, Y. & Storsletten, O. (1993) *Die Stabkirchen Norwegens: Meisterwerke nordischer Baukunst*. Freiburg im Breisgau, Herder. 191 s.
- Sanden, J. & Austigard, B. (red.) (2008) *Veøy kirke*. Årbok / Romsdalsmuseet 2008. Molde, Romsdalsmuseet. 439 s.

- Sandnes, J., Iversen, T. & Baklid, H. (1995) Mellomalder i lokalhistoria. *Heimen*, 32(1995)nr 3. 1 b.
- Sandnes, J. (1993) Middelalderens Trøndelag: den kirkelige organisasjon i landsdelen, fylkeskirker, sognekirker, klostre. *Hikuin*, 20. S. 105-112.
- Sandvik, P. U. (2011) Levde liv: undersøkingar av skjelettmateriale frå grunnen under Stavanger Domkyrkje. *Frá haug ok heiðni: tidsskrift for Rogalands arkeologiske forening*, 2011 nr.2. S. 8-10.
- Sandvik, P. U. (2006) Under overflata i mellomalderbyen Stavanger: av Paula Utigard Sandvik. *Frá haug ok heiðni: tidsskrift for Rogalands arkeologiske forening*, 2006 (3). S. 9-12.
- St. Hallvard kloster og kirke: tilbygg St. Hallvard kirke og kloster, Oslo (1995). *Byggekunst*, 77(1995)nr 3. S. 160-163.
- St. Hallvard kirke og kloster i Oslo* (1900). S.I., s.n. 1 bl.
- Schia, E. (1986) Skofunnet i Bø kirke. *Telemark historie: tidsskrift for Telemark historielag*, 7(1986). S. 56-61.
- Schia, E. (1980) *Skofunn i Uvdal stavkirke*. Oslo, Universitetets oldsaksamling. S. 81-86.
- Schia, E. (1968) Mære kirke. I: *Trondhjems turistforening: 25-aars jubilæum: 1887 - 16. december - 1912*. S. 17-28. [Trondhjem], Foreningen.
- Schonhowd, I. (1986) En barnegrav fra Bø. *Telemark historie: tidsskrift for Telemark historielag*, 7(1986). S. 65-70.
- Schwach, C. N. (1961) *Gimsøy kloster: et dikt*. Skien, s.n. 8 s.
- Schøning, G. (1980) *Gudbrandsdalen og Hedemarken*. Reise som giennem en Deel af Norge i de Aar 1773, 1774, 1775 paa Hans Majestets Kongens Bekostning er gjort og beskrevet. Trondheim, Tapir. 228, 98 s.
- Schøning, G. (1910) *Reise som giennem en deel af Norge i de aar 1773, 1774, 1775 paa Hans Majestæt Kongens bekostning er gjort og beskrevet*. Trondhjem, Selskabet. 3 b.
- Seim, T. K. & Aavitsland, K. B. (red.) (2011) *Inscriptions in liturgical spaces. Acta ad archaeologiam et artium historiam pertinentia*, vol. 24 = N.S. 10. Oslo, Bretschneider. 263 s.
- Selfors, S. (2008) Urnes - restaurering og utstilling. *Grinda: medlemsblad for Fortidsminneforeninga, Sogn og Fjordane*, 12(2008)nr 1/2. S. 18-24
- Sellevold, B. J. (2004) Død og grav: om synet på døden i middelalderen i lys av det arkeologiske materialet fra Hamar domkirkeruin. I: *Hamar bispestol 850 år*. S. 71-95. Hamar, Hamar historielag.
- Sellevold, B. J. (2000) Begravelser på en katedralkirkegård: Hamar domkirkeruin. I: *Hikuin, 27. Middelalderens kirkegårde. Arkæologi og antropologi - indsigt og udsyn: Nordisk seminar 2.-5. juni 1999 Ribe, Danmark*. S. 245-254. Højbjerg, Hikuin.
- Sellevold, B. J. (1999) Rik mann, fattig mann, tigger, tyv. I: *NIKU temahefte 31. NIKU 1994-1999: kulturminneforskningens mangfold*. S. 61-66. Oslo, Norsk institutt for kulturminneforskning.
- Sellevold, B. J. (1995) *Clemenskirkeruinen 1994, Saxegaardsgate 11 Gamlebyen, Oslo: antropologisk undersøkelse av skjelettmateriale*. NIKU oppdragsmelding, 005. Oslo, Norsk institutt for kulturminneforskning. 21 s.

- Setrom, Å. (2007) "Vangteppet": og andre dobbelsidige kirketepper fra middelalderen. *Bøgda vår*, 2007. S. 54-59.
- Skarsten, A. (2009) Et "nytt" gammelt steinkors på Kvitsøy? *Frá haug ok heiðni: tidsskrift for Rogalandss arkeologiske forening*, 2009 (4). S. 16-20.
- Skeiseid, A. (2007) *Seks kyrkjestader i Rogaland: ein arkeologisk analyse av kyrkjestader i ytre og indre delar av Rogaland*. Masteroppgave. Bergen, Universitetet i Bergen. 80 bl.
- Skinnebach, L. K. (2007) Krop, sjæl og rum i senmiddelalderlig fromhedspraksis: fromhedspraksis i Holmedal kirke, Norge 1520. *Kunst og kultur*, 90(2007)nr 2. S. 66-77.
- Skre, D. (1998) *Herredømmet: bosetning og besittelse på Romerike 200-1350 e. Kr.* Acta humaniora, 32. Oslo, Det historisk-filosofiske fakultet, Universitetet i Oslo. XVII, 366 s.
- Skre, D. (1988) *Gård og kirke, bygd og sogn: organiséringsmodeller og organiséringsenheter i middelalderens kirkebygging i Sør-Gudbrandsdalen*. Riksantikvarens rapporter, 16. Øvre Ervik, Alvheim og Eide. 86 s.
- Skre, D. (1986) Den bygningsarkeologiske undersøkelsen. *Telemark historie: tidsskrift for Telemark historielag*, 7(1986). S. 9-23.
- Skre, D. (1984) *Gård og kirke, bygd og sogn: organiséringsmodeller og organiséringsenheter i middelalderens kirkebygging i Sør Gudbrandsdalen*. Hovedoppgave. Oslo, Universitetet i Oslo. 163 bl.
- Skårberg, S. (2006) *Johanneskapellet i Nidarosdomen: ny kirkekunst i middelalderarkitektur*. Masteroppgave. Trondheim, NTNU. 117 bl.
- Snekkestad, P. (2012) *Mariakirken i Oslo*. Oslo, Kulturetaten. 174, 30 s.
- Snekkestad, P. (2012) *Notat om bevaringstilstand i østre del av Olavskirken, Olavsklosteret i Oslo*. Oslo, Kulturetaten i Oslo kommune. 17 s.
- Snekkestad, P. (2010) *Betrakninger omkring akustisk intensjonalitet i romanskesteinkirker i Norge*. Masteroppgave. Oslo, Universitetet i Oslo. VII, 77 s.
- Snekkestad, P. (2008) *Rapport om bevaringstilstand ved Olavsklosteret i Oslo: en undersøkelse av ruinene i vest - og nordfløyen med bakgrunn i arkeologisk arkivmateriale*. Oslo, Oslo kommune, Kultur- og idrettsetaten. 56 s.
- Snekkestad, P. (2007) Gjenklang i Gamle Aker kirke. *Nicolay: arkeologisk tidsskrift*, Nr. 103 (h. 3) S. 49-53.
- Solhaug, M. B. (2001) Ruin og kulturminne: historien om St. Nikolaskirken i Sarpsborg. *St. Olavs Vold: årbok*, 1999-2000 (Nr 6). S. 29-38.
- Solli, B., et al. (1999) *Veøyboka*. Molde, Romsdalsmuseet. 184 s.
- Sollund, M.-L. B. & Brendalsmo, J. (2013) Middelalderske kirker i hedenske gravfelt. *Viking*, 76(2013). S. 203-218.
- Sortland, S. (2006) *Myntene fra Mære kirke: analyse av dokumentasjonematerialet fra utgravningene i 1966-1967 i et forskningshistorisk perspektiv*. Hovedoppgave. Trondheim, Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet. 1 b. (flere pag.)
- Stige, M. & Spurkland, T. (2006) *Tingvoll kyrkje: gåta Gunnar gjorde*. Trondheim, Tapir akademisk forl. 333 s.

- Storemyr, P. & Ekroll, Ø. (2001) *Tilstandsvurdering av Kinsarvik kirke i Hardanger*. Trondheim, Nidaros domkirkes restaureringsarbeider. 20 s.
- Storemyr, P. & Ekroll, Ø. (2001) *Vesttårnet på Olavskirken, Avaldsnes: skader og bevaringsstrategi*. Trondheim, Nidaros domkirkes restaureringsarbeider. 24 s.
- Storemyr, P., et al. (2001) *Rein klosterruin: tilstandsvurdering og bevaringsstrategi*. Trondheim, Nidaros domkirkes restaureringsarbeider. 22 s.
- Storemyr, P., Ekroll, Ø. & Sagfjæra, B. (2001) *Tilstandsvurdering av Ullensvang kirke i Hardanger*. Trondheim, Nidaros domkirkes restaureringsarbeider. 28 s.
- Storemyr, P., Sagfjæra, B. & Ekroll, Ø. (2001) *Dokumentasjon av skipets vestportal på Utstein klosterkirke*. Trondheim, Nidaros domkirkes restaureringsarbeider. 36 s.
- Storemyr, P. & Lunde, Ø. (1998) *Restaureringsplan for Nidarosdomen 1999-2019*. Trondheim, Nidaros domkirkes restaureringsarbeider. 58 s.
- Storemyr, P. & Ekroll, Ø. (1996) *Tilstandsvurdering av Stavanger domkirke*. Trondheim, Nidaros domkirkes restaureringsarbeider. 27, [8] bl.
- Storsletten, O. (2002) Nær en datering av de gjenanvendte deler i Urnes stavkirke! I: 156(2002). *Fortidsminneforeningens årbok*. S. 91-99. Oslo, Foreningen.
- Storsletten, O. (2002) *Takene taler: norske takstoler 1100-1350, klassifisering og opprinnelse*. Doktoravhandling. Oslo, Arkitekthøgskolen i Oslo. 2 b.
- Storsletten, O. (2001) From purlins to roof-trusses: transformations in ancient building technoloy. I: Skrifter / Svenska Institutet i Rom, 56. *From huts to houses*. S. 273-282. Stockholm, Paul Åströms förl.
- Storsletten, O. (2001) *Strategisk instituttprogram 1996-2001: Hus i Norge*. Oslo, Norsk institutt for kulturminneforskning. 30 s.
- Storsletten, O. (2000) Dendrokronologiske dateringer av kirker i Valdres. I: 77(2000). *Årbok for Valdres: tidsskrift for Valdres historielag*. S. 62-68. Valdres, Historielaget.
- Storsletten, O. (1998) *Trondenes kirkes tidligste bygningshistorie*. Oslo, Norsk institutt for kulturminneforskning. 17 s.
- Storsletten, O. & Lindstad, B. (1997) *Urnes stavkyrkje*. Oslo, Fortidsminneforeninga. 30 s.
- Storsletten, O. (1995) "2 Små Tintinabula i Thornit paa Kirchen". *Fortidsminneforeningens årbok*, 149(1995). S. 157-168.
- Storsletten, O. (1995) *Borgund Stave-church*. Oslo, Fortidsminneforeningen. 30 s.
- Storsletten, O. (1995) *Borgund stavkirke*. Oslo, Fortidsminneforeningen. 30 s.
- Storsletten, O. (1995) *Die Stabkirche von Borgund*. [Oslo], Fortidsminneforeningen. 30 s.
- Storsletten, O. (1995) Kirkejubileet i 1995 og de første kirkene i Oslo og Akershus: ill. *Fremtid for fortiden*, 1995 nr.1. S. 4-6.
- Storsletten, O. (1995) Norske takstoler fra middelalderen. I: Hikuin, 22. *Kirkearkæologi i Norden: [Foredrag ved det femte symposium "Kirkearkæologi Norden" i Viborg, Danmark 1993]*. S. 147-156. Højbjerg, Hikuin.
- Storsletten, O. (1994) Fortidsminneforeningen og stavkirkene. Urnes stavkirke. Borgund stavkirke. Rødven stavkirke. Kvernes stavkirke. I: *En Reise gjennom norsk byggekunst: Fortidsminneforeningens eiendommer gjennom 150 år*. S. 23-54. [Oslo], Riksantikvaren ; Fortidsminneforeningen.

- Storsletten, O. (1993) *Takverk i steinkirker fra middelalderen*. Oslo, Program for forskning om kulturminnevern, Norges forskningsråd. 41 s.
- Storsletten, O. & Sakuma, Y. (1993) *En arv i tre: de norske stavkirkene*. Oslo, Aschehoug. 189 s.
- Storsletten, O. (1991) Veøy kirke - med aldersverdien i behold. *Årbok (Romsdalsmuseet)*, 1991. S. 43-62.
- Storsletten, O. (1990) Stavkirken i Ørsta: konstruksjon og form. I: *Ørsta kyrkje gjennom tidene*. S. 23-29. Ørsta, Ørsta sokneråd: Ørsta kulturstyre.
- Storsletten, O. (1990) Takkonstruksjoner i middelalderske murkirker i Norge. I: *Arkeologiske rapporter fra Tønsberg*, 3. *Vestfoldkirkene: bygning, landskap og samfunn*. S. 7-17. Tønsberg, Riksantikvaren.
- Storsletten, O. (1986) Takstolene i Bø gamle kirke. *Telemark historie: tidsskrift for Telemark historielag*, 7(1986). S. 82-88.
- Stylegar, F.-A. (2001) Bidrag til en sagnkirkes arkeologi: et stolpebygget kapell fra høymiddelalderen i Åseral. *Fortidsminneforeningens årbok*, 155(2001). S. 125-136.
- Stylegar, F.-A. (2001) *Stolpekirken på Kyrkjevoddene: Åknes i Åseral kommune: gnr. 13*. [Kristiansand], Vest-Agder fylkeskommune. Fylkeskonservatoren. 13 bl.
- Stylegar, F.-A. (1998) Stavkirker og muntlig kultur. *Fortidsminneforeningens årbok*, 152(1998). S. 131-146.
- Stylegar, F.-A. (1996) Sancti Laurentis de Lista: et kongelig kapell på Huseby. *Årsskrift (Agder historielag)*, nr.72. S. 30-36.
- Supphellen, S. (red.) (1997) *Kultursamanhangar i Midt-Norden: tverrfagleg symposium for doktorgradsstudentar og forskarar: førelesingar ved eit symposium i Levanger 1996*, [38]. Trondheim, Tapir. 264 s.
- Sæther, T. (1995) *Hamar i middelalderen*. Fra kaupang og bygd 1994. Hamar, Hedmarksmuseet og Domkirkeodden. 126 s.
- Sæther, T. (1986) *Hamar i middelalderen*. Hamar, Hedmarksmuseet og Domkirkeodden. 51 s.
- Sæverud, D. H. (1981) Nonneseter kloster. *Husbukken: medlemsblad for Fortidsminneforeningen i Bergen*, 1981 nr.4. S. 20-22.
- Søreide, T. & Ekroll, Ø. (1995) *Nidaros tuomiokirkko ja arkipiispankartano*. Trondheim, Nidaros domkirkes restaureringsarbeiders forl. 22 s.
- Sørgård, I. (2005) *Trondenes kirke i skjæringspunktet mellom øst og vest: var Trondenes kirke befestet i middelalderen*. Masteroppgave. Tromsø, Universitetet i Tromsø. 73 s.
- Teknisk bygningsvern: rapport fra seminar 30/10-1/11 1991, Raulandsakademiet* (1993). Oslo, Norges forskningsråd, avd. NAVF. 160 s., pl.
- Thomassen, S. V. (1996) *Kontinuitet i det religiøse landskapet: en komparativ studie*. Hovedoppgave. Tromsø, Universitetet i Tromsø. 114 s.
- Thuesen, N. P. (1976) Treristninger i stavkirker. *Nicolay: arkeologisk tidsskrift*, Nr.25. S. 35-39.
- Thørmt, T. (1997) Middelalderske beslag i Norge: drakebeslag i Valdres og Sogn. *Fortidsminneforeningens årbok*, 151(1997). S. 31-54.
- Tollnes, R. L. (1973) Peterskirken i Tønsberg. *Nicolay: arkeologisk tidsskrift*, Nr.13. S. 9-12.

- Trædal, V. (2008) *Kirkesteder og kirkebygninger i Troms og Finnmark før 1800*. Doktoravhandling. [Tromsø], Universitetet i Tromsø. 507 s.
- Vattekar, M. B. B. (2011) Tenor kirkeruin. *Wiar: gammelt fra Østfold på ny måte*, 2011 nr.1. S. 27-30.
- Vedeler, M. (2008) Gravskikk og gravdrakt i Ringebu. *Hemgrenda*, 32. S. 29-34.
- Vedeler, M. (2008) Paramenter og gravtekstiler fra Veøy gamle kirke møte mellom liturgi og folkelig sørgeskikk. *Årbok / Romsdalsmuseet*, 2008. 184-193.
- Veiteberg, K., et al. (1996) "Herre, tal din tenar lyder!": rapport frå seminar knytta til 200-årsjubileet 1996 i Vinje kyrkje, Telemark, om krosskyrkjeskipnaden, preikestolalteret og dei særmerkte Rønjom-kyrkjene. [Notodden], Telemark kyrkjeakademi. 79 s.
- Vihovde, A. B. (1998) *Kirkesenteret på Holmen*. [Bergen], Bryggens museum. 55 s.
- Walberg, Ø. (red.) (1996) *Før og etter Stiklestad 1030: religionsskifte, kulturforhold, politisk makt: seminar på Stiklestad, 1994*. Verdal, Stiklestad nasjonale kultursenter. 127 s.
- Westerdahl, C. (2010) Ett medeltida katolskt perspektiv på skeppsbilder i kyrkor. *Nicolay: arkeologisk tidsskrift* (nr 1=nr 110). S. 43-50.
- Wienberg, J. (2009) Romanske runde kirketårne: et skandinavisk perspektiv. *Hikuin*, 36. S. 101-120.
- Wienberg, J. (1991) *De kirkelige institutioner i middelalderens Tønsberg*. Arkeologiske rapporter fra Tønsberg 6. Tønsberg, Riksantikvaren. Utgravningskontoret for Tønsberg. 124 s.
- Wienberg, J. (1983) *De kirkelige institutioner i Tønsberg: en undersøgelse af den kirkelige topografi og en vurdering af kirkens rolle i middelalderbyens udvikling*. Hovedfagspeciale. Tønsberg, Århus universitet, Afdelingen for middelalder-arkæologi på Moesgård. 128 s.
- Zahle, K. (1995) Tilbygning til St. Hallvard kirke og kloster: ill., plan, snitt. *Arkitektur DK*, 39(1995)nr 8. S. 474-477.
- Ødegaard, S.-E. (2005) Var Roko kirke "misjonsstasjon" og "tollstasjon" for svenskene? *Lautin: lokalhistorisk årbok for Løten*, 31. S. 77-90.
- Østigaard, A. D. (2011) Tunnusetr kyrkje 800 år. *Årbok for Nord-Østerdalen*, 2011. S. 17-24.
- Øvsteng, M. (2008) Riksantikvarens stavkyrkjeprogram: de gode skal bli enda betre. *Kulturarven: kysten, innlandet, byen*, 46. S. 51-53.
- Øye, I. (1998) *Samfunn i endring: fra vikingtid til reformasjon*. [Bergen], Bryggens museum. 96 s.
- Øye, I. (1994) *By og land i middelalderen*. Onsdagskvelder i Bryggens museum, 9. [Bergen], Bryggens museum. 106 s.

Klostre

- Abrahamsen, P. (1988) *Fra dollhus til moderne psykiatri: 450 års jubileum, Oslo Hospital 1538-1988*. Oslo, Selskabet for Oslo Byes Vel. 79 s.
- Aksdal, J. (1996) Kvindekloster, hospits eller storstove?: middelalderliv i Hardanger. *Arkeo: arkeologiske meddelelser* (1). S. 10-13.
- Andrén, A. & Cinthio, E. (1986) *Medeltiden och arkeologin: festskrift till Erik Cinthio*. Lund, Universitetets historiska museum. 383 s.
- Axelsen, K. (2011) Trønderruinene. *Alle tiders*, 2(2011)nr 1. S. 7.
- Bakkevig, S. (1999) Middelalderen i Rogaland. *Frá haug ok heiðni: tidsskrift for Rogalands arkeologiske forening* (1-2). 2 h.
- Bakkevig, S. (red.) (1999) *Middelalderen i Rogaland*, 1. Tema. Frá haug ok heiðni: tidsskrift for Rogalands arkeologiske forening, 1999, nr.1. Stavanger, Foreningen. 35 s.
- Balto, J. A. (2011) Historisk vingesus på Munkeby. *Fortidsvern*, 36 (3). S. 20-21.
- Bendixen, B. E. (1893) *Nonneseter klosterruiner*. Supplement V til Kunst og haandverk fra Norges fortid, 5. Bergen. 8 s., 5 pl.
- Berg, A. (1936) Mariæ Nonnekloster i Bergen: Nunnusetr. *Bergens offentlige bibliotek: Meddelelser og boklister, julen 1936*. S. 4-6.
- Bergan, H. (2002) *Drøm og virkelighet bak klosterets murer: Gimsøy nonnekloster 1110-1540*. [Porsgrunn], Norgesforl. 128 s.
- Berglund, B. (2003) Den hellige Birgitta: 700-årsjubileum for hennes fødsel. *Spor: fortidsnytt fra Midt-Norge*, 18(2003)nr 2. S. 25-29.
- Berntsen, B. H. (1912) Hovedøens klosterruiner. Den ældste koravslutning fundet. *Årsberetningen for 1911*, 7. 119-120.
- Birkeli, F. (1965) Utstein - kongsgård - kloster - herregård. *Fedrene kirke i Rogaland: årbok for Stavanger bispedømme*, 1965. S. 28-42.
- Bisgaard, L. & Nyberg, T. (red.) (2006) *Tidlige klostre i Norden før 1200: et symposium*. University of Southern Denmark studies in history and social sciences, vol. 320. Odense, Heraldisk Selskab. 248 s.
- Bjørkvik, H. (1995) Kloster gods og klosterdrift i Noreg i mellomalderen. *Collegium medievale: tverrfaglig tidsskrift for middelalderforskning*, 8 (2). S. 147-163.
- Bjørkvik, H. (1971) Kloster gods i Trøndelag. *Årbok for Trøndelag*, 5. S. 109-27.
- Bonnier, A. C., Lindgren, M. & Ullén, M. (red.) (1990) *Den monastiska bildvärlden i Norden: föredrag vid det 10:e nordiska symposiet för ikonografiska studier i Vadstena 1986*. Stockholm, ICO/Riksantikvarieämbetet. 157 s.
- Bowitz, B. C. (2009) *Hovedøya Maria kloster: langt fra menneskers ferdsel? En analyse av klosterets økonomiske forhold*. Masteroppgave. Oslo, Universitetet i Oslo. 240 s.
- Bratberg, T. T. V. (2002) Nidarholm kloster. *Trondhjemske samlinger*, 2002. S. 7-25
- Christiansen, K. (1987) Litteraturliste: [Litteratur om klostre og klostervesen i Norge]. *Fortidsminneforeningens årbok*, 141(1987). S. 120-128.
- Christie, S. (1981) Kirker og klostre langs leden. I: *Fjordheimen: Vestlandets fjorder, folk og samfunn, før og nå*. S. 133-143. Oslo, Grøndahl.
- Christophersen, A. & Sørungsgård, M. (1997) *Fra Nidarnes til Trondheim: vandringer i et bylandskap*. Trondheim, NINA-NIKU. 82 s.

- Dagsland, S. H., et al. (red.) (1987) *[Klostre i Norge]: Fortidsminneforeningens årbok* Oslo, Foreningen. 271 s.
- Dahle, E. (1995) Murarkitektur: tilbakeblikk. *Mur* (4). S.22-35.
- Dunlop, A. R. (1997) *Diverse arkeologiske oppdrag i og omkring Bergen, 1995-96.* NIKU oppdragsmelding, 036. Bergen, Norsk institutt for kulturminneforskning. 65 s.
- Dunlop, A. R. (1997) *Utstein kloster: resultatene fra de arkeologiske forundersøkelsene 26-30.05.97.* Oslo, NIKU Norsk institutt for kulturminneforskning. 17 s.
- Dunlop, A. R. (1996) *Arkeologiske forundersøkelser i BRM 480 Nonneseterkvartalet, 1995 & 1996.* Oslo, NINA-NIKU. 18 s.
- Dunlop, A. R. (1996) *Innberetningen om de arkeologiske undersøkelser ved Utstein kloster, 1995.* Oslo, Norsk institutt for kulturminneforskning. 42 s.
- Dunlop, A. R. (1995) *Utstein kloster: planlagte vedlikeholdstiltak: utredning av konsekvensene for kulturminnet.* Oslo, Norsk institutt for kulturminneforskning. 11 s.
- Dunlop, A. R. (1995) *Utstein kloster: resultatene fra de arkeologiske forundersøkelsene 23-24.03.95 & innstillinger til det videre arbeidet i 1995.* Oslo, Norsk institutt for kulturminneforskning. 11 s.
- Dybdahl, A. (2008) Munkeliv klostrets jordegods frem til 1463: kilder og realiteter. *Historisk tidsskrift (Oslo)*, 87 (2). S. 225-264.
- Dybdahl, A. (1970) *Reins kloster - kirkelig godskompleks og verdsdig len: med en oversikt over bosetning og eiendomsforhold i Rissai tiden før 1661.* Skrifter (Fosen historielag), 1. Svorkmo, Historielaget. 121 s.
- Eide, O. E. (2006) Om Utsteinklosterets bygningshistorie. *Collegium medievale: tverrfaglig tidsskrift for middelalderforskning*, 19. S. 164-176.
- Eide, O. E. (1986) Hovedøya kloster: bidrag til bygningshistorien. *Hikuin*, 12. S. 73-78.
- Eide, O. E. (1976) Utgraving på Hovedøya sommeren 1975. *Nicolay: arkeologisk tidsskrift*, Nr.23. S. 12-16.
- Eide, O. E. (1975) *Innberetning til Riksantikvaren om de arkeologiske undersøkelser i Hovedøya kloster sommer 1975.* Øvre Ervik. 18 bl.
- Ekroll, Ø. (2011) - Eit rom med utsikt. *Alle tider*, 2(2011)nr 1. S. 4-6.
- Ekroll, Ø. (2011) Eit rom med utsikt: spennende funn i klosterruinane på Rein. *Fortidsminneforeningens årbok*, 165(2011). S. 65-68.
- Ekroll, Ø. (2009) Om Utstein klostrets bygningshistorie: avsluttende replikk. *Collegium medievale: tverrfaglig tidsskrift for middelalderforskning*, 22. S. 274-280.
- Ekroll, Ø. & Haug, E. (2007) Om Utsteinklosterets bygningshistorie. *Collegium medievale: tverrfaglig tidsskrift for middelalderforskning*, 20. S. 168-180.
- Ekroll, Ø. (2003) *Munkeby - Tautra: cisterciensermonkenes klosterruiner i Trøndelag.* [Trondheim], Fortidsminneforeningen, Den trønderske avdeling. 41 s.
- Ekroll, Ø. (1997) *Med kleber og kalk: norsk steinbygging i mellomalderen.* Oslo, Samlaget. 329 s.
- Ekroll, Ø. & Magnussen, G. (1997) *Utstein kloster, Rogaland: tilstandsrapport for det gamle murverket: dagens til stand [sic] og restaureringsforslag med prioriteringer.* Trondheim, Nidaros domkirkes restaureringsarbeider. 15, [4] bl.

- Ekroll, Ø. (1996) Tautra: ein del av Europas første industrikompleks. *Spor: fortidsnytt fra Midt-Norge*, 11 (1). 36-38.
- Elster, E. (1985) *Hovedøya klosterruin: plan for istandsetting av ruinområdet*. Oslo, Riksantikvaren. 39 s.
- Engebretsen, C. S. (2011) Fra dominikanerkonvent til bispegård. *Alle tider*, 2 (2). S. 25.
- Engebretsen, C. S. & Olaisen, A. (2011) *Olavsklosteret: Ruinkonsverring 2007-2011*. Oslo, Riksantikvaren. 38 s.
- Engen, R. V. (1999) Fra Gimsøydaleren til petrokjemi. *Fortidsvern*, 25(1999)nr 3. S. 11-13.
- Eriksson, J. E. G. (1994) Å forvalte sitt pund - om klostre og næringer. I: 1994. *Fra hammer til kors: 1000 år med kristendom: brytningstid i Viken*. S. 215-232. Oslo, Schibsted.
- Eriksson, J. E. G. (1992) Olavsklosteret i Tønsberg - en introduksjon. I: Tverrfaglige seminarer i Tønsberg, Rapport 1. Seminaret "Kloster og by" 11.-13. november 1992: omkring Olavsklosteret, premonstratenserordenen og klostervesenet i middelalderen. S. 5-8. Tønsberg, Tønsberg bibliotek og Riksantikvaren, Utgravnings-kontoret for Tønsberg.
- Eriksson, J. E. G. (1992) Tønsberg og omlandet - Olavsklosterets økonomiske grunnlag i Vestfold. I: Tverrfaglige seminarer i Tønsberg, Rapport 1. Seminaret "Kloster og by" 11.-13. november 1992: omkring Olavsklosteret, premonstratenserordenen og klostervesenet i middelalderen. S. 94-111. Tønsberg, Tønsberg bibliotek og Riksantikvaren, Utgravnings-kontoret for Tønsberg.
- Eriksson, A.-L. (1983) Fransiskanerklosteret i Tønsberg - et aktualisert middelalderanlegg. *Vestfoldminne*, 1983. S. 3-8.
- Fett, H. (1950) Av Olavsklosterets krønike. I: *Døde røster fra Norges fortid*. S. 117-133. Oslo, Gyldendal.
- Fischer, G. (1974) *Klosteret på Hovedøya: et Cistercienseranlegg*. Fortidsminner, 61. Oslo, Foreningen til norske fortidsminnesmerkers bevaring. 59 s.
- Fischer, G. (1965) *Utstein kloster: kongsgård, kloster, herregård*. Stavanger, Stiftelsen Utstein Kloster. 27, [5] s.
- Fischer, G. (1950) *Minneparken i det gamle Oslo: veiledning til Byjubileet 1950*. Oslo. [4] s.
- Fischer, G. (1935) *Cistercienserne og Hovedøya*. Fortidsminner 13. Oslo, Foreningen. 59 s.
- Foosnæs, K. (2011) Munkeby klosterruiner: innblikk i klosterets hemmeligheter. *Årbok / Foreningen til norske fortidsminnesmerkers bevaring*, 165. S. 47-63.
- Foosnæs, K. & Rev, u. (2006) *Quod superest monasterii hic quondam fundati: en bygningsarkeologisk undersøkelse av Munkeby kloster*. Masteroppgave. Trondheim, NTNU. IV, 138 s.
- Fortidens næringsveier. Tema (1996). *Spor: fortidsnytt fra Midt-Norge* 11 (1). S. 2-51.
- Frölén, H. F. (1910) S:t Olof i Tønsberg: raserad gråstenskyrka, Jarlsbergs amt. I: *Nordens befästa rundkyrkor: en konst- och kulturhistorisk undersökning med 250 bilder. Andra delen*. S. 11-15. Stockholm, Lars Frölén.

- Fuglesang, S. H. & Lange, B. C. (1990) Den Monastiska bildvärlden i Norden.
Konsthistorisk tidskrift, 59(1990)nr. 1/2.
- Garstein, O. (1990) *Mariu-klaustr i Höfudey: Cistersienserklöstret på Hovedøya vigslet til den hellige jomfru Maria og til martyrkongen St. Edmund av East Anglia iEngland*. Oslo, Katedralskolen. 64 s.
- Gervin, K. (2007) *Klostrene ved verdens ende: Lyse, Nonneseter, Hovedøya, Munkeby og Tautra*. Oslo, Pax. 329 s.
- Gjersvold, S. & Ekroll, Ø. (2000) *Tilstandsrapport for Munkeby klosterruin*. Trondheim, Nidaros domkirkes restaureringsarbeider. 39 bl.
- Gundersen, T. (1994) *Kloster for St. Dominikus 1. orden i Trondheim*. Diplomoppgave. Trondheim, NTH. 1 mappe.
- Gunnes, E. (1997) Varna kloster. *Collegium medievale: tverrfaglig tidsskrift for middelalderforskning*, 10(1997)nr 1/2. S. 31-89.
- Gunnes, E. (1995) Ordener og klostre i norsk samfunnsliv. *Collegium medievale: tverrfaglig tidsskrift for middelalderforskning*, 8(1995)nr 2. S. 131-145.
- Gunnes, E. (1993) De norske klostre i middelalderen: de skriftlige kilders vitnesbyrd. I: Hikuin, 20. *Kirkearkæologi i Norden: [foredrag ved det fjerde symposium "Kirkearkæologi i Norden" i Trøndelag 6.-9. september 1990]*. S. 75-82. Højbjerg, Forlaget Hikuin.
- Gunnes, E., Lunde, Ø. & Christiansen, K. (1987) *Klosteranlegg i Norge: en oversikt*. Fortidsminner, 68. Oslo, Foreningen til norske fortidsmannesmerkers bevaring. S. 49-128.
- Halberg, P. T. (2009) Fra Stavanger-kirkens tidligste historie. *Historisk tidsskrift (Oslo)*, 88 (3). S. 452-483.
- Halvorsen, V. D. (2005) *Nonnekloster i Norge: en studie av nonneklostrene i Norge før 1250*. Masteroppgave. Trondheim, NTNU. VI, 100 s.
- Hamarkrøniken (1804). Kiøbenhavn, Joh. Rud. Theile [i.e. Thiele]. 15 s.
- Hammer, R. (1976) Nonneseter kapell. *Frå Fjon til Fusa: årbok for Nord- og Midhordland sogelag*, 1976. S. 189-200.
- Hammer, R. (1970) Nonneseter kloster - Bergen døvekirke. *Bjørgvin*, 1970. S. 55-66
- Hansen, J. I., Bjerva, K. G. & Lønning, I. (1994) *Fra hammer til kors: 1000 år med kristendom: brytningstid i Viken*. Oslo, Schibsted. 239 s.
- Haug, E. (2010) Nonneseter i Bergen: eit benediktinarkloster. *Historisk tidsskrift*, 89 (4). S. 547-571.
- Haug, E. (2010) Stavanger-privilegiet, Stavangers romanske domkirke og klostretsamfunnet på Utstein. *Historisk tidsskrift*, 89 (2). S. 263-271.
- Haug, E. (2005) Noen refleksjoner etter arbeidet med Utstein klostrets historie. I: *Den Kirkehistoriske utfordring*. S. 91-114. Trondheim, Tapir akademisk forl.
- Haug, E. (2005) *Utstein kloster: og Klosterøyens historie*. [Klosterøy], Stiftelsen Utstein kloster. 429 s.
- Hauge, Y. & Horgen, T. (1922) *Hovedøens kloster: veiledning for besökende*. Kristiania. 15 s.
- Hauglid, L. K. (1998) *Konserveringsarbeider i Olavsklosteret i Oslo 1989-1997: en kilde til økt kunnskap om klosterets bygningshistorie*. Oslo, Norsk institutt for kulturminneforskning. 39 s.

- Helle, K. (2008) Stavanger by og Utstein kloster. *Historisk tidsskrift (Oslo)*, 87 (4). S. 577-605.
- Helle, K. (1982) Klostrene forsvinner. I: Bergen Bys historie, 1. *Kongssete og kjøpstad: fra opphavet til 1536*. S. 863-877. Bergen, Universitetsforlaget.
- Helle, K. (1982) Klostrene i byen. I: Bergen bys historie, 1. *Kongssete og kjøpstad: fra opphavet til 1536*. S. 606-616. Bergen, Universitetsforlaget.
- Henriksen, D. S. (2005) *Cistercienserordenen: den som har holdt seg skjult har levd godt*. Oslo, Middelalderforum. 190 s.
- Hommedal, A. T. (2011) Ora et labora - Be og arbeid: klosterliv i mellomalderbyen Bergen. *Årbok for Universitetsmuseet i Bergen* 16(2011). S. 35-49.
- Hommedal, A. T. (2005) Selja og Stad: ein heilagstad i eit kulturmiljø. *Fortidsvern*, 30(2005)nr 2. S. 11-13; 45.
- Hommedal, A. T. (2001) *Utstein klostrets restaureringshistorie: presentasjon av restaureringane og undersøkingane fram til 1914 med dokumentasjonsmateriale for desse*. Bergen, NINA-NIKU. 75 s.
- Hommedal, A. T. (1996) Selja: helgenstad i tusen år: eit forkingshistorisk bidrag om minnesmerket på øya Selja i Nordfjord. *Fortidsminneforeningens årbok*, 150(1996). S. 17-60.
- Hommedal, A. T. (1993) Selja i Nordfjord: eit forskingsprosjekt rundt eit kyrkjesenter på Vestlandet i tidleg mellomalder. I: Hikuin, 20. *Kirkearkæologi i Norden: [foredrag ved det fjerde symposium "Kirkearkæologi i Norden" i Trøndelag 6.-9. september 1990]*. S. 93-104. Højbjerg, Forlaget Hikuin.
- Hommedal, A. T., et al. (1993) *Kirkearkæologi i Norden*. 4. Hikuin, 20(1993). Højbjerg, Forlaget Hikuin.
- Hommedal, A. T. (1990) Heilagdomen på Selja: spørsmål rundt eit senter for kristninga på Vestlandet. *Arkeo: arkeologiske meddelelser*, 1990 nr.2. S. 25-31.
- Hommedal, A. T. (1987) Olavsklosteret i Oslo: eit dominikanaranlegg frå høgmellomalderen. *Fortidsminneforeningens årbok*, 141(1987). S. 129-154.
- Hommedal, A. T. (1986) *Olavsklostret i Oslo: bygningshistorikk, med dateringsforsøk av klosteranlegg og eldre bygningsdelar*. Hovedoppgave. Bergen, Universitetet i Bergen. 2 b.
[Hovedøen]: grundplan af Hovedøens klosterruiner. Brosyre (184?). Oslo, [s.n.]. 1 (fold. ark).
- Hovland, I. A. (2010) Klosterliv på Munkeby og Tautra: ora et labora - bønn og arbeid. *Fortidsvern*, 35 (3). S. 8-15.
- Inntjore, H. (2000) *Nonneseter: et middelalderkloster i Oslo*. Kristiansand, Høgskolen i Agder. 220 s.
- Iversen, T., Myking, J. R. & Thoma, G. (red.) (2007) *Bauern zwischen Herrschaft und Genossenschaft*. Trondheim, Tapir Academic Press. XI, 289 s.
- Jahnsen, L. (1992) Olavsklosteret i Tønsberg: Nordens største rundsmie. *Vestfoldminne*, 1992. S. 20-23.
- Johnsen, A. O. (1977) *De norske cistercienserklostre 1146-1264: sett i europeisk sammenheng*. Oslo, Universitetsforlaget. 96 s.
- Johnsen, A. O. (1965) *Om pave Eugenius III's vernebrev for Munkeliv kloster av 7. januar 1146*. Oslo, Universitetsforlaget. 55 s.

- Johnsen, O. A. (1929) Minoriterklosteret. I: Tønsbergs historie, B.1. *Middelalderen*. S. 232-237. Oslo, Gyldendal.
- Johnsen, O. A. (1929) St. Olavs kloster [og Olavskirken]. Abbeder ved St. Olavs kloster. I: Tønsbergs historie, B. 1. *Middelalderen*. S. 206-232. Oslo, Gyldendal.
- Kielland, T. B. (1920) *Fra munkeliv: Birgittinerkloster, Norges Vadstena*. Kristiania. 18 s.
- Klafstad, J. M. (2013) To barn i Kristin Lavransdatters kloster. *Tidsskrift for Den norske legeforening*, 133 (nr. 12/13). S. 1337-1338.
- Kloster og vikingegraver funnet i bibliotekstomten i Tønsberg: pressemelding* (1988). Tønsberg, Riksantikvarens utgravningskontor. 3 bl.
- Kollandsrud, M. (1988) Nytt fra klosterfronten: arkeologisk sensasjon i Tønsberg. *Fortidsvern*, 14(1988)nr 1. S. 28.
- Kothe-Næss, T. (2002) Rein reiser seg fra ruinene. *Fortidsvern* 28 (nr 4). 32-34.
- Krefting, O. (1890) *Undersøgelser i Trondhjem: indberetning*. Supplement I til "Kunst og haandverk fra Norges fortid. Kristiania, Foreningen. 8 s., 5 pl.
- Kvitrud, A. (2006) Hvor lå Olavsklosteret i Stavanger? *Ætt og heim*, 2006. S. 95-142.
- Lange, C. C. A. (1856) *De norske Klostres Historie i Middelalderen*. 2. omarb. utg. Christiania, Chr. Tønsbergs Forlag. 507 s.
- Langgåt, A. H. (2009) *Lyse kloster: jordegodset som økonomisk fundament for et norsk cistercienser-kloster*. Masteroppgave. Oslo, Universitetet i Oslo. 114 s.
- Lexow, J. H. (1987) Utstein kloster i middelalderen. *Fortidsminneforeningens årbok*, 141(1987). S. 155-168.
- Lexow, J. H. (1963) *Utstein kloster etter reformasjonen*. [Oslo], Foreningen til norske fortidsminnesmerkers bevaring; I kommisjon hos Grøndahl. 72 s.
- Lexow, J. H. (1958) Klosterkirken på Utstein kongsgård. I: *Middelalderens steinkirker i Rogaland*. S. 54-60. Stavanger.
- Lexow, J. H. (1958) Olavsklosteret og Utstein. I: *Middelalderens steinkirker i Rogaland*. S. 29-31 Stavanger, [s.n.].
- Lidén, H.-E. (2009) Utstein klostrets bygningshistorie nok en gang. *Collegium medievale: tverrfaglig tidsskrift for middelalderforskning*, 22. S. 270-273.
- Lidén, H.-E. (1995) *Møtet mellom hedendom og kristendom i Norge*. Oslo, Universitetsforl. 300 s.
- Lidén, H.-E. (1994) Ruiner og ruincipleie. Tautra kloster. Steinvikholm. I: *En Reise gjennom norsk byggekunst: Fortidsminneforeningens eiendommer gjennom 150 år*. S. 135-138, 151-154, 161-166. [Oslo], Riksantikvaren; Fortidsminneforeningen.
- Lidén, H.-E. (1993) Norsk klosterarkeologi - en forskningshistorisk oversikt. *Kirkearkæologi i Norden: [foredrag ved det fjerde symposium "Kirkearkæologi i Norden" i Trøndelag 6.-9. september 1990]*, 20. S. 65-74.
- Lidén, H.-E. (1990) *Kirker og klostre i Trøndelag som vil bli besøkt under kirkearkeologigmøtets ekskursjon sept. 1990*. S.l., s.n. 20 bl.
- Lidén, H.-E. (1976) En nyoppdaget bygning på Lyse Kloster. *Vern og virke: årsberetning fra Riksantikvaren og den antikvariske bygningsnemnd 1975*. S. 30-33.

- Lidén, H.-E. (1969) Nonneseter klosterruin i Bergen. *Fortidsminneforeningens årbok* 124(1969). S. 94-99.
- Lohndal, A. (2008) Jordegodset til klosteret på Halsna: litt om godssamling og godspolitikk fra grunnlegginga tilomlag 1350. *Sunnhordland (årbok)*, 89. S. 132-165.
- Lund, K. (1993) St. Hallvard kirke og kloster - tilbygg. *Mur* (4). S. 4-7.
- Lunde, Ø. (1994) Nonneseter kloster. Rein kloster. I: *En Reise gjennom norsk byggekunst: Fortidsminneforeningens eiendommer gjennom 150 år*. S. 139-142, 155-160. [Oslo], Riksantikvaren; Fortidsminneforeningen.
- Lunde, Ø. (1992) Premonstratensernes kloster i Tunsberg - kirken og klosteranlegget. I: Tverrfaglige seminarer i Tønsberg, Rapport 1. Seminaret "Kloster og by" 11.-13. november 1992: omkring Olavsklosteret, premonstratenserordenen og klostervesenet i middelalderen. S. 9-22. Tønsberg, Tønsberg bibliotek og Riksantikvaren, Utgravnings-kontoret for Tønsberg.
- Lunde, Ø. (1987) Klosteranleggene. *Fortidsminneforeningens årbok*, 141(1987). S. 85-119.
- Lunde, Ø. (1987) *Klosteranleggene. Særtrykk av årbok 1987*. Oslo, Foreningen til norske fortidsminnesmerkers bevaring. S. 85-120.
- Lunde, Ø. (1986) Norske klostre i fugleperspektiv. I: *Medeltiden och arkeologin: festschrift till Erik Cinthio*. S. 183-198. [Lund], [Universitetet i Lund].
- Lunde, Ø. (1971) Nye sider ved klosterhistorien etter de senere års undersøkelser. *Nicolay: arkeologisk tidsskrift*, Nr.10. S. 11-15.
- Lunde, Ø. (1971) *St. Olavsklosterets kirke: Nordens største rundkirke*. Tønsberg, Tønsberg sparebank. 19 s.
- Lunde, Ø. (1971) *Utgravingen på Essotomten Tønsberg 1971*. S.I., Norske Esso. upag.
- Luthen, E. (1997) *Selja: sunnivakulten og pilegrimsmålet*. Oslo, I samarbeid med Scriptoriet. 59 s.
- McLees, C. (1992) Nidarholm ved Nidaros - Klosterkompleksets utforming i nytt lys. I: Tverrfaglige seminarer i Tønsberg, Rapport 1. Seminaret "Kloster og by" 11.-13. november 1992: omkring Olavsklosteret, premonstratenserordenen og klostervesenet i middelalderen. S. 23-37. Tønsberg, Tønsberg bibliotek og Riksantikvaren, Utgravnings-kontoret for Tønsberg.
- McLees, C. (1992) *The ruin speaks: the church of the Benedictine Abbey of Nidarholm: report from excavations on the island of Munkholmen, Trondheim 1988-1989*. Trondheim, Riksantikvarens utgravningskontor. 115 s.
- Meyer, J. (1925) Kirker og klostre i middelalderen. I: 1. *Norsk kunsthistorie* S. 115-196. Oslo, Gyldendal.
- Moe, B. (1835) Hovedø-Kloster. *Arkiv for læsning af bl. Indh. eller N. Penning-Mag.*, 2 aarg.
- Molaug, P. B. (2007) Olavsklosteret under konservering. *Middelalder-Oslo: medlemsblad for Interesseforeningen Oslos middelalder*, 12 (2). S. 6-7.
- Mundal, E. & Øye, I. (red.) (1999) *Norm og praksis i middelaldersamfunnet*, 14. Bergen, Senter for europeiske kulturstudier. 231 s.

- Munkeliv, k. & Munch, P. A. (1845) *Codex diplomaticus monasterii sancti Michaelis, Bergensis dioecesis, vulgo Munkalif dicti: conscriptus anno Chr. MCCCCXXVII.* Christianæ, [I kommisjon hos Feilberg & Landmark]. VI, 220 s., pl.
- Munkeliv, k. (1443) Swa manga Joorder aagher Munkaliifwes Kloster uppå Lista. *Munkholmens saga og Historie [manuskript]* (1930). 70 bl.
- Mydland, L. (1995) Natur i kulturen - kultur i naturen: klosteret på Hovedøya. *Fortidsvern*, 21(1995)nr 4. S. 35-40.
- Nenseter, O. (2003) *Augustinerordenen: å lære andre gjennom ord og eksempel.* Religiøse ordener i middelalderens Norge. Oslo, Middelalderforum. 178 s.
- Nicolaysen, N. (1891) *Hovedø kloster og dets ruiner.* Kristiania, Foreningen til norske fortidsmindesmærkers bevaring. 7 s., 10 pl.
- Nicolaysen, N. (1866) Om Utdragning i Aaslo 1865. [2]. *Illustreret Nyhedsblad*, 15(1866)Nr. 10. S. 48-50.
- Nielsen, Y. (1906) *Olaf Kyrre og den første christne Helligdom paa Nordnes (Munkeliv kloster).* Bergen. 12 s.
- Nilsen, H. S. (2005) *Genius Loci: fornyelse av St. Dominikus klosteranlegg.* Hovedoppgave. Ås, Universitetet for miljø- og biovitenskap, Landskapsarkitektur. 95 s.
- Nilsen, A. H. (2003) Hovedøya før reformasjonen. *St. Hallvard: illustrert tidsskrift for byhistorie, miljø og debatt*, (2003)3. S. 4-17.
- Norberg-Schulz, C. & Havran, J. (1997) *St. Hallvard kirke og kloster.* Oslo, Arfo. 83 s.
- Nyberg, T. (2000) *Monasticism in North-Western Europe, 800-1200.* Aldershot, Ashgate. X, 295 s.
- Nyberg, T., Børresen, K. E. & Gunnes, E. (red.) (1991) *Birgitta, hendes værk og hendes klostre i Norden*, vol. 150. Odense, Odense Universitetsforl. VIII, 526 s.
- Nybo Rasmussen, J. (2002) *Die Franziskaner in den nordischen Ländern im Mittelalter.* Kevelaer, Butzon & Bercker. XV, 617 s., pl.
- Nybø, M. (2001) Albanuskirken på Selja: nye resultater - nye perspektiver. *Fortidsminneforeningens årbok*, 155(2001). S. 111-124.
- Panhoff, T. (1990) *Mariaklosteret på Hovedøya.* [Oslo], [T. Panhoff]. 20 s.
- Pettersson, D. (1994) *Olavsklosteret i Tønsberg. Klosteranläggningen och dess byggnader.* S.l., s.n. [12] bl.
- Reynolds, H. (1917) *Gimsøy kloster ved Skien.* [Skien], Norigs forlag. 96 s.
- Rieber-Mohn, H. (1957) Hovedøyas svanesang. I: *Kimer i klokker* S. 18-21. Oslo, Bokcentralen.
- Riksantikvaren (2008) *Riksantikvarens ruinprosjekt: Olavsklosterets ruin, Minneparken i Gamlebyen, Oslo.* Fakaark. Oslo, Riksantikvaren. 1 bl.
- Riksantikvaren (2008) *Riksantikvarens ruinprosjekt: Selja kloster og helgenanlegg.* Fakaark. Oslo, Riksantikvaren. 1 bl.
- Riksantikvaren (2008) *Riksantikvarens ruinprosjekt: Værne klosterruin i Rygge.* Fakaark. Oslo, Riksantikvaren. 1 bl.
- Riksantikvaren (2008) Værne klosterruin i Rygge. *Kulturarven: kysten, innlandet, byen*, 2008 nr.46. S. 12-13.

- Riksantikvaren (2007) *Riksantikvarens ruinprosjekt: Lyse kloster*. Faktaark. [Oslo], Riksantikvaren. 1 bl.
- Riksantikvaren (2007) *Riksantikvarens ruinprosjekt: Selja kloster og helgenanlegg* Faktaark. Oslo, Riksantikvaren. 1 bl.
- Riksantikvaren (2007) *Riksantikvarens ruinprosjekt: Tautra kloster*. Faktaark. Oslo, Riksantikvaren. 1 bl.
- Riksantikvaren (2006) *Riksantikvarens ruinprosjekt: Klosterruinene på Rein* Faktaark. Oslo, Riksantikvaren. 1 bl.
- Riksantikvaren (2006) *Riksantikvarens ruinprosjekt: Olavsklosterets kirkeruin i Tønsberg* Faktaark. Oslo, Riksantikvaren. 1 bl.
- Rindal, M. & Oddr, S. (red.) (1997) *Selja: heilag stad i 1000 år*. Oslo, Universitetsforl. 330 s.
- Rindal, M. (red.) (1996) *Fra hedendom til kristendom: perspektiver på religionsskiftet i Norge*. Oslo, Ad notam Gyldendal. 160 s.
- Sandnes, J. (1993) Middelalderens Trøndelag: den kirkelige organisasjon i landsdelen, fylkeskirker, sognekirker, klostre. *Hikuin*, 20. S. 105-112.
- St. Hallvard kloster og kirke: tilbygg St. Hallvard kirke og kloster, Oslo (1995). *Byggekunst*, 77(1995)nr 3. S. 160-163.
- St. Hallvard kirke og kloster i Oslo (1900). S.l., s.n. 1 bl.
- Sars, J. E. (1905) *Historiske Afhandlinger tilegnet Professor Dr. J.E. Sars paa hans syttiende Fødselsdag den ellevte Oktober 1905*. Kristiania, Aschehoug. 227 s.
- Schei, K. & Eriksson, J. E. G. (red.) (1993) Seminaret "Kloster og by" 11.-13. november 1992: omkring Olavsklosteret, premonstratenserordenen og klostervesenet i middelalderen. Tverrfaglige seminarer i Tønsberg 1. Tønsberg, Tønsberg bibliotek; Riksantikvarens utgravningskontor. 195 s.
- Schwach, C. N. & Østvedt, E. (2007) *Gimsøy kloster: et dikt*. Byminner, 36. Skien, Selskapet. 58 s.
- Schwach, C. N. (1961) *Gimsøy kloster: et dikt*. Skien, s.n. 8 s.
- Schøning, G. (1980) *Gudbrandsdalen og Hedemarken. Reise som giennem en Deel af Norge i de Aar 1773, 1774, 1775 paa Hans Majestets Kongens Bekostning er gjort og beskrevet*. Trondheim, Tapir. 228, 98 s.
- Schøning, G. (1910) *Reise som giennem en del af Norge i de aar 1773, 1774, 1775 paa Hans Majestæt Kongens bekostning er gjort og beskrevet*. Trondhjem, Selskabet. 3 b.
- Sellevold, B. J. (1999) Rik mann, fattig mann, tigger, tyv. I: *NIKU temahefte 31. NIKU 1994-1999: kulturminneforskningens mangfold*. S. 61-66. Oslo, Norsk institutt for kulturminneforskning.
- Sellevold, B. J. (1992) Burials in medieval Norwegian monasteries. I: Pre-printed papers, 4. *Death and burial*. S. 15-21. York, Medieval Europe.
- Sellevold, B. J. (1992) Skjelettmaterialet fra Nidarholm klosterruin 1989. I: Arkeologiske undersøkelser i Trondheim, 5. *The ruin speaks: the church of the Benedictine Abbey of Nidarholm: report from excavations on the island of Munkholmen, Trondheim 1988-1989* S. 97-115. Trondheim, Riksantikvaren, Utgravningskontoret for Trondheim.
- Snekkestad, P. (2012) *Notat om bevaringstilstand i østre del av Olavskirken, Olavsklosteret i Oslo*. Oslo, Kulturetaten i Oslo kommune. 17 s.

- Snekkestad, P. (2008) *Rapport om bevaringstilstand ved Olavsklosteret i Oslo: en undersøkelse av ruinene i vest - og nordfløyen med bakgrunn i arkeologisk arkivmateriale*. Oslo, Oslo kommune, Kultur- og idrettsetaten. 56 s.
- Solvang, G. F. (2005) "Følger klostrene i Bergen den samme normen for klosterutbygging som i resten av Europa i middelalderen?". Hovedoppgave. Bergen, Universitetet i Bergen. 95 s.
- Steinnes, A. (1962) Klostergods i Rogaland. *Ætt og heim*, 1962. S. 7-30.
- Stiftelsen Akershus festning for kunst og kultur (2000) *Akershus festning: lokal- og rikshistorie*. 1 optisk plate (CD). Oslo, Stiftelsen.
- Storemyr, P., et al. (2001) *Rein klosterruin: tilstandsvurdering og bevaringsstrategi*. Trondheim, Nidaros domkirkes restaureringsarbeider. 22 s.
- Svandal, T. (2010) *Hellige krigere: Johannitterne på Værne kloster*. Rakkestad, Valdisholm. 159 s.
- Svandal, T. (2006) *Johannitterordenen: en ridderorden ved verdens ytterste grense. Religiøse ordener i middelalderens Norge*. Oslo, Middelalderforum. 177 s.
- Sæverud, D. H. (1981) Nonneseter kloster. *Husbukken: medlemsblad for Fortidsminneforeningen i Bergen*, 1981 nr.4. S. 20-22.
- Tank, G. (red.) (1916) *Akershusregisteret af 1622: fortegnelse optaget af Gregers Krabbe og Mogens Høg paa Akershus slot over de derværende breve*. Skrifter utgitt for Kjeldeskriptfondet, 44. Kristiania, Grøndahl. 198 s.
- Thorbjørnsen, C. (2000) *Munkeliv: det kongelige klosteret*. Hovedoppgave. Oslo Universitetet i Oslo. 188 s.
- Tvete, B. & Stavseth, R. (1946) *Munkholmen*. Oslo, Johan Grundt Tanum. 132 s., pl.
- Ulriksen, E. (1992) "Langs ruinen vokser urteplanter...". *Nicolay: arkeologisk tidsskrift*, Nr.58 (h. 2). S. 38-44.
- Vattekar, M. B. B. (2010) Værne kloster: større enn sitt rykte? *Wiwar: gammelt fra Østfold på ny måte*, 2010 nr.2. S. 38-40.
- Vea, E. (1987) Var Nonneseter i Oslo eslet til adelig jomfrukloster? *Fortidsminneforeningens årbok*, 141(1987). S. 209-212.
- Vevatne, K. (1998) *Arkeologisk undersøking på Klosteret, Bergen 1997-98*. Oslo, NIKU Norsk institutt for kulturminneforskning. 28 s.
- Vihovde, A. B. (1998) *Kirkesenteret på Holmen*. [Bergen], Bryggens museum. 55 s.
- Zahle, K. (1995) Tilbygning til St. Hallvard kirke og kloster: ill., plan, snitt. *Arkitektur DK*, 39(1995)8. S. 474-477.
- Økland, B. G., Jünger, J. C. S. & Øye, I. (2013) *Halsnøy kloster: til kongen og Augustins ære*. Oslo, Spartacus. 312 s.
- Økland, B. G. (2003) Mellomalderbrev om Halsnøy kloster. *Sunnhordland (årbok)*, 84. S. 64-85.
- Østvedt, E. (1970) *Nonneklosteret på Gimsøy*. Skien, Rasmussen. 157 s.
- Østvedt, E. (1964) *Kloster og kjøpstad*. Skien, Selskapet for Skien bys vel. 58 s.
- Øye, I. (1989) *Middelalderkvinner: liv og virke*. Bergen Bryggens museum. 119 s.

Kulturlag

- Christensson, A., et al. (2008) *Peleprosjektet. Volum 1: FoU-prosjekt Riksantikvaren 2005 - 2007*. Oslo, Riksantikvaren. 65 s.
- Christensson, A. (1988) *Brande og kronologi i Bergen - belyst ved tre mindre udgravningsfelter = Fires and Chronology - illustrated at three minor excavations in Bergen (Hordaland)*. Bergen, Universitetet i Bergen. 225 s., 135 fig.
- De Beer, H. & Matthiesen, H. (2011) *Overvåningsplan for undergrunnen ved Bryggen i Bergen*. NGU-rapport, 2010.040. Trondheim, NGU. 1 b. (flere pag.)
- Dunlop, A. R. (2008) *Pæleprosjekt. Piling project. Volum 3: FoU-prosjekt Riksantikvaren 2005-7*; NIKU Arkivrapport 4/2008. Bergen, NIKU. 66 s.
- Edvardsen, G., Molaug, P. B. & Reed, I. W. (2002) Skader på og bevaring av kulturlag. I: Strategisk instituttprogram 1996-200. NIKU 117. Norske middelalderbyer. S. 76-81. Oslo, NIKU.
- Eriksson, J. E. G. (2006) Monitoring urban deposits - a full scale experiment in Tønsberg. I: Archaeology and environment, 21. *Proceedings from the 8th Nordic conference on the application of scientific methods in archaeology, Umeå 2001*. S. 101-110. Umeå, University of Umeå.
- Eriksson, J.-E. G. (1977) Nåtid og fortid i bygrunnen: kloakkanlegg og arkeologi i Tønsberg 1976. *Vern og virke: årsberetning fra Riksantikvaren og den antikvariske bygningsnemnd*, 1976. S. 1-9.
- Hartnik, T. & Matthiesen, H. (2007) *The effect of piling on the preservation of cultural layers. Physical-chemical assessment in a soil profile adjacent to a pile*. Rapport for Riksantikvaren. 29 s.
- Jensen, J. A. (2011) *Bryggen i Bergen, fronten - Søndre Finnegården: grunnundersøkelser og setningsmålinger, vurdering av omfundamentering*. Bergen, Multiconsult. 31, [10] bl.
- Johansson, J. (2011) Utgrävning inom bostadshus i Them Nedre 42/1, Tønsberg. *Nicolay: arkeologisk tidsskrift*, nr.2=nr 114. S. 57-63.
- Matthiesen, H. (2008) Detailed chemical analyses of groundwater as a tool for monitoring urban archaeological deposits: results from Bryggen in Bergen. *Journal of archaeological science*, 35 (2008). S. 1378-1388.
- Matthiesen, H. & Christensson, A. (2006) Overvågning af kulturlag i byerne: den norske modell. *Danske museer*, 19 (2). S. 23-26.
- McLees, C. (2007) Den forsømte kulturarven: etterreformatorisk arkeologi. *Fortidsminneforeningens årbok*, 161(2007). S. 139-146.
- McLees, C. (2006) Kulturlag, kunnskap og vern: den etterreformatoriske byen som forsknings- og forvaltningsobjekt. I: NIKU Tema, 18. *Kultur - minner og miljøer: strategiske instituttprogrammer 2001-2005*. S. 163-180. Oslo, NIKU.
- [Middelalderbyenes kulturlager. Tema] (1993). META, nr. 2. Lund, Föreningen. 72 s.
- Molaug, P. B. (red.) (1998) *NIKU strategisk instituttprogram Norske middelalderbyer: forskning om norske middelalderbyer: seminar april 1998*. NIKU temahefte / Norsk institutt for kulturminneforskning, 27. Oslo, NIKU. 73 s.
- Norsk standard (2009) *Kulturminner: krav til miljøovervåking og -undersøkelse av kulturlag = Cultural property. Requirements on environmental monitoring and*

- investigation of cultural deposits*, NS 9451:2009. Lysaker, Standard Norge. 25 s.
- Nytt alternativ for Follobanen gjennom Gamlebyen (2011). *Middelalder-Oslo: medlemsblad for Interesseforeningen Oslos middelalder*, 16(2011)2. S. 15-16.
- Petersén, A. & Sandvik, P. U. (2006) Evig eies kun det tapte?: middelalderbyenes kulturlag som kilde til kunnskap om bevaring, nedbrytning og kulturhistorie. I: NIKU tema, 18. *Kultur - minner og miljøer: strategiske instituttprogrammer 2001-2005*. S. 47-58. Oslo, NIKU.
- Reed, I. W. (1997) *Begrensing av skader på kulturlag i middelalderbyene*. Trondheim; Oslo, NIKU. 24 s.
- Solli, B. & Stamnes, A. A. (2013) Kirkegårder, kirketufter og svartjord på Veøya i Romsdal. Geofysiske undersøkelser. I: 2013. Årbok (Romsdalsmuseet). S. 175-199. Molde, Museet.
- Stylegar, F.-A. (2008) Arkeologisk registreringsmetodikk og jordbruks historie. *Nicolay: arkeologisk tidsskrift*, nr.105 (h. 2). S. 66-72.
- Sæther, T. (2009) Det arkeologiske materialet fra Hamarkaupangen. *Fra kaupang og bygd*, 2009. S. 45-71.
- Åstveit, J. (2011) Engelen på Engelgården var ikke å se. *Årbok for Universitetsmuseet i Bergen* 16(2011). S. 60-66.

Osteologi (skjeletter)

- Begravelser fra fjern og nær fortid. Tema (2004). *Nicolay: arkeologisk tidsskrift*, nr.94. 50 s.
- Bakkevig, S. (red.) (1999) *Middelalderen i Rogaland*. 2. Tema. Frá haug ok heiðni: tidsskrift for Rogalands arkeologiske forening, 1999, 2. Stavanger, Foreningen. 55 s.
- Brendalsmo, J., Müller, I. H. V. & Næss, J.-R. (1986) *Spørsmål vedrørende osteologi i norsk arkeologi: med spesiell vekt på bevaring av det humanosteologiske kildemateriale*. Oslo. 108 s.
- Brødholt, E. T. (2007) Mariakirken i Oslo: funn av skjelettskader hos menn, kvinner, barn og ungdom. *Viking: tidsskrift for norrøn arkeologi*, 70(2007). S. 171-188.
- Brødholt, E. T. (2007) *Skjelettene fra Mariakirken: nytt lys på kongskirken gjennom en undersøkelse av skjelettmaterialet*. Antropologiske skrifter / Avdeling for anatomi, Institutt for medisinske basalfag, Universitetet i Oslo, nr. 7. [Oslo], Avdeling for anatomi, Institutt for medisinske basalfag, Universitetet i Oslo. 95 bl.
- Brødholt, E. T. (2006) *Som fugl Fønix ut av asken: nytt lys på Mariakirken i Oslo gjennom en osteoarkeologisk undersøkelse av skjelettene herfra. Indikasjoner på helse, sykdom og skader*. Masteroppgave. Oslo, Universitetet i Oslo. 99 s.
- Dybdahl, A. (2000) *Osteologisk materiale som historisk kilde*. Skrifter (Senter for middelalderstudier), nr.11. Trondheim, Tapir.
- Ekstrøm, H. (2006) *Begravelsene ved Olavsklosteret- en osteoarkeologisk analyse av benmaterialet fra dominikanernes kloster i Gamlebyen, Oslo*. Hovedoppgave. Oslo, Universitetet i Oslo. 122 s.
- Fossheim, H. (red.)(2013) *More than just bones: ethics and research on human remains*. Oslo, The Norwegian National Research Ethics Committees. 160 s.
- Griffin, K. & Schia, E. (1988) "Mindets Tomt"- "Søndre felt": animal bones, moss-, plant-, insect- and parasite remains. De Arkeologiske utgravninger i Gamlebyen, Oslo, 5. Øvre Ervik, Alvheim & Eide. 200 s.
- Grønstad, M. Z. (2012) *Hodeskallenes historie. En undersøkelse av vold i middelalderen i Oslo med utgangspunkt i det osteologiske materialet fra Clemenskirken*. Masteroppgave. Oslo, Universitetet i Oslo. 111 s.
- Hamre, S. (2011) *Burial practices in early Christian Norway: an osteoarchaeological study into differences and similarities between four burial assemblages*. Doktoravhandling. Bergen, University of Bergen. 244 s.
- Holck, P. (2009) Sykdom og helse i Norge i eldre tider. *Fortid*, 6(4). S. 29-34.
- Holck, P. (2006) The Oseberg ship burial, Norway: new thoughts on the skeletons from the grave mound. *European journal of archaeology*, 9(2/3). S. 185-210.
- Holck, P. (2004) Hvor lenge var Clemenskirkegården i bruk? *Nicolay: arkeologisk tidsskrift*, nr. 94 (h. 3). S. 26-29.
- Holck, P. & Kvaal, S. I. (2000) *Skjelettene fra Clemenskirken i Oslo*. Antropologiske skrifter, 6. Oslo, Avdeling for anatomi, Institutt for medisinske basalfag, Universitetet i Oslo. 64 s.
- Holck, P. (1997) *Cremated bones: a medical-anthropological study of an archaeological material on cremation burials*. Doktoravhandling. Oslo, University of Oslo. 160 s.

- Holck, P. (1986) Skjelettmaterialet fra Bø gamle kirke. *Telemark historie: tidsskrift for Telemark historielag*, 7(1986). S. 62-64.
- Hufthammer, A. K. (1999) *Utgavningene i Erkebispegården i Trondheim: kosthold og erverv i Erkebispegården: en osteologisk analyse*. NIKU temahefte, 17. Trondheim, NIKU. 47 s.
- Kjellström, A. (2005) *The urban farmer. Osteoarchaeological analysis of skeletons from medieval Sigtuna interpreted in a socioeconomic perspective*. Theses and papers in osteoarchaeology, no. 2. Stockholm, Stockholms universitet. 1 b. (flere pag.)
- Kristján Eldjárn, Christie, H. & Jón Steffensen (1988) *Skálholt: fornleifarannsóknir 1954-1958*. Staðir og kirkjur, 1. Reykjavík, Lögberg. 227 s., pl.
- Lie, R. W. (1989) *Dyr i byen - en osteologisk analyse*. Meddelelser (Prosjektet Fortiden i Trondheim bygrunn: folkebibliotekstomten), 18. Trondheim, Riksantikvaren, Utgravningskontoret for Trondheim. 62 s.
- Lorvik, K. (2007) *Life and death in the early town: an osteoarchaeological study of the human skeletal remains from St Mary's churchyard, Bergen*. Masteroppgave. Bergen, Universitetet i Bergen. 85 bl.
- Lynnerup, N., et al. (2008) *Biologisk antropologi med human osteologi*. København, Gyldendal. 525 s.
- Mundal, E. & Øye, I. (red.) (1999) *Norm og praksis i middelaldersamfunnet*, 14. Bergen, Senter for europeiske kulturstudier. 231 s.
- Rindal, M. (red.) (1996) *Fra hedendom til kristendom: perspektiver på religionsskiftet i Norge*. Oslo, Ad notam Gyldendal. 160 s.
- Risan, T., et al. (2003) Ben och arkeologi: kommentarer og debattinnlegg til Claes Theliander. *Primitive tider: arkeologisk tidsskrift*, 6(2003). S. 99-112
- Roberts, C. A. & Manchester, K. (2005) *The archaeology of disease*. Stroud, History Press. 243 s.
- Russ, H. (2007) *Spedbarnsgraver i Norge i middelalderen: belyst gjennom arkeologisk og skriftlig kildemateriale*. Masteroppgave. Oslo, Universitetet i Oslo. 68 s.
- Sandvik, P. U. (2011) Levde liv: undersøkingar av skjelettmateriale frå grunnen under Stavanger Domkyrkje. *Frá haug ok heiðni: tidsskrift for Rogalandars arkeologiske forening*, nr. 2. S. 8-10.
- Schonhowd, I. (1986) En barnegrav fra Bø. *Telemark historie: tidsskrift for Telemark historielag*, 7(1986). S. 65-70.
- Sellevold, B. J. (red.) (2014) *Old bones: osteoarcheology in Norway, yesterday, today and tomorrow*. Oslo, Novus. 456 s.
- Sellevold, B. J. (2006) Til jord skal du bli?: om nedbrytning av skjeletter på en middelalderkirkegård. I: *Kultur - minner og miljøer: strategiske instituttprogrammer 2001-2005*. S. 141-153. Oslo, NIKU.
- Sellevold, B. J. (2001) *From death to life in medieval Hamar: skeletons and graves as historical source material*. Acta humaniora, 109. Oslo, Faculty of Arts, University of Oslo. XVI, 413 s.
- Sellevold, B. J. (1999) Rik mann, fattig mann, tigger, tyv. I: NIKU temahefte 31. *NIKU 1994-1999: kulturminneforskningens mangfold*. S. 61-66. Oslo, Norsk institutt for kulturminneforskning.

- Sellevold, B. J. (1996) *Haug på Hadseløya: en gravplass fra kristningstiden: antropologiske undersøkelser av skjelettmaterialet*. NIKU fagrappor, 002. Oslo, Norsk institutt for kulturminneforskning. 50 s.
- Sellevold, B. J. (1995) *Clemenskirkeruinen 1994, Saxegaardsgate 11 Gamlebyen, Oslo: antropologisk undersøkelse av skjelettmateriale*. NIKU oppdragsmelding, 005. Oslo, Norsk institutt for kulturminneforskning. 21 s.
- Sellevold, B. J. (1994) *Antropologiske undersøkelser av skjelettmaterialet fra utgravningene ved Hamar domkirkeruin 1991 og 1992*. Oslo, Oldsaksamlingen, Universitetet i Oslo. 632 s.
- Sellevold, B. J. (1993) Sexual dimorphism in some medieval Scandinavian skeletal groups. I: Report series 1993. *Populations of the Nordic countries: human population biology from the present to the Mesolithic: proceedings of the Second Seminar of Nordic Physical Anthropology Lund 1990*. S. 94-104. Lund, University of Lund.
- Sellevold, B. J. (1992) Burials in medieval Norwegian monasteries. I: Pre-printed papers, 4. *Death and burial*. S. 15-21. York, Medieval Europe.
- Sellevold, B. J. (1992) Knokler og helse. I: Onsdagskvelder i Bryggens museum, 6. *Liv og helse i middelalderen*. S. 61-79. [Bergen], Bryggens museum.
- Sellevold, B. J. (1992) Livet setter sine spor: den arkeologisk-antropologiske metode og dens anvendelse i studier av nordiske middelalderkvinner. I: *Kvinnovetenskapliga studier*, 1. *Kvinnospår i medeltiden*. S. 37-54. Lund, Lund University Press.
- Sellevold, B. J. (1992) Skjelettmaterialet fra Nidarholm klosterruin 1989. I: *Arkeologiske undersøkelser i Trondheim*, 5. *The ruin speaks: the church of the Benedictine Abbey of Nidarholm: report from excavations on the island of Munkholmen, Trondheim 1988-1989* S. 97-115. Trondheim, Riksantikvaren, Utgravningskontoret for Trondheim.
- Sellevold, B. J. (1990) *Skjelettene i biblioteket: Olavskirken, Folkebiblioteket, Trondheim: rapport om den antropologiske undersøkelsen av skjelettfunnene fra 1989*. Arkeologiske undersøkelser i Trondheim 4. Trondheim, Riksantikvaren, Utgravningskontoret for Trondheim. 77 s.
- Sellevold, B. J. (1989) Fødsel og død: kvinners dødelighet i forbindelse med svangerskap og fødsel i forhistorisk tid og middelalder, belyst ut fra studier av skjelettmaterialer. I: Skriftserie från Centrum för Kvinnoforskning vid Stockholms universitet 1. *Kvinnors Rosengård: medeltidskvinnors liv och hälsa*. S. 79-96. Stockholm, Centrum för kvinnoforskning vid Stockholms Universitet.
- Sellevold, B. J. (1987) Fokus på kvinner: kvinners helse i middelalderen belyst gjennom skjelletstudier. K.A.N.: *Kvinner i arkeologi i Norge*, 1987, nr.5. S. 50-83.
- Sellevold, B. J. (1985) Knokler, oldsaker og kvinner: fysisk antropologi som metode til kunnskap om kvinner i middelalderen. I: *Kvinnearbeid i Norden fra vikingtiden til reformasjonen: foredrag fra et nordisk kvinnehistorisk seminar i Bergen 3-7 august 1983*. S. 63-77. Bergen, Univ. i Bergen.
- Solli, B. (1988) *Dyrebein: problemer og muligheter omkring et arkeologisk kildemateriale*. Varia 18. Oslo, Oldsaksamlingen. 327 s.

- Undheim, P. (1985) *Osteologisk materiale fra Dreggen: en økologisk studie fra middelalderens Bergen*. Hovedoppgave. Bergen, Universitetet i Bergen. 106 s.
- Øye, I. (red.) (2009) *Osteoarchaeological analyses from medieval Bergen*. The Bryggen papers, Supplementary series, 8. Bergen, Fagbokforl. 137 s.

Samferdsel (veier, havner)

- Armstrong, N. (2004) *Gamle veger og vegfar i Nordland fylke: spor etter ferdsel fra middelalder og jernalder på Vestvågøya og Gimsøya*. Hovedoppgave. Tromsø, Universitetet i Tromsø. 1 b. (flere pag.)
- Beverfjord, A. (red.) (1996) *Natur, kultur og tro i middelalderen: en artikkelsamling*. Oslo, Riksantikvaren. 104 s.
- Bill, J. & Clausen, B. L. (red.) (1999) *Maritime topography and the medieval town: papers from the 5th International Conference on Waterfront Archaeology in Copenhagen, 14-16 May 1998*. PNM, Publications from the National Museum: studies in archaeology & history, vol. 4. Copenhagen, Nationalmuseet. 261 s.
- Brun, H. (2005) Vikingveien på Gimsøy. *Årbok for Vågan: Sklop*, 30. S. 133-140.
- Christensson, A., Matthiesen, H. & Dunlop, A. R. (2009) Safeguarding historic waterfronts - Bryggen. I: *Archaeology of medieval towns in the Baltic and North Seaarea*. S. 203-218. Copenhagen, National Museum.
- Crumlin-Pedersen, O. (red.) (1991) *Aspects of maritime Scandinavia AD 200-1200: proceedings of the Nordic Seminar on Maritime Aspects of Archaeology, Roskilde, 13th-15th March, 1989*. Roskilde, The Viking Ship Museum. 291 s.
- Eliassen, F.-E. (2009) Ladesteder og strandsteder: havner, husklynger - og byer?: skiftende realiteter fra middelalderen til 1800-tallet. I: *Den urbane underskog: strandsteder, utvekslingssteder og småbyer i vikingtid, middelalder og tidlig nytid*. S. 133-145. Oslo Novus forl.
- Elvestad, E., Nitter, M. & Selsing, L. (2009) Tverrfaglig innfallsinkel til verneprognoser og vernestrategi for maritime kulturminner knyttet til anløpsplasser og leder fra jernalder og middelalder. I: AmS-Varia, 49. *Tverrfaglige perspektiver*. S. 131-186. Stavanger, Universitetet i Stavanger, Arkeologisk museum.
- Elvestad, E. (2002) Skjulte havner: førreformatoriske havner i Rogaland. *Årbok / Stavanger Museum*, 2001. S. 5-40.
- Elvestad, E. & Opdal, A. (2001) *Maritim-arkeologiske forundersøkelser av middelalderhavna på Avaldsnes, Karmøy*. Stavanger, Arkeologisk museum i Stavanger. 110 s.
- Eriksdotter, G., Larsson, S. & Löndahl, V. (red.) (2000) *Att tolka stratigrafi : det tredje stratigrafimötet Åland 1999*. Meddelanden från Ålands högskola, nr.11. Mariehamn, Högskolan. 243 s.
- Falck, T., et al. (2013) *Faglig program. Problemstillinger knyttet til arkeologiske havner*. Oslo, Norsk maritimt museum. 54 s., 6 fold. bl.
- Fortidens næringsveier. Tema (1996). *Spor: fortidsnytt fra Midt-Norge 11 (1)*. S. 2-51.
- Fyllingsnes, F. (2004) Notow: hanseatane si hamn på Avaldsnes. *Heimen*, 2004. S. 3-21.
- Good, G. L., Jones, R. H. & Ponsford, M. W. (red.) (1991) *Waterfront archaeology: proceedings of the third International Conference on Waterfront Archaeology held at Bristol 23-26 September 1988*. CBA research report, 74. London, Council for British Archaeology. xii, 201 s.
- Grankvist, R. (2008) Gløshaugen i Namdalen: kjerkaug i snart 850 år, 50. S. 24-44.

- Gundersen, J. (2007) Arkeologiske havneundersøkelser i Oslo: senketunnelprosjektet i Bjørvika. *Årbok (Norsk sjøfartsmuseum)*, 2006. S. 97-114.
- Hage, H., Hagen, T. & Paulsrød, G. (2006) Allfarvegen gjennom Sør-Fron i mellomalderen. *Årbok for Gudbrandsdalen*, 74(2006). S. 236-261.
- Haraldsen, T. H. (2005) Dyste sognekirke - til Guds ære *Totn: årbok for Toten økomuseum og historielag*, 2005. S. [70]-81.
- Herje, T., et al. (1999) *Kysten vår: Namdalskysten gjennom 10000 år*. Namsos, Kystbok. 304 s.
- Herteig, A. E. (red.) (1985) *Conference on Waterfront Archaeology in North European Towns. No. 2, Bergen 1983*. Bergen, Historisk museum. 168 s.
- Hobberstad, L. C. (2012) *Lasting og Lossing i Oslos middelalderhavn. Båtvaket Vaterland 1. En mulig laste-lossebåt fra 1500-tallets begynnelse*. Masteroppgave. Oslo, Universitetet i Oslo. 96 s.
- International Conference on Waterfront Archaeology (1998) *Maritime topography and the medieval town: papers from the 5th International Conference on Waterfront Archaeology in Copenhagen, 14-16 May 1998*. PNM, Publications from the National Museum: studies in archaeology & history, vol. 4. Copenhagen, Nationalmuseet. 261 s.
- Jensen, J. A. (2011) *Bryggen i Bergen, fronten - Søndre Finnegården: grunnundersøkelser og setningsmålinger, vurdering av omfundamentering*. Bergen, Multiconsult. 31, [10] bl.
- Johansen, K. & Sandvik, P. U. (1995) Havet og landet før riksvei 68. *Spor: fortidsnytt fra Midt-Norge*, 10(1). S. 16-19.
- Karmøyseminaret 1997 (red.) (2000) *Havn og handel i 1000 år*. Stavanger, Dreyer bok. 160 s.
- Luthen, E. (1998) Pilegrimsveien som sporet av. *Årbok (Romerike historielag)*, 19(1998). S. 129-131.
- Molaug, P. B. (2013) Oslo havn i middelalderen: arkeologene gjør spennende funn. *Middelalder-Oslo: medlemsblad for Interesseforeningen Oslos middelalder*, 18(2). S. 23-28.
- Molaug, P. B. (2012) Oslo havn før 1624. *Viking*, 75(2012). S. 211-236.
- Molaug, P. B. (2010) Kulturminner i Bjørvika, middelalder-Oslos havneområde. *Middelalder-Oslo: medlemsblad for Interesseforeningen Oslos middelalder*, 15(2). S. 29-32.
- Molaug, P. B. (2002) Havneforhold i middelalderbyene: Oslo. I: *Strategisk instituttprogram 1996-2001: Norske middelalderbyer*, NIKU 117. *Norske middelalderbyer*. S. 25-28. Oslo, NIKU.
- Molaug, P. B. (2002) *NIKU strategisk instituttprogram 1996-2001: norske middelalderbyer: Oslo havn i middelalderen*. NIKU publikasjoner, 122. Oslo, NIKU. 60 s.
- Myrvoll, S. (1982) *Fra Skiens havneområde i middelalderen: de arkeologiske undersøkelser på Rådhusplassen høsten 1978*. Riksantikvarens rapporter 4. Øvre Ervik, Alvheim & Eide. 53 s.
- Nordeide, S. W. & Skaare, K. (1992) *Erkebisoppenes myntverksted*. [Trondheim], Nidaros domkirkes restaureringsarbeiders forlag. 33 s.

- Nymoen, P. (2009) Marginale steder eller marginale kilder?: undervannsarkeologisk blikk på små handelshavner. I: *Den urbane underskog: strandsteder, utvekslingssteder og småbyer i vikingtid, middelalder og tidlig nytid*. S. 93-131. Oslo, Novus forl.
- Olsen, K. M. E. (2014) *Ferdelsårene som ledd i middelalderbyens infrastruktur. En arkeologisk analyse av ferdelsårene på Bryggen i Bergen*. Masteroppgave. Bergen, Universitetet i Bergen. 89 s.
- Opedal, A., Elvestad, E. & Fyllingsnes, F. (2001) Herskerens havn? Hanseatenes havn? Handelens havn?: innledende undersøkelser av middelalderhavna på Avaldsnes. I: *Fiender og forbundsfaller: regional kontakt gjennom historien: Karmøyseminaret 1999*. S. 97-121. Karmøy, Vikingfestivalen, Kommunen.
- Paulsen, I. S. (2005) *Pilegrimsleden fra Oslo til Trondheim: et møte med vandrere, kulturminner, steder og landskap*. Hovedoppgave. Tromsø, Universitetet i Tromsø. 128 s.
- Rumar, L. (red.) (1997) *Helgonet i Nidaros: Olavskult och kristnande i Norden*, 3. Stockholm, Riksarkivet. 287 s.
- Sandnes, J. (1971) *Ødetid og gjenreisning: trøndsk busetningshistorie ca 1200-1660*. Skrifter (Norsk agrarhistorisk forskergruppe), 1. Oslo, Universitetsforl. 384 s.
- Skar, B., Tønnessen, T. L. & Molaug, P. B. (1996) *E18 mellom Ekebergtunnelen og Oslotunnelen: utredning av kulturminner og kulturmiljø: konsekvensutredning*. Oslo, NIKU. 38 s.
- Smedstad, I. (1995) Spor etter veiforbindelsene over Kjølen. *Spor: fortidsnytt fra Midt-Norge* 10(2) S. 8-11.
- Smedstad, I. (1988) *Etableringen av et organisert veihold i Midt-Norge i tidlig historisk tid*. Varia, 16. Oslo, Universitetets oldsaksamling. 190 s., pl.
- Solli, B. (2008) Havn og seilsperring på Veøya i middelalderen. *Viking: tidsskrift for norrøn arkeologi*, 71. S. 153-178.
- Solli, B. (2008) Middelalderhavn og seilsperring på Veøya. *Årbok / Romsdalsmuseet*, 2008. S. 322-351.
- Stilje, E. K. (1997) *Nord till Nidaros: en tvärvetenskaplig studie av en medeltida pilgrimsled genom tre riken*. Lund, Lunds universitet, Arkeologiska inst. 46 s.
- Ulriksen, E. (2005) Havn som kulturmiljø: med utgangspunkt i middelalderbyens havneområde. I: NIKU tema, 14. *Fra vernesone til risikosone: studier i middelalderbyene Bergen og Tønsbergs randsoner*. S. 35-45. Oslo, Norsk institutt for kulturminneforskning.
- Ulriksen, E. (2002) Aktiviteter i Tønsbergs havneområde. I: Strategisk instituttprogram 1996-2001: Norske middelalderbyer, NIKU 117. *Norske middelalderbyer*. S. 37-53. Oslo, NIKU.
- Ulriksen, E. (2002) Perspektiver på videre forskning om middelalderbyene. I: Strategisk instituttprogram 1996-2001: Norske middelalderbyer, NIKU 117. *Norske middelalderbyer*. S. 82-83. Oslo, NIKU.
- Ulriksen, E. (2002) Tønsberg havn. I: Strategisk instituttprogram 1996-2001: Norske middelalderbyer, NIKU 117. *Norske middelalderbyer*. S. 29-31. Oslo, NIKU.
- Vea, M. S. & Naley, H.-R. (2001) *Fiender og forbundsfaller: regional kontakt gjennom historien: Karmøyseminaret 1999*. Karmøy, Vikingfestivalen, Kommunen. 141 s.

Walberg, Ø. (red.) (1996) *Før og etter Stiklestad 1030: religionsskifte, kulturforhold, politisk makt: seminar på Stiklestad, 1994.* Verdal, Stiklestad nasjonale kultursenter. 127 s.